

MADONAS NOVADA PAŠVALDĪBA
MADONAS NOVADA BIBLIOTĒKA

**PĀRSKATS
PAR MADONAS NOVADA BIBLIOTĒKAS
DARBU
2023**

MADONA, 2024

Saturs

KOPSAVILKUMS.....	3
1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums.....	6
2. Finansiālais nodrošinājums.....	9
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	10
4. Personāls.....	11
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	19
6. Krājums.....	30
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	37
8. Novadpētniecība	47
9. Projekti.....	60
10. Publicitāte	64
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	67
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	69
Pielikumi	74
Publikācijas par madonas novada bibliotēku 2023	74
Fotogrāfijas	78

KOPSAVILKUMS

2023.gads pārmaiņām un aktivitātēm bagāts Madonas bibliotēkas 100 gades gads, kurā bibliotēkas darbību noteica: Madonas novada publisko bibliotēku reorganizācija, Madonas bibliotēkas 100 gades aktivitātes. Bibliotēkā atgriezās aktīvi lietotāji.

DARBA PRIORITĀTES

- Madonas novada publisko bibliotēku reorganizācija,
- Madonas novada bibliotēkas 100 gades aktivitātes.

JAUNI PAKALPOJUMI

Lai arī jaunais lielā mērā ir tas pats zināmais citādā izpildījumā, aktīvs gada darbības akcents - Madonas bibliotēkas 100 gade.

Kopš Madonas bibliotēkas 100 gades pasākuma maijā, kad pašvaldības vadība publiski pasniedza dānsu dāvinājumu - lēmumu par finansējumu idejai "Digitālo iespēju centra" izveidei, strādāts pie Digitēkas projekta realizācijas pagrabstāvā kādreizējo kafejnīcai iznomāto telpu vietā, piedāvājot apmeklētājiem jaunus, publiskus pakalpojumus - virtuālo, paplašināto realitāti, kinect un skārienjūtīga ekrāna un 3d printera iespējas.

Izstrādājot Digitēkas saturisko piedāvājumu, uzsākta tematisko, ar novadu un novadniekiem saistītu spēļu, uzdevumu veidošana. Apmeklētājiem Digitēka atvērta 2024.gadā - 26. februārī bibliotēkas 101. jubilejā.

Veikta saziņa, iestrādes sadarbībai par brīvpiekļuves datu bāzes Family Search, kas ir lielākā ģenealogiskā organizācija pasaulē, apvienojot miljoniem cilvēku resursu, ierakstus un pakalpojumus no visas pasaules. Madonas bibliotēka būs viena no pirmajām bibliotēkām Latvijā, kas piedāvās šādu pakalpojumu apmeklētājiem.

Apmeklētāju ērtībām Bērnu literatūras nodaļā 2023.gadā uzsākta grāmatu marķēšana ar žanru uzlīmēm.

Sociālajos tīklos aktīvi tiek veidotas rubrikas: "Iesaka lasītājs!" un "Iesaka bibliotekārs!"

NOZĪMĪGI / JAUNI PROJEKTI

2023. gadā Madonas novada bibliotēkā noorganizēti 159 pasākumi un dažādas aktivitātes, 96 gan literatūras, gan mākslas un dažādu radošo darbu izstādes. Par nozīmīgākajiem projektiem uzskatāms veikums lokālā kultūras mantojuma, novadnieku apzināšanā, izpētē.

ED projekta ietvaros izzinošā brauciena "Pieredzes stāsti. Savējie iedvesmo!" rezultātā tapuši 3 video stāsti "Savējie iedvesmo!":

- ģimenes uzņēmums "Madonas Karameles" Madonā
<https://www.youtube.com/watch?v=arfeiPqNRXg>;
- Cēsaines bibliotēka <https://www.youtube.com/watch?v=KY5uZsBmr1M>;
- Cēsaines pils <https://www.youtube.com/watch?v=oz5UvD81a3M>

Bibliotēkas darbībā nozīmīgs pasākums bija Eiropas dienai un Madonas bibliotēkas 100 gadu jubilejai, veltītā starptautiskā konference "Eiropas vērtības: kādas tās ir un kā tās saglabāt?". Tikšanās noritēja klātienē un Facebook profilā. To kā moderators vadīja novadnieks Arnis Krauze.

Otra nozīmīga valsts mēroga aktivitāte sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku bija Literatūras konferences reģionālā noris "Madona lasa, pēta un raksta" ar literatūrzinātniekiem tikšanās klātienē un Facebook profilā.

KVALITATĪVU UN MŪSDIENĪGU PAKALPOJUMU ATTĪSTĪBA

Visa bibliotēkas darbība vērsta kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanai, attīstīšanai, kvalitātes kontroles nodrošināšanai Madonas reģionā publisko bibliotēku tīklā.

PIELĀGOTĀS LITERATŪRAS PAKALPOJUMI

Pielāgotās literatūras krājums - grāmatas palielinātā drukā un grāmatas vieglajā valodā - bibliotēkās Madonas reģionā līdz šim nav komplektētas, taču pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā tiek nodrošināts sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, periodiski un iespēju robežās tiek papildināts arī klausāmgrāmatu piedāvājumu, šobrīd tie ir 29 klausāmgrāmatu nosaukumi.

LATVIEŠU GRĀMATAI 500 NORISES

Ceļā uz "Latviešu grāmatai 500" Madonas novada bibliotēka, apzinoties savu lomu rakstītā vārda, grāmatas nozīmīguma popularizēšanā, sabiedrības izglītošanā, iesaistījās LNB programmā, kas veltīta latviešu grāmatas gadadienas atzīmēšanai. Noorganizēts aktivitāšu kopums - *seminārs Grāmatu un ideju izplatīšana un izdošana sadarbībā ar LNB Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju, akcentējot preventīvu darbu ar bibliotēkas krājumu.*

Un informējot par:

- Latvijas Bibliotēku portālu: grāmatas, grāmatnieki, un latviešu grāmatas piecsimtgade;
- novadniekiem grāmatizdevējiem – aizsākums un turpinājums;
- Poligrāfiju Madonā šodien – tipogrāfijas "Erante" darbība;
- Izdevējdarbība jaunajā 500 gadē – apgāds "Jumava".

Tāpat piedāvājot:

- Jolantas Ābolīņas grāmatas "Lazdonietis Harijs. Laikmets viena cilvēka acīm (Jumava) atvēršanu;

- Virtuālo izstādi "Grāmatas gadsimta pieturā – Madonas bibliotēkā"

<https://biblioteka.madona.lv/lv/aktualitates---rada-un-dara-madonas-novada-biblioteka?fu=read&id=5752>

PROBLĒMAS UN RISINĀJUMI

2023. gadā nozīmīgākās bija ar bibliotēku reorganizāciju saistīto jautājumu risinājumi - ar Rīkojumu Nr. 2.1.1.2/23/65 noteiktais, ka atbildīgās iestādes bibliotēkas funkciju nodrošināšanai ir gan Madonas novada bibliotēka, gan pagastu/apvienību pārvaldes - EKK dalījums un arī grāmatvedības dokumentu saskaņošana/ apstiprināšana. Ar jauno pārvaldības modeli saistītās neskaidrības arī DVS Visvaris.

CITI AKTUĀLI JAUTĀJUMI

Turpināta ar bibliotēku darbību saistītu lēmumu skatīšana.

2022. gada nogalē Madonas novada pašvaldības domes sēdēs izskatīti un pieņemti lēmumi par ar bibliotēku darbības reorganizāciju saistītiem jautājumiem:

- 2022. gada 27. oktobrī tika izskatīts jautājums un pieņemts lēmums *Par vienotu Madonas novada bibliotēkas un vietējās nozīmes bibliotēku lietošanas noteikumu un maksas pakalpojumu apstiprināšanu*, kurā iekļauti aktualizēti maksas pakalpojumu aprēķini visam novadam vienoti.

- 2022. gada 22. novembrī tika izskatīts jautājums un pieņemts lēmums *Par izmaiņām Madonas novada pašvaldības bibliotēku tīklā*, ar kuru tika uzsākta pašvaldības publisko bibliotēku reorganizācija.

Turpinot uzsākto procesu un ņemot vērā Bibliotēku padomes atzinumu 13.12.2021. Nr. 8.3-1/10 Uz Nr. 2.8.12/21/1554, kurā Bibliotēku padome neiebilst pret plānotajām izmaiņām, 2023. gadā pieņemot vairākus lēmumus saistībā ar bibliotēku vienota centralizēta tīkls izveidi:

- 28. februārī tika pieņemts lēmums Nr. 138 (protokols Nr. 3, 56. punkts) *Par Madonas novada pašvaldības pagasta/apvienību pārvalžu, Madonas novada bibliotēkas reorganizāciju*, kurš paredzēja reorganizēt pagastu/ apvienību pārvaldes, Madonas novada bibliotēku, veicot strukturālas pārmaiņas, veidot centralizētu tīklu, pārvalžu/apvienību struktūrvienības - bibliotēkas nodot Madonas novada bibliotēkai.

- 28. februārī pieņemtais lēmums Nr. 139 (protokols Nr. 3, 57. p.) *Par Madonas novada bibliotēkas nolikuma apstiprināšanu* stājas spēkā 15.aprīlī, nosakot, ka vietējās nozīmes bibliotēkas pagastos/apvienībās ir struktūrvienības Madonas novada bibliotēkai.

- 28. februārī pieņemtais lēmums Nr. 141 (protokols Nr. 3, 57. p) *Par grozījumiem Madonas novada pašvaldības domes 24.01.2023 lēmumā Nr. 6 "Par Madonas novada pašvaldības iestāžu amata vienību sarakstu apstiprināšanu"* veica grozījumus, izlīdzinot un veidojot vienotu pieeju, vienādu attieksmi bibliotēkās strādājošo atlīdzībām. Madonas novada bibliotēkā izveidota jauna amata vienība direktora vietnieks (profesijas kods 1349 34, amata saime 20.2 VI amata saimes līmenis, 11. mēnešalgu grupa, centralizētas pārvaldības nodrošināšanai.

1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums

ĪSS SIRUĀCIJAS APRAKSTS

→ bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Madonas novada bibliotēka ir Madonas novada pašvaldības domes izveidota pastarpinātas pārvaldes iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā Bibliotēku reģistrā un veic pasaules kultūras mantojuma - iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu, kurai akreditācijas rezultātā piešķirts reģiona galvenās bibliotēkas statuss.

ATR rezultātā apvienotajā Madonas novadā 2022.gadā saglabājās krasas atšķirības starp iepriekšējiem novadiem- atšķirīga pieeja bibliotēku uzturēšanas jautājumos, risinājumos, attieksmē, rīcībās. Tāpat saglabājās atšķirīgs atlīdzību līmenis, finansējums krājumam. 2022. gadā finansiālā izlīdzināšana Madonas novada bibliotēku tīklā netika veikta, šie procesi veikti 2023. gadā, krājumam izlīdzinātais finansējums panākts vien 2024. gadā.

Reorganizācijas rezultātā no 2022.gadā esošajām 33 pašvaldību publiskajām bibliotēkām, 2023. gadā skaits samazinājies līdz 25 bibliotēkām: 22 Madonas un 3 Varakļānu novadā.

Varakļānu novads, neskatoties uz politiskām diskusijām, ir saglabājis pašnoteikšanos. Līgums par RGB funkciju apmaksu ir spēkā un aktuāls.

→ informācija par padotībā esošajām iestādēm (bibliotēku filiālēm, ja tādas ir), reģiona bibliotēkām, izglītības iestāžu bibliotēkām, ārējiem apkalpošanas punktiem

No 25 reģionā esošajām publiskajām, 4 ir pilsētu bibliotēku kategorijā – Madonas novada bibliotēka, Cesvaines bibliotēka, Lubānas pilsētas bibliotēka un Varakļānu tautas bibliotēka. Darbojas 21 pagastu pašvaldību bibliotēka. Madonas novada 21 bibliotēka reorganizācijas rezultātā ir Madonas novada bibliotēkas struktūrvienības.

Madonas reģionā ir 19 izglītības iestāžu bibliotēkas (17 vispārizglītojošo skolu, 1 profesionālās izglītības skolas bibliotēka, 1 mūzikas skolas bibliotēka), ar kurām izveidojusies laba sadarbība. 2023. gadā likvidēta Lazdonas pamatskola. Skolu bibliotēkām ir sava metodiskā apvienība, kuru vada Madonas pilsētas vidusskolas bibliotēkas vadītāja.

Vispārizglītojošo un profesionālās izglītības iestāžu skolu bibliotēku skaits novados:

Madonas novadā – 18

Varakļānu novadā – 1.

→ bibliotēku sadarbības modelis reģionā: centralizācijas, decentralizācijas vai jaukta tipa modelis, secinājumi

Tabula "Bibliotēku sadarbības modelis"

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
---------------------------------------	--------------------

Centralizēts	
Decentralizēts	
Jaukta tipa	X

2023. gadā pārvaldību bibliotēku tīklā par atsevišķiem budžeta kodiem nodrošināja gan pagastu /apvienību pārvaldes, gan Madonas novada bibliotēka.

→ **Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā**

Madonas novada pašvaldības domes lēmums 2022.gada 22. novembrī Nr. 765 (protokols Nr.26, 40.p) *Par izmaiņām Madonas novada pašvaldības bibliotēku tīklā uzsāka būtiskas izmaiņas bibliotēku tīkla reorganizācijā, sakārtojot, veidojot vienotu pieeju bibliotēku nosaukumos, skaitā un nosakot tālākas rīcības vienota centralizēta bibliotēku tīkla izveidei:*

1. Ar 01.12.2022 Mainīt iestāžu nosaukumus;
2. Ar 01.12. 2022 Uzsākt bibliotēku tīkla reorganizāciju, reorganizējot otrās bibliotēkas par pakalpojumu sniegšanas vietām, likvidējot Mēdzūlas bibliotēku.
3. līdz 31.12.2022 nodrošināt reorganizējamo/likvidējamo bibliotēku inventarizācijas veikšanu;
4. līdz 27.01.2023 nodrošināt reorganizējamo/ likvidējamo bibliotēku pārskatu sagatavošanu;
5. līdz 31.01.2023 Madonas novada bibliotēkas direktorei izstrādāt un iesniegt skatīšanai domes sēdē dokumentus (Nolikums) saistītus ar vienota centralizēta bibliotēku tīkla izveidošanu.

Sekojošais 2023.gada 28. februāra Madonas novada pašvaldības domes sēdes lēmums Nr.138 (protokols Nr.3, 56.p) *Par Madonas novada pašvaldības pagasta/apvienību pārvalžu, Madonas novada bibliotēkas reorganizāciju, ņemot vērā 15.02.2023. Uzņēmējdarbības, teritoriālo un vides jautājumu komitejas, 16.02.2023. Kultūras un sporta jautājumu komitejas atzinumus, paredzēja:*

- reorganizācijas procesu uzsākt ar 01.03.2023. un pabeigt līdz 14.04.2023;
- Reorganizācijas rezultātā, sākot ar 2023.gada 1.februāri Madonas novadā ir 21 vietējās nozīmes bibliotēka, tajā skaitā 9 no tām ar pakalpojumu sniegšanas vietām.

Tas noteikts ar 2023.gada 28. februāra Madonas novada pašvaldības domes sēdes lēmumu Par Madonas novada bibliotēkas nolikuma apstiprināšanu Nr. 139 (protokols Nr. 3, 57. p.), kurš stājas spēkā 15.aprīlī, paredzot, ka Madonas novada bibliotēka ir pastarpinātas pārvaldes iestāde ar struktūrvienībām pagastos visā novada teritorijā.

Pagastu pārvalžu/ apvienību nolikumos ir iestrādāts punkts par sadarbību ar Madonas novada bibliotēku bibliotekāro pakalpojumu nodrošināšanai.

Sakarā ar to, ka vietējās nozīmes bibliotēkas pagastos/apvienībās Madonas novada bibliotēkai tika nodotas ar 15.04.2023, Finanšu nodaļā nemainot budžeta koku, veidojās zināmā "divvaldība". Vietējās nozīmes bibliotēku budžeti netika pārcelti, palika pie pārvaldēm/apvienībām. Madonas novada bibliotēkai tika nodrošināta piekļuve visu vietējās nozīmes bibliotēku budžetiem DVS Visvaris. Saskaņā ar Pašvaldības domes Rīkojumu Nr. 2.1.1.2/23/65 tika veikts EKK sadalījums, nosakot, ka nepieciešamības gadījumā grozījumus var rosināt gan pārvaldes/apvienības, gan Madonas novada bibliotēka. saimnieciskos EKK, apstiprina pārvaldes/apvienības vadītājs, saskaņo Madonas novada bibliotēkas direktore un personāla un krājuma EKK- otrādi- saskaņo Madonas novada bibliotēkas direktore, apstiprina pārvaldes/ apvienības vadītājs.

Tādēļ - 2023. gadā bija jaukta tipa bibliotēku sadarbības modelis.

→ **Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem**

Tikai 2023. gadā Madonas novadā notikusi bibliotēku tīkla reorganizācija, un ir apstiprināta valsts līmeņa nozares stratēģija. Šobrīd ir uzsākta vienotas bibliotēku darbības un attīstības stratēģijas izstrāde, plānots to apstiprināt līdz 2024. gada beigām.

→ **Darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā (īss raksturojums, reģionam aktuālie ilgtspējīgas attīstības virzieni, bibliotēku aktivitāšu piemēri, secinājumi)**

Tāpat kā līdz šim, sākot no lasīšanas veicināšanas līdz brīvai informācijas piekļuvei – Madonas novada bibliotēkā plānotas un realizētas rīcības atbilstoši kopienas vajadzībām. Veiktās aktivitātes sekmē digitālo iekļaušanu, tajā skaitā izmantojot piekļuvi informācijas un komunikācijas tehnoloģijām un attīstot iedzīvotāju digitālās prasmes, nodrošina piekļuvi pasaules kultūras mantojumam un zināšanām. Arī 2023. gada darbs Madonas bibliotēkā vērsts uz piedāvājumu, kas palīdz sasniegt ikvienu ilgtspējīgas attīstības mērķi.

→ **Bibliotēku akreditācija (īss pārskata perioda raksturojums – notikusi akreditācija x bibliotēkām**

Madonas novada bibliotēkas akreditācija notika 2020.gada 23. oktobrī, kā rezultātā ir piešķirts Reģiona galvenās bibliotēkas statuss, Akreditācijas apliecība Nr. 9B 2020. gada 20. novembrī. Visas 32 reģiona vietējās nozīmes bibliotēkas akreditētas 2019. gadā.

Akreditācija pēc reorganizācijas plānota 2025.gadā.

2. Finansiālais nodrošinājums

Madonas novada bibliotēkas funkciju veikšanas finansējumu pamatā veido Madonas novada pašvaldības piešķirumi un cits finansējums: reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas daļēji finansē Varakļānu novadu pašvaldība.

Madonas novada pašvaldība budžeta finansējumu piešķir:

1. Ar atsevišķu lēmumu apstiprinot iestāžu amatu vienību sarakstus;
2. Ar atsevišķu lēmumu piešķir iestādes funkcionēšanas budžetu;
3. Ar atsevišķu lēmumu piešķir finansējumu vienreizējiem (investīciju) finansiāliem pasākumiem

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2021	2022	2023
Izdevumi kopā (EUR)	174844	164280	264246
Darbinieku atalgojums (bruto)	107070	98786	146780
Krājuma komplektēšana	15180	10366	15067

2023. gads finansējuma ziņā bija saspringts un darbīgs - pozitīvi vērtējams gads. Budžeta tēriņi 300 eiro apjomā bija jāaskaņo ar Finanšu nodaļas vadītāju. Atgriezās finansējums krājuma komplektēšanai.

Būtiskākais pieaugums budžetā saistīts ar bibliotēku tīkla centralizācijai sekojošo atbildību pārskatīšanu, paaugstināšanu, 100 gadu jubilejas aktivitāšu norisēm un arī piešķirumu, atsevišķiem pārmaiņu projektiem:

- Madonas novada pašvaldība atbalstīja Madonas novada bibliotēkas ideju līdz ar pārmaiņām bibliotēku tīklā, uzlabot vietējās nozīmes bibliotēku mobilitāti. **Proj. Madonas novada bibliotēku mobilitātes stiprināšana**- uzskaites dimensijas kods-1520.34- 27.000 euro, paredzot atsevišķu budžetu portatīvo datoru, mobilo telefonu, izstāžu zig-zag stendu un spēļu komplektu iegādei. No šī finansējuma ar pašvaldības IT nodaļas atbalstu strādāts pie kopīga novada bibliotēku servera risinājuma, kurā būtu ievietojama visu bibliotēku glabājamā lokālā informācija.
- Madonas novada bibliotēkas 100 gadu jubilejā pašvaldība pasniedza dāsnu dāvinājumu- lēmumu par pilnu projekta pieteikuma finansējumu Digitālo iespēju centra idejas realizācijai - 28000 euro, skat. "Projekti "
- Madonas bibliotēkas 100 gades starptautiskās konferences "Eiropas vērtības: kādas tās ir un kā tās saglabāt" organizēšana, sadarbības partneru delegācijas no Raplas bibliotēkas (Igaunijā) uzņemšanai 1800 euro.

Pašvaldības piešķirtais finansējums, papildus piesaistītie līdzekļi jāva nodrošināt bibliotēkas funkciju veikšanu, iestādes kārtējo uzturēšanu un zināmu attīstību.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

→ Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

2023. gads Madonas novada bibliotēkai bija ne tikai 100 gades gads, bet arī apīrēja 20 gadi, kopš bibliotēka atrodas telpās Skolas ielā 12 pašvaldības īpašumā.

Funkcionālais izvietojums nav mainījies- pielāgots ēkas plānojumam, lai klientiem būtu ērti pieejami pakalpojumi. Bibliotēka ir izvietota 4 stāvos. Apmeklētāju zona ir lasītāju apkalpošanas telpas- abonements, lasītavas, bērnu literatūras nodaļa 1.-3. stāvam.

Pēc būtības nodrošinātas 127 lasītāju vietas (konferenču telpu ieskaitot). Bibliotēkas pakalpojumi cilvēkiem ar kustību traucējumiem pieejami 1. stāvā.

Ik gadu tiek veikta ēkas apsekošana, lai konstatētu ēkas amortizācijas rezultātā veidojošos defektus, noteiktu nepieciešamos remontdarbus to novēršanai, apzinātu problēmas, kas prasa risinājumus.

2023. gadā remontdarbi veikti pagrabstāvā Digitālo iespēju centra telpu izveidei. Kafējnīcas vajadzībām iznomāto telpu sagatavošana bibliotēkas jauno pakalpojumu nodrošināšanai paredzēja- telpu kosmētisko remontu, datortīkla, elektrības tīkla uzlabojumus. Virtuves ventilācijas sistēmu bloka demontāžu (ventilācijas sistēmu auditā šis bloks bija iemesls liegumam veikt virtuves darbību), griestu remontdarbus, LED lampu nomainīju, tādējādi sakārtojot telpas bibliotēkas pakalpojumu nodrošināšanai.

→ Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

Pagrabstāva telpas, kuras ilgstoši tika iznomātas kafējnīcas vajadzībām, un pāris gadus stāvēja tukšas bez būtiska pielietojuma 67,1 m2 platībā gada otrā pusē tika izremontētas un aprīkotas ar skārienjūtīgo ekrānu, virtuālās realitātes brillēm, 3d printeri, nepieciešamām mēbelēm. Ar 2024. šīs telpas tiks uzskaitītas pie lietotāju apkalpošanas telpām.

→ Jaunu ēku būvniecība

Madonas novada bibliotēkas ēka rekonstruēta 2003. gadā. Jaunu ēku būvniecība nav plānota.

→ Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums): situācijas raksturojums un vērtējums,

2023. gads ir pozitīvi vērtējams kā jaunu, modernu IKT iegādes laiks. Digitālo iespēju centrs- Digitāla aprīkota ar skārienjūtīgo ekrānu, 2 virtuālās realitātes brillēm, 3d printeri, nepieciešamām mēbelēm. Ar 2024. šīs telpas tiks uzskaitītas pie lietotāju apkalpošanas telpām.

Neraugoties uz to, ka 2023. gadā tika veikts valsts vienotā datu pārraides tīkla iepirkums un noslēgts līgums par tā apmaksātu nodrošināšanu līdz 2026. gada beigām, Madonas novada pašvaldība savās iestādēs un struktūrvienībās pievilka savu optisko kabeli, tajā skaitā arī bibliotēkai. Tas būtu kā rezerves variants, ja tiek mainīta valstiska nostāja vienotā datu pārraides tīkla nodrošināšanai.

→ Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Kopumā vērtējot bibliotēkas infrastruktūra atbilst kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanas iespējām un telpu stāvoklis vērtējams kā labs.

Galvenā problēma- ir redzējums, kā tās realizēt, bet nav finansējuma.

4. Personāls

Saskaņā ar 28.02.2023 Madonas novada pašvaldībā apstiprināto domes lēmumu Nr.141 (protokols Nr. 3, 59.p.) lēmumu "Par grozījumiem Madonas novada pašvaldības domes 24.01.2023 lēmumā Nr.6 "Par Madonas novada pašvaldības iestāžu amata vienību sarakstu apstiprināšanu" Madonas novada bibliotēkā 2023. gadā strādāja 13 darbinieki ar 12,2 slodzēm, tajā skaitā 11 pilnas slodzes nozares speciālisti, direktori, vietnieku un tehnisko personālu ieskaitot: saimniecības daļas vad.- 0,2 slodzes, 1 apkopēja- 1 slodze.

Sākot ar 15.04.2023 Madonas novada bibliotēkai tika piešķirta jauna amata vieta - direktora vietnieks centralizēta bibliotēku tīkla pārvaldībai.

Darbinieku kopskaits	13
Bibliotekāro darbinieku kopskaits	11
t.sk. sievietes	11
t.sk. vīrieši	-
no tiem ar bibliotekāro izglītību	9
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	3
t.sk. ar bakalaura grādu	3
t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	1
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g)	
t.sk. ar 3. profesionālo kvalifikācijas līmeni/4. LKI līmeni	2
no tiem ar izglītību citās jomās	
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	
t.sk. ar bakalaura grādu	2

Trim darbiniekiem - direktorei, direktores vietniecei ir otra izglītība - maģistra grāds Vadības zinībās, RA Ekonomikas fakultāte un Bērnu lit nod. galvenā bibliotekārei Ilutai Stangai ir RA Vēstures bakalaurs.

2023. gadā notika izmaiņas personāla sastāvā:

1. Jau 2022. gada novembrī sākās ilgstoša slimošana Bērnu literatūras nodaļas vadītājai Līgai Filīpovai un 2023. gada janvārī uz Līgas Filīpovas prombūtnes laiku tika pieņemta darbā Aiga Eriņa.
2. Sakarā ar to, ka 2022. gada novembrī darba attiecības pārtrauca saimniecības daļas vadītājs Ilmārs Dumerāns, 2023. gada 1. februārī tika pieņemts uz 0,2 slodzēm saimniecības daļas vadītājs Raimonds Leitāns, kurš amatu apvieno ar darbu Madonas muzejā.
3. Saskaņā ar Resursu un datu pārvaldības nodaļas vadītājas Kaivas Veitas iesniegumu, viņa tika pārcelta uz Pakalpojumu nodaļu par galveno bibliotekāri.
4. Veicot izmaiņas darba līgumā, pamatojoties uz Lauras Veckalniņas iesniegumu, ar 1. februāri pārcelta par Resursu un datu pārvaldības nodaļas vadītāju.
5. Dodoties pensijā, darba attiecības 17.02.2023 pārtrauca ilggadīga Bērnu literatūras nodaļas galvenā bibliotekāre Ruta Kozlovska.
6. Ar 20.02.2023 darbā par Bērnu literatūras nodaļas galveno bibliotekāri pieņemta Iluta Stanga.
7. Līdz ar jaunas amata vienības izveidi 15.04.2023, pamatojoties uz vienošanos, par direktores vietnieci pārcelta Pakalpojumu nodaļas vadītāja Daiga Poča-Lapiņa.

8. Izsludinātajai Pakalpojumu nodaļas vadītājas vakancei, kā atbilstošākā tika izvēlēta Mārcienas pagasta bibliotēkas vadītāja Egita Kalniņa, darbu uzsāka 01.06.2023.
9. Sakarā ar dzīves vietas maiņu, pusēm vienojoties, ar 09.06.2023 darba attiecības pārtrauca Pakalpojumu nodaļas galvenā bibliotekāre Kaiva Veita.
10. Ar 25.07.2023. pusēm vienojoties, darba attiecības pārtrauca Pakalpojumu nodaļas vadītāja Egita Kalniņa.
11. Izsludinot vakanci Pakalpojumu nodaļas vadītājas amata vietai, 01.09.2023 darbā pieņemta Eva Ezeraša.
12. Pēc slimības, atgriežoties Bērnu literatūras nodaļas vadītājai Līgai Fiļipovai, no 11.09.2023 Aiga Eriņa pārcelta uz Pakalpojumu nodaļu par galveno bibliotekāri.

• **Apbalvojumi un pateicības**

N.p.k.	Apbalvojuma / pateicības veids	Izsniegšana	Pamatojums	Darbinieks
1	Atzinības raksts	Kultūras ministrija	par mērķtiecīgu darbu un nozīmīgu ieguldījumu Madonas novada bibliotēkas attīstībā, atzīmējot Madonas bibliotēkas 100 gadi	D.Poča-Lapiņa
2	Atzinības raksts	Kultūras ministrija	par ilggadēju, mērķtiecīgu darbu lasīšanas veicināšanā, nozīmīgu ieguldījumu Madonas bibliotēkas attīstībā, atzīmējot Madonas bibliotēkas 100 gadi	Līga Fiļipova
3	Pateicības raksts	Kultūras ministrija	par ilggadēju, mērķtiecīgu darbu un nozīmīgu ieguldījumu Madonas bibliotēkas attīstībā, atzīmējot Madonas bibliotēkas 100 gadi	Valentīna Ločmele
4	Pateicības raksts	Kultūras ministrija	par ilggadēju, mērķtiecīgu darbu lokālā kultūras mantojuma apzināšanā un popularizēšanā, nozīmīgu ieguldījumu Madonas bibliotēkas attīstībā, atzīmējot Madonas bibliotēkas 100 gadi	Sarmīte Radiņa
5	Pateicības raksts	Kultūras ministrija	par mērķtiecīgu darbu un nozīmīgu	Laura Veckalniņa

			ieguldījumu Madonas novada bibliotēkas attīstībā atzīmējot Madonas bibliotēkas 100 gadi	
6	Atzinības raksts	Kultūras ministrija	par mērķtiecīgu darbu un nozīmīgu ieguldījumu Madonas novada bibliotēkas attīstībā, atzīmējot Madonas bibliotēkas 100 gadi	Daiga Puķīte
7	Pateicības raksts	LNB	par augstu profesionalitāti Madonas reģiona publisko bibliotēku tīkla metodiskajā pārraudzībā un kvalitatīvu bibliotekāro pakalpojumu nodrošinājumā, ilgstošu ieguldījumu Madonas novada kultūras un literārajās norisēs, radošumu, erudīciju un iesaisti daudzveidīgās nozares aktivitātēs	Daiga Puķīte
8	Gada balva	Madonas novada pašvaldība	Madonas novada Gada balva kultūrā - gada cilvēks literatūrā un bibliotēku nozarē	Daiga Puķīte
9	Atzinības raksts	Kultūras ministrija	par nozīmīgu ieguldījumu starpautiskā mērogā, veicinot un attīstot Baltijas valstu bibliotēku sadarbību	Imelda Saulīte
10	Pateicības raksts	LNB	augstu profesionalitāti, aktīvu un radošu līdzdalību valsts mēroga bibliotekārajās norisēs, pastāvīgu un savstarpēji bagātinošu sadarbību ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, ilgstošu ieguldījumu lasītāju literārās gaumes	Imelda Saulīte

			veidošanā, daudzveidīgu un kvalitatīvu bibliotekāro pakalpojumu nodrošināšanu Madonas reģiona bibliotēkās	
--	--	--	--	--

Finansējums personāla attīstībai

2023. gadā komandējumiem izlietoti 360,30 euro. Izdevumos mācību pakalpojumiem izlietoti 1973,00 euro.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti	Dalībnieki
1	02.02.	Tiešsaiste	KISC	Vebinārs "KISC piedāvātie e-resursi Latvijas bibliotēkām"	2	Attālināti	D.Puķīte D.Poča-Lapiņa A.Eriņa
2	7.-31.02.	MS Teams	MC Buts	Bērnu uzraudzības pakalpojumi	40	Attālināti	A. Eriņa
3	16.02.	ES māja	EK pārstāvniecība Latvijā	Europe Direct centru mācības par komunikāciju	5	Klātienē	D.Poča-Lapiņa
4	22.02.	Zoom	LNB	Seminārs par Skaļās lasīšanas sacensībām	4	Attālināti	D.Puķīte A. Eriņa
5	27.02.	Zoom	LNB	Tīmekļseminārs "Finanšu prasmes, medijprasmes un bibliotēkas"	3,5	Attālināti	D.Poča-Lapiņa A. Eriņa
6	02.03.	Zoom	LNVM	Informatīvs seminārs "Latvijas Nacionālā vēstures muzeja iesaistes platforma "Gadsimta stāsti" un tās sniegtās iespējas novadpētniecībā"	2	Attālināti	I.Stanga
7	09.03.	Zoom	LNB	Publisko bibliotēku tematiskās diskusijas: medijprasmes bibliotēkās	3,5	Attālināti	D.Puķīte D.Poča-Lapiņa
8	14.03.	Zoom	Latvijas Universitāte	LU 81.starptautiskās zinātniskās konferences	8	Attālināti	I.Saulīte

				plenārsēde "Ilgtspējīgu vērtību radīšana un sabiedrības labbūtība Latvijas reģionos sekcijā "Efektīva pārvaldība, droša vide un sociāli aktīvas sabiedrības līdzdalība"			
9	17.03.	Google meet	Gulbenes bibliotēka	Seminārs "Pašvadīta mācīšanās pieaugušajiem un sevis motivēšana profesionālajai pilnveidei"	4	<i>Attālināti</i>	<i>D.Puķīte V.Ločmele</i>
10	20.03.	Zoom	UNESCO Latvijas Nacionālā komisija	Seminārs "Identitātes ainavas: antroponīmu stāsti"	4	<i>Attālināti</i>	<i>I.Stanga</i>
11	23.03.	Zoom	LNB	Publisko bibliotēku tematiskās diskusijas: digitalizācija bibliotēkās	3,5	<i>Attālināti</i>	<i>D.Puķīte I.Saulīte</i>
12	28.03.	LNB	LNB	Darbnīca bibliotēkām un pašvaldībām "Dariet to, izmantojot Eiropas programmas!"	4,5	<i>Klātienē</i>	<i>D.Poča- Lapiņa</i>
13	04.04.	Zoom	LNB	Publisko bibliotēku tematiskās diskusijas: darbs ar bērniem un jauniešiem	4	<i>Attālināti</i>	<i>D.Puķīte I.Stanga I. Saulīte A. Eriņa</i>
14	11.04.	Zoom	LNB Bibliotēku attīstības centrs, Tet	Informatīvs seminārs "4 līdz 7 gadus vecu bērnu digitālā drošība internetā"	1,5	<i>Attālināti</i>	<i>I.Stanga A. Eriņa</i>
15	25.04.	Rīga	LBB	Latvijas Bibliotēku festivāls. Konference	5	<i>Klātienē</i>	<i>D.Puķīte</i>
16	26.04.	Rīga	LBB	Latvijas bibliotēku festivāls. Ideju tirgus	4	<i>Klātienē</i>	<i>D.Puķīte, E.Čamane V.Ločmele I.Stanga</i>
17	2022.g. oktobris - 2023.g. maijs	LNB	LNB Bibliotēku attīstības centrs, Kultūras ministrija	Bibliotekāru kompetenču pilnveides programma "Medijpratības meistari"	20	<i>Klātienē, attālināti</i>	<i>D.Poča- Lapiņa</i>

				-medijpratības pamati, metodes; meistarklašu organizēšana,			
18	16.05.	Zoom	LP MC	Interneta atkarība: riska faktori un iespējami risinājumi	3	<i>Attālināti</i>	<i>V.Ločmele A. Eriņa</i>
19	19.06.	Zoom	Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra	Vebinārs "21 rīks un 101 ideja digitālajam darbam ar jaunatni"	1.5	<i>Attālināti</i>	<i>I.Stanga</i>
20	24.07.	Rīga	LNB	Starptautiskie bērnu literatūras lasījumi un J.Baltvilka balvas pasniegšanas ceremonija	7	<i>Klātiene</i>	<i>I.Stanga</i>
21	26.07.	Zoom	Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra	Vebinārs "Darbs ar jaunatni pašvaldībā: izaicinājumi, sadarbība, nacionālā un starptautiskā pieredze"	1,5	<i>Attālināti</i>	<i>I.Stanga</i>
22	11.08.	Ogre	LBB VN	LBB VN 23. saiets - konference	14	<i>Klātiene</i>	<i>D.Puķīte</i>
23	28.08.	Rīga	Eiropas komisijas pārstāvniecība Latvijā	Konference "Eiropas savienība - mūsu ikdienā un mācību saturā"	6	<i>Klātiene</i>	<i>I.Stanga</i>
24	19.09.	Zoom	LNB	Konference "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotēkaram"	3,5	<i>Attālināti</i>	<i>D.Puķīte D.Poča-Lapiņa V.Ločmele I.Stanga S.Radiņa I.Saulīte A. Eriņa E.Ezeraša</i>
25	19.09.	Zoom	EPAL	Vebinārs. Mākslīgais intelekts - viegli un aizraujoši	1,5	<i>Attālināti</i>	<i>V.Ločmele S.Radiņa E.Ezeraša</i>
26	20.09.	Rīga	Gētes institūts	Seminārs "Bibliotēku zaļie projekti"	4	<i>Klātiene</i>	<i>D.Puķīte</i>
27	27.09.	Facebook	LBB, LMB	Ilgspējīgas attīstības mērķu lokalizēšana muzejos un bibliotēkās	3	<i>Attālināti</i>	<i>V. Ločmele</i>
28	04.10.	Zoom	LNB	Tīmekļseminārs "Bibliotēku iesaiste Pasaules medijpratības un	20	<i>Attālināti</i>	<i>D.Puķīte D.Poča-Lapiņa</i>

				informācijas nedēļā”			
29	06.10.	Zoom	LNB	“Konference “Terminoloģija un standartizācija: saskarpinti informācijas un dokumentācijas jomā””	4	Attālināti	E.Ezeraša
30	07.-08.10.	Sigulda	Siguldas novada kultūras centrs	Siguldas bērnu un jauniešu literatūras festivāls	12	Klātieņi	I.Stanga
31	09.10.	Madona	Madonas novada Izglītības nodaļa	Diskusija par pieaugušo izglītību	2,5	Klātieņi	D.Puķīte
32	26.10. 2022. - 11.10. 2023.	Zoom	Biedrība “Radošās Idejas”	Kurss “Kultūras iestādes un digitālā transformācija”	60	Attālināti	D.Poča-Lapiņa
33	25.10.	Rīga	LNB	Seminārs reģionu galveno bibliotēku metodiskiem	5	Klātieņi	D.Puķīte
34	26.10.	MS Team	tietoevry	BIS ALISE Pamatkursi, Informācijas meklēšana un cirkulācija	8	Attālināti	E.Ezeraša
35	31.10.	Zoom	Ārlietu ministrija, Eiropas Parlamenta birojs Latvijā, Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā	ES informācijas sniedzēju forums “Drošība: pamats un mērķis”	4	Attālināti	D.Poča-Lapiņa
36	01.11	LNB	LNB	Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem	4	Klātieņi	E.Čamane
37	01.11.	MS Teams	tietoevry	Padziļinātie kursi “Komplektēšana”	8	Attālināti	L.Veckalniņa
38	01.08. - 02.11.	Youtube	Rīga Tech Girls	Mācību programma “Iepazīsti tehnoloģijas”	48	Attālināti	I.Stanga A. Eriņa
39	03.11.	MS Teams	tietoevry	Padziļinātie kursi “Sistēmas BIS ALISE pārvaldība”	8	Attālināti	L.Veckalniņa
40	21.11.	Microsoft Teams	SIA “ZZ Dats”	Tiešsaistes mācības “Darbinieku iesniegumi un personas lieta VPS lietojumprogramma”	2,5	Attālināti	D.Poča-Lapiņa
41	08.02. - 24.11.	Rīga	LNB	Mentoringa programma “8 soļu darbnīca: bibliotekārs -	107	Klātieņi	D.Puķīte

				pieaugušo izglītotājs”			
42	27.11.	Madona	Madonas novadpētniecības un mākslas muzejs	Konference “Novadnieki. Identifikācija. Pētniecība. Aktualizācija.”	5	Klātiene	D.Puķīte
43	28.11.	Zoom	LNB Bibliotēku attīstības centrs, Kultūras ministrija	Timekļseminārs “Jaunieši un sociālie mediji: kā gudri patērēt un radīt”	2.5	Attālināti	I.Stanga
44	01.12.	Zoom	VARAM	Seminārs par digitālo piekļūstamību	2	Attālināti	D.Poča-Lapiņa
45	05.12.	MS Teams	KISC	“Drošība digitālajā vidē”!	3	Attālināti	L.Veckalniņa D.Poča-Lapiņa V.Ločmele I.Stanga S.Radiņa E.Ezeraša
46	05.12.	Tiešsaistē	VARAM	Seminārs digitālajiem un līderiem par aktualitātēm e-risinājumu jomā	2	Attālināti	D.Puķīte D.Poča-Lapiņa I.Saulīte
47	11.12.	Zoom	BANG! - the CENL Books and Audience Network Group	Webinar “Libraries: Unlocking Non-Visitor Potential”	2	Attālināti	D.Poča-Lapiņa E.Čamane A.Eriņa E.Ezeraša
48	13.12.	LNB	Latvijas KM, LNB	Seminārs “Jaunieši šeit ir gaidīti”	5	Klātienē	L.Filipova
49	14.12.	MS Teams	Tietoevry Latvia	Jaunais Alise lasītāju katalogs un tā demonstrācija	1	Attālināti	D.Puķīte L.Veckalniņa D.Poča-Lapiņa I.Stanga L.Filipova S.Radiņa A.Eriņa

Visi Madonas novada bibliotēkas darbinieki ir piedalījušies profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanā, pilnveidē.

Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Būtiskas problēmas personāla jomā nepastāv. Salīdzinoši ar iepriekšējiem gadiem mainījies bibliotēkas personāls, notikusi daļēja paaudžu nomaīņa.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

2023. gadā pakāpeniski atgriezās pirms Covid laika ieradumi apmeklētājiem ierastajā darba laikā. Madonas novada bibliotēka atvērta 6 dienas nedēļā- no pirmdienas līdz piektdienai no 10.00-18.00 bez pusdienu pārtraukuma, sestdien- 9.00-15.00, kopā nedēļā- 46 stundas.

- Galvenie rādītāji

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	2173	2350	2861	+8%; +22%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	786	804	815	+2%; +1%
Bibliotēkas apmeklējums	27314	38495	42132	+2%; +10%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	4312	5187	5258	+20%; +1%
Virtuālais apmeklējums	374578	372074	362570	-1%; -3%
Izsniegums kopā	46264	47551	48863	+3%; +3%
<i>t. sk. grāmatas</i>	38704	39890	41606	+3%; +4%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	5445	6437	6087	+18%; -5%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	10154	11015	9096	+8%; -17%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	29,8	32,4	40,1	+9%; +24
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	20,1	16,3	16,8	-19%; +3%
Iedzīvotāju skaits (*PMLP dati)	7280	7258	7134	-0,3; -1,7

2023.gada bibliotēkas darbības pamatrādītāji ir iepriecinoši - par 22% pieaudzis bibliotēkas aktīvo lietotāju skaits, līdz ar to arī par 10% audzis bibliotēkas apmeklējums un vērojams 3% kāpums izsniegumu rādītājos. Ņemot vērā iedzīvotāju skaita samazinājumu un aktīvo lietotāju skaita kāpumu, ļoti būtiski palielinājies bibliotekārais aptvērums, t.i., +24%.

Ar negatīvu vērtību iezīmējies periodisko izdevumu izsniegums (-5%), tam iespējami vairāki cēloņi. Pirmkārt, daļa lasītāju devusi priekšroku grāmatām, tādējādi atsakoties no periodiskajiem izdevumiem. Otrkārt, periodisko izdevumu cenu kāpums samazinājis iespēju iegādāties visus iepriekš pieprasītos periodiskos izdevumus. Salīdzinoši ar 2022.gadu, periodisko izdevumu skaits samazinājies par 19 nosaukumiem, līdz ar to samazinājās izsniedzamo eksemplāru skaits. Treškārt, ir mainījies lasītāju sastāvs, gados jauni cilvēki periodiskos izdevumus lasa retāk, mācību studiju vajadzībām priekšroku dod avotiem, ko iespējams sameklēt internetā un bibliotēkā pieejamajās datubāzēs.

Novērojams neliels kritums virtuālajā bibliotēkas apmeklējumā (-3%), taču to kompensē cilvēku klātienē apmeklējumu pieaugums.

- **Pakalpojumu attīstība, jauninājumi**

Visveiksmīgākais piemērs, kā apvienot izzinošu izstādi ar vietējo mākslinieku veikumu un vērst uzmanību uz bibliotēkas piedāvājumu, radot aktivitātes dažādām bibliotēkas apmeklētāju kategorijām, bija Valmieras muzeja ceļojošā izstāde "Lelles, lellītes. Spēles, spēlītes", kas tika eksponēta Konferenču zālē. Pamazām izstāde tika papildināta ar vietējo mākslinieku darinātām lellītēm un grāmatiņām - Vitas Ivanovas tamborētajām rotaļlietām, Ilonas Apines attīstošajām grāmatiņām bērniem, Lubānas Mākslas skolas audzēkņu darbiem, aicinot izstaigāt visus bibliotēkas stāvus un vēršot uzmanību uz spēļu daudzveidību bibliotēkā, turklāt atgādinot, ka spēles no bibliotēkas krājuma tiek izsniegtas arī līdzņemšanai uz mājām.

Ģimeņu sestdienā bibliotēkā lasītājiem kā pārsteigums tika piedāvāta iesaiņota grāmata - noslēpums, kas nonāca ģimenēs lasīšanai un ar vērtējumu tika gaidīta bibliotēkā atpakaļ. Vērtējumā lasītājiem bija jāizsaka iespaidi par grāmatu. Lasītāji lielākoties atzina, ka konkrēto grāmatu paši nebūtu izvēlējušies, taču ideja par grāmatu kā noslēpumu esot iepatikusies.

Bibliotēku nedēļas ietvaros, savukārt, kā noslēpums tika iesaiņotas grāmatas par dārzkopību komplektā ar sēklu paciņām, kas daudziem bija gan prieks, gan pārsteigums.

Kā līdz šim nebijusi aktivitāte bibliotēkā, ir akcentējama tikšanās ar grafologi Dr. med. Psych. Anitu Milleri. Šī izglītojošā un aizraujošā lekcija bija iespēja klātesošajiem papildināt savas zināšanas par vienu no globālajām cilvēka prasmēm – rakstītprasmi.

Lai paplašinātu bibliotēkas piedāvājumu un bibliotēkai piesaistītu jaunus apmeklētājus, Madonas novada bibliotēka iesaistījās Dziesmusvētku skolas iniciētajā projektā, kopīgi organizējot simpoziju "Vērtību zīmes". Simpozija ietvaros bibliotēkā viesojās latviešu muzikoloģe, žurnāliste, vairāku grāmatu autore Daiga Mazvērsīte un latviešu rakstniece Līga Blaua. Šāda veida aktivitātes vienmēr palielina bibliotēkas apmeklētāju skaitu, veicina grāmatu izsniegumu un publicitāti.

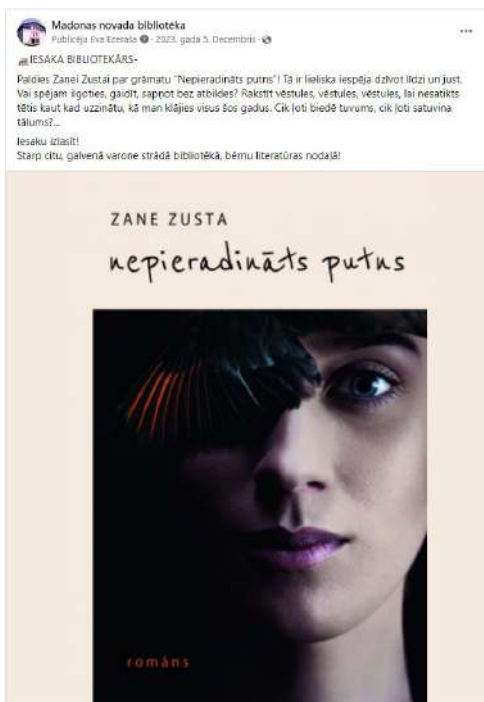
Kopš Madonas bibliotēkas 100 gades pasākuma maijā, kad pašvaldības vadība publiski pasniedza dāvinājumu- lēmumu par finansējumu idejai "Digitālo iespēju centra" izveidei, strādāts pie Digitālas projekta realizācijas, kura plānota pagrabstāvā kādreizējo kafejnīcai iznomāto telpu vietā, piedāvājot apmeklētājiem jaunus, publiskus pakalpojumus- virtuālo, paplašināto realitāti, kinect un skārienjūtīga ekrāna un 3d printera iespējas.

Ir pieaudzis bibliotēkā sniegto pakalpojumu skaits, sakarā ar bankas, VID un citu pakalpojumu sniedzēju filiāļu aizvēršanu Madonā un novadā. Regulāri apgūstam jaunas prasmes digitālajā vidē, lai varētu sniegt palīdzību plaša satura informāciju, ko apmeklētāji arī ļoti novērtē.

Ir veidotas iestrādes sadarbībai par brīvpiekļuves datu bāzes FamilySearch, kas ir lielākā ģenealogiskā organizācija pasaulē, apvienojot miljoniem cilvēku resursu, ierakstus un pakalpojumus no visas pasaules. Madonas bibliotēka būs viena no pirmajām bibliotēkām Latvijā, kas piedāvās šādu pakalpojumu apmeklētājiem.

Notiek aktīva sadarbība biedrībām, NVA, LLKC u.c., kas rīko seminārus, mācības un tikšanās reizes Madonas iedzīvotājiem.

Sociālajos tīklos aktīvi tiek veidotas rubrikas: "Iesaka lasītājs!" un "Iesaka bibliotekārs!"

- **Bibliomāts**

Madonas novada bibliotēkai nav bibliomāta. Tā iegāde tika plānota 2024. gada budžetā, bet pēc Rīkojuma 2024. gada budžeta pieprasījumu samazināt, tas tika ievietots atliktajos izdevumos.

- **E-grāmatu bibliotēka**

Tabula "E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati"

	2021	2022	2023
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	435	473	517
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	68	38	45
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	3141	3884	4564
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	1071	743	680

Kā liecina apkopotie statistikas dati, e-grāmatu bibliotēkas lasītāju skaits 2023.gadā, salīdzinot ar 2022.gadu, ir pieaudzis par 7 lietotājiem, taču izsniegums samazinājies par 18%.

Kā secināts no sarunām ar bibliotēkas lasītājiem un bibliotekāriem, kuri ir arī 3td e-grāmatu bibliotēkas lietotāji, e-grāmatas visbiežāk tiek izvēlētas gadījumos, ja uz vēlamo grāmatu jāgaida rindā, bet e-grāmatu bibliotēkā tā pieejama jebkurā diennakts laikā. Tāpat e-grāmatas ērtākas ir ceļojumu laikā, jo neaizņem vietu somā, kā arī brīžos, kad mājās lasāmviela ir beigusies, bet uz bibliotēku dažādu iemeslu dēļ nesanāk aizdoties. Visbeidzot, e-grāmatu bibliotēkas piedāvājumu bieži izvēlas arī mazu bērnu māmiņas, kuras baidās, ka drukāto grāmatu eksemplārus bērni varētu saplēst, sasmērēt vai kā citādi sabojāt.

Lai popularizētu e-grāmatu bibliotēkas piedāvājumu, sagatavots informatīvs materiāls par 3TD e-grāmatu bibliotēku, izvietojot to gan bibliotēkas mājas lapā, gan sociālajos tīklos, gan arī bibliotēkā pie informatīvā stenda.

Periodiski sagatavota vai pārpublicēta informācija, atgādinot par iespēju lasīt e-grāmatas, par e-grāmatu bibliotēkas iespējām publicēta informācija arī Madonas novada pašvaldības informatīvajā izdevumā "Madonas Novada Vēstnesis".

- **Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti**

Visaptverošas aptaujas vai pētījumi par Madonas novada bibliotēkas darbu un sniegtajiem pakalpojumiem 2023.gadā netika veikti, bet periodiski notikusi bibliotēkas pasākumu apmeklētāju apmierinātības un interešu izpēte.

Eiropas Valodu dienas ietvaros veikta jauniešu auditorijas anketēšana, gūstot priekšstatu, kas interesē šo vecumposmu. Jaunieši ir viena no visgrūtāk sasniedzamajām auditorijām, tāpēc svarīgi izziņāt jauniešu vajadzības, lai spētu piedāvāt viņu interesēm atbilstošus pasākumus. Ierosinājumi, par kādiem tematiem jaunieši vēlētos nodarbības, apmācības, seminārus, bija šādi: pedagogija, armija, NBS virsnieku pieredze, ieguvumi dienējot, investori, uzņēmēji, sporta pieredze, kādi kursi pieejami jauniešiem, lai uzlabotu valodas zināšanas, psiholoģija, komunikācija, zinātne, māksla, jurisprudences, Kahoot. Jaunieši interesējās arī par ķīmiju, par mācību procesu, izglītības iespējām, par dzīvi un iespējām citās valstīs, kaut ko par psihologa profesiju, par rakstniecību, par uzņēmējdarbību. Tāpat jauniešus saistīja tikšanās ar konkrētu profesiju pārstāvjiem - tikšanās ar biologu, zinātnieku, diplomātiem, vēstniekiem, grāmatu rakstniekiem.

Aptaujājot Vidzemes reģiona kultūras darbiniekus, kuri 27.septembrī apmeklēja Madonas novada bibliotēkas organizēto "Iedvesmojošo dienu" projekta "Stipri garā, stipri darbos" ietvaros, tika aicināti izteikt ierosinājumus par kādiem tematiem vēlētos nodarbības, apmācības, seminārus.

Vairākkārt tika izcelti temati par mārketingu, komunikāciju un uzstāšanos, runas mākslu, lietišķo etiķeti, meditāciju, stilu, fotografēšanu, grafoloģiju.

Atbildēs izkristalizējās arī vairāki tematiskie bloki:

- kā savstarpēji saprasties, kā saprasties kolektīvā starp dažādu paaudžu un vecuma darbiniekiem, kā atšķiras redzējumi un dzīves uztvere, pozitīvas komunikācijas veidošana darba kolektīvā, emocionālā inteliģence darba vidē;
- kā runāt un uzstāties publikas priekšā;
- pasākumu organizēšana - no idejas līdz realizācijai;
- mākslīgā intelekta risinājumi kultūras nozarē, mākslīgā intelekta izmantošana darbam un radošumam;
- kā pārvaldīt savas finanses, kur un kā ietaupīt utt.;
- psihoterapeita sesija sievišķības un pašapziņas celšana - Kroņu darbnīcas;
- lekcijas par personības attīstīšanu, kā arī apcerošas un domāt raisošas uzstāšanās;
- nodarbības ar fizioterapeitu, kurš parādītu un pastāstītu kā vingrot ikdienā, veicot biroja darbu;
- tīri tehniskas lietas - par Alises iespējām, novadpētniecības mapju ievadīšana. Kā "izfiltrēt" visu apkārt esošo informāciju, saprast, kura ir noderīga, lai nepārslogo prātu.

Tika akcentētas arī konkrētas personības, ar kurām kultūras darbinieki labprāt tiktos, to skaitā, Diāna Zande, Zane Daudziņa (skatuves runa), Žanete Grende, Artūrs Miksons, Pēteris Kļava (Dzīves grūtīte jautājumi), Aina Poiša, Krista Vāvere (publiskā runa), Uģis Lībietis (par viltus ziņām, informatīvo telpu), Zane Eniņa, Inga Strazdiņa (Kalsnava) - ceļotājas, Anita Millere (grafoloģija), Baiba Sīpeniece Gavare un Zanda Rubene, Iveta Gargurne, Ieva Brante.

Zane Daudziņa Madonas novada bibliotēkā viesojās 21.aprīlī - Grāmatu svētku ietvaros, savukārt, tikšanās ar grafologi Anitu Milleri tika aizvadīta Madonas pilsētas svētku aktivitātē 2.jūnijā.

Ļoti liels īpatsvars bibliotēkas apmeklētāju ir gados vecāki cilvēki, kas ļoti novērtē bibliotekāru darbu un to, ka bibliotēka ir vieta, kur bez maksas ir pieejams internets, datori un individuālas datorapmācības un telefonapmācības.

• **Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām**

Madonas novada bibliotēkas 1.stāvs aprīkots, lai pilnībā nodrošinātu pakalpojumus personām ar īpašām vajadzībām - gan ar kustību ierobežojumiem, gan redzes problēmām.

Pie bibliotēkas ieejas ierīkota uzbrauktuve, telpas bez sliekšņiem, atbilstoši aprīkotas labierīcības.

Apmeklētājiem ar redzes problēmām tiek piedāvāta videolupa un telelupa, brīvi pieejamas brilles ar statīvu no projekta "Brilles ar augstu pievienoto vērtību", kas noderīgas arī tiem bibliotēkas apmeklētājiem, kuri savas brilles aizmirsuši mājās.

Pakalpojumu "Grāmatu piegāde uz mājām" 2023.gadā izmantoja 7 iedzīvotāji.

Sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, Madonas novada bibliotēka vājredzīgajiem un cilvēkiem, kuri atgūstas pēc acu operācijas, piedāvāja iespēja saņemt audiogrāmatas. Šo pakalpojumu izmantoja viens lasītājs, kopējais izsniegumu skaits: 10.

Nostiprinājusies sadarbība ar kopienas centru "Baltā ūdensroze" - centra dalībnieki apmeklējuši bibliotēkas organizētās aktivitātes, nākuši aplūkot izstādes, izmantojuši bibliotēkas krājumu.

Turpināta sadarbība ar Mārcienas pansionāta darbiniekiem, apgādājot pansionāta iemītniekus ar grāmatām.

• **Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā**

Pielāgotās literatūras krājums - grāmatas palielinātā drukā un grāmatas vieglajā valodā - bibliotēkās Madonas reģionā līdz šim nav komplektētas, taču pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā tiek nodrošināts sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, periodiski un iespēju robežās tiek papildināts arī klausāmgrāmatu piedāvājumu, šobrīd tie ir 29 klausāmgrāmatu nosaukumi.

Tabula "Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā"

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	0
Grāmatas vieglajā valodā	0

- Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām** (uzņēmēji, Par regulāru pasākumu ciklu, kur satiekas ģimenes vairākās paaudzēs, ir kļuvušas Ģimeņu sestdienas bibliotēkā, apvienojot Pakalpojumu nodaļas un Bērnu literatūras nodaļas aktivitāšu idejas. Sagaidot Madonas bibliotēkas simtgadi, ģimenes tika aicinātas dalīties atmiņu stāstos "Ceļā uz bibliotēku" - kā atrasts ceļš pie grāmatām, kas motivējis nākt uz bibliotēku vai kas atvedis uz bibliotēku.

Tāpat ģimenēm bija iespēja iesaistīties orientēšanās un atjautības spēlē "100 gadi bibliotēkai", krāsot Madonas bibliotēkas attēlus, risināt krustvārdu mīklu, interesentiem tika izsniegta iesaiņota grāmata - noslēpums, kas nonāca ģimenēs lasīšanai un ar vērtējumu tika gaidīta bibliotēkā atpakaļ. Lai pasākumu darītu saistošāku apmeklētājiem, par dalību orientēšanās un atjautības spēlē sadarbībā ar vietējo uzņēmumu "SIM RACING", ātrākajai un atjautīgākajai ģimenei bija sagādāta dāvanu karte.

Ceļotājiem 16.martā bibliotēkā tika noorganizēta tikšanās ar Latvijas Universitātes Madonas filiāles vadītāju - aizrautīgu ceļotāju Lolitu Kostjukovu, kura dalījās ar stāstījumu par piedzīvojumiem Marokā. Šāda veida tikšanās ikreiz piesaista lielu interesentu skaitu.

Grāmatu svētkos tikšanās ar dziednieku un fotogrāfu Andri Vētru deva iespēju ieinteresēt tos cilvēkus, kuriem tuva ir fotomāksla, kā arī nozīmīgi dziednieka padomi ikdienai.

Senioru, bezdarbnieku, mājsaimnieču kategorija īpaši tika aicināta iesaistīties Digitālās nedēļas aktivitātēs, vairojot zināšanas medijpratībā, dažādu digitālo rīku pielietošanā, ļaujot iepazīt mākslīgā intelekta iespējas, saņemt individuālas konsultācijas.

VKKF finansētās programmas "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotēkaram" ietvaros organizēts pasākums, kas paralēli klātienē norisei bija vērojams arī Facebook platformā. Semināra ietvaros uzstājās Latvijas universitātes mācībspēki un pētnieki, atspoguļojot Madonas reģiona saistību ar literāro daiļradi un novada kultūrvēsturi. Turpinājumā sekoja diskusija par teātra iezīmēm un novitātēm Latvijā. Seminārā varēja piedalīties jebkurš interesants, mērķauditorija- bibliotekāri un kultūras darbinieki.

2023. gada Bibliotēku nedēļa Madonas novada bibliotēkā tika veidota, lai uzrunātu pēc iespējas dažādākas apmeklētāju auditorijas. Vērtumnīcā – tikāties ar rakstnieci, novadnieci Lindu Šmiti; Domnīcā – bija iespēja saņemt grāmatzīmes – autoru novadnieku labos vārdus savai dienai; Idejnīcā – izsniegtā dārzkopības grāmatu un sēklu noslēpums – iesaiņota grāmata kopā ar sēklu paciņu; Rokdarbnīcā – Vineta Meistere ierādīja savas prasmes izšūšanā, ielūkojāties rokdarbu grāmatu piedāvājumā; Grāmatnīcā – tā bija Grāmatu svētku diena Madonā; Dziednīcā – tikāties ar dziednieku, Reiki skolotāju un fotogrāfu Andri Vētru; Nedarbnīcā – Šarlotes skolā mazajiem – varēja uzzināt, ko daru pareizi, ko nepareizi, draudzējoties ar viedierīcēm.

Bibliotēku par savu semināru vietu 2023. gadā bija izvēlējušies: veterinārārsti, grāmatveži, NVA organizēto programmu "Veselības veicināšana un stresa samazināšana", "Aprūpētāju apmācības" un "Asistents – pavadonis personai ar invaliditāti" kursanti. Uz izglītojošām L. Neikures lekcijām: "Pozitīva domāšana", "Ģimenes attiecību atslēgas" un "Kā risināt konfliktus" interesentus bibliotēkā aicināja adventistu draudze.

- **Uzziņu un informācijas darbs**

2023.gadā Madonas novada bibliotēkā sniegtas 6137 uzziņas, apmeklētāji saņēmuši 300 konsultācijas par VSAA, banku pakalpojumiem, VID EDS, e-parakstu un citiem pakalpojumiem. Novērojama tendence, ka ar katru gadu pieaug konsultāciju skaits par e-paraksta lietošanu, dokumentu pārbaudi un parakstīšanu, pieslēgšanos dažādās sistēmās un aplikācijās, identificējoties ar e-parakstu. Ikdienā sniegtas 20 telefonapmācības un 37 datorapmācības, salīdzinot ar pagājušo gadu šādā veida apmācību skaits sarucis attiecīgi par 13% un 43%. Tas liecina par bibliotēkas apmeklētāju prasmju un patstāvības palielināšanos.

Eiropas Savienības informācijas punktā sadarbībā ar Latvijas Republikas Ārlietu ministriju realizēta Eiropas dienas aktivitāte slēpņošanas spēle "Eiropa tepat Madonas novadā".

Sadarbības projekta "Europe Direct Gulbene" ietvaros Madonā noorganizētas vairākas ļoti atšķirīga satura aktivitātes:

- Februārī interesenti tika aicināti uz radoši izglītojošu nodarbību "Eiropa tuvplānā", tuvāk iepazīstot Europe Direct Gulbenē darba specifiku, piedāvājumu, organizētos pasākumus un veiksmes stāstus.
- 27.martā bērni un jaunieši tika aicināti iesaistīties "Eiropas Rakstnieku dienas" aktivitātēs.
- Aprīlī, iesaistoties Digitālās nedēļas 2023 iniciatīvā, tika padomāts par visām mērķgrupām, organizējot Šarlotes skolu mazajiem "Es un ierīces" nodarbību, nodarbību "Noderīgi digitālie rīki", lekciju "Digitālā drošība – kiberdrošība", prezentāciju "Digitālās prasmes izglītībai", nodarbību "Prātīgs? Prātīgs? Medijprātīgs!" un diskusiju jauniešiem "Kā nepazust internetā?".
- Maijā Madonas novada bibliotēka ciešā sadarbībā ar Europe Direct Gulbenē, Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā un Eiropas Parlamenta biroju Latvijā organizēja starptautisku konferenci "Eiropas vērtības: kādas tās ir un kā tās saglabāt?".
- No 11.maija Europe Direct pakalpojumu sniegšanas vietā Madonā tika eksponēta grāmatu izstāde "Ceļo valodu pasaulē ar "Alisi Brīnumzemē"" - grāmata "Alise Brīnumzemē" 37 dažādās valodās un dialektos.
- Maijā Europe Direct Gulbenē pasākumu norises vieta Madonā organizēja izzinošu braucieni "Pieredzes stāsti. Savējie iedvesmo!", apmeklējot iedvesmojošas vietas, uzņēmumus, cilvēkus Madonā, Madonas novadā - SIA "Madonas karameles", Cēsaines pilsētas bibliotēku un Cēsaines pili.
- Jūnijā Europe Direct Gulbenē pakalpojumu norises vieta Madonā iesaistījās Madonas pilsētas svētku norisē, aicinot uz tikšanos ar grafologi Dr. med. Psych. Anitu Milleri,
- Septembrī ikvienam interesentam Madonas un Varakļānu novados tika piedāvāta iespēja vērot Eiropas Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas runu par stāvokli Eiropas Savienībā (SOTEU), Eiropas Valodu dienas ietvaros - tikties ar tulkotāju, angļu filologu Daigu Melderi.
- Eiropas kiberdrošības mēneša un pasaules medijprātības un informācijprātības nedēļas ietvaros oktobrī ikviens interesents tika aicināts apgūt jaunas prasmes, iesaistoties lekcijā "IT drošība, apdraudējumi", nodarbībā "Medijprātības meistars?!", nodarbībā bērniem "Kā nepazust internetā?" un saņemt individuālas konsultācijas.
- Novembrī Ziemeļvalstu dienas ietvaros bērniem tika piedāvātas nodarbības "Ziema un Ziemeļi", savukārt pieaugušajai auditorijai saistošāka bija izstāde "Unikālās Ziemeļvalstis" un noslēdzošā aktivitāte - Elīzas Čamanes pieredzes stāsts "Ziemeļos ar kemperi".

• **Bibliotēkas izglītojošā darbība**

Digitālās nedēļas ietvaros ikvienam interesentam tika piedāvātas vairākas izglītojošas lekcijas un nodarbības:

•25.aprīlī nodarbības "Noderīgi digitālie rīki" laikā ikvienam interesentam bija iespēja iepazīt darbam, mācībām vai ikdienai ērtus, noderīgus rīkus. Piedāvājām ielūkoties tiešsaistes grafiskā dizaina platformā Canva, kur pieejami dažādi bezmaksas noformēšanas rīki. Iepazīstinājām ar Google pakalpojumu daudzveidību. Aplūkojām Mentimeter iespējas - prezentācijas ar reāllaika atgriezenisko saiti. Ieskatījāmies, ko piedāvā uz spēli balstīta mācīšanās platforma Quizizz. Iepazinām saišu īsināšanas iespēju un pdf failu pārveidošanas opcijas.

•26.aprīlī lekcijas "Digitālā drošība – kiberdrošība" ietvaros pieskāramies jautājumiem, kā sevi pasargāt no kiberuzbrukumiem, kā izvairīties no digitālajiem krāpniekiem? Lekcijas laikā interesenti guva

teorētisku priekšstatu par digitālo drošību un kiberdrošību, kā arī izzināja pamatnoteikumus un rīkus, kā parūpēties par savu datu drošību digitālajā vidē.

•27.aprīlī prezentācijas "Digitālās prasmes izglītībai" laikā interesenti tika iepazīstināti ar noderīgiem resursiem un rīkiem, ko ērti un vienkārši izmantot mācīšanās un mācīšanas procesā.

Neformālās izglītības programmas "Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā" pieaugušajiem ietvaros Madonas novada bibliotēkā tika organizētas datorapmācības senioriem, kurās tika apmācīti 12 seniori.

Sniegtas arī 37 individuālās datorapmācības un 20 telefonapmācības.

- **Medijpratība** (mērķauditorija, pasākumi, izglītojošā darbība, analīze)

Lai veicinātu vietējās kopienas medijpratību, 2023.gadā organizētas vairākas aktivitātes:

- 8. martā seminārā Madonas un Varakļānu novadu bibliotēku darbiniekiem realizēta aktīva nodarbība "Medijpratīgs bibliotekārs".

- Digitālās nedēļas ietvaros 28.aprīlī notikusi nodarbība "Prātīgs? Prātīgs? Medijpratīgs!", kas paredzēta ikvienam vietējās kopienas iedzīvotājam, īpaši uzrunājot seniorus un 28.aprīlī diskusija jauniešiem "Kā nepazust internetā", kurā Madonas novada bibliotēkas galvenā bibliotekāre Iluta Stanga sarunājās ar mūziķi Kristapu Strūbergu, iesaistot arī klātesošos jauniešus jautājumos par medijpratību, mākslīgo intelektu, nepieciešamību to regulēt un citiem jautājumiem.

- Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļā ikvienam interesentam tika piedāvāta lekcija "Medijpratības meistars?!".

Ikdienā tiek veikta netieša apmeklētāju zināšanu un prasmju monitorēšana medijpratības kontekstā, taču ar nožēlu nākas atzīt, ka visas medijpratības nodarbības nenasniedz vēlamu auditoriju. Medijpratības nodarbības apmeklē jau zinoši, labi informēti, piesardzīgi cilvēki, kuri savas zināšanas vēlas nostiprināt, taču tie cilvēki, kuri ikdienā krāpnieciskus e-pastus uztver par reāliem un uzķeras uz krāpnieku zvaniem, sms un reklāmrakstus pieņem par pamatotiem informācijas avotiem, bibliotēkas organizētās izglītojošās lekcijas un nodarbības diemžēl neapmeklē.

- **Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem**

Uzziņu lasītavā esošie datori paredzēti informācijas meklēšanai un izgvei. Aktuālākā pašvaldības informācija atrodama pašvaldības tīmekļvietnē www.madona.lv, kur ir brīva piekļuve domes lēmumu un komiteju pārskatiem, tajā skaitā, domes sēžu audioierakstu arhīvs, domes lēmumu video apskats un cita aktuāla informācija.

Madonas novada pašvaldības informatīvais izdevums "Madonas Novada Vēstnesis" brīvi pieejams ikvienam bibliotēkas apmeklētājam, tāpat arī reģionālais laikraksts "Stars", kas atspoguļo aktuālāko informāciju novadā, reģionā, skarot arī nozīmīgākos jautājumus valsts mērogā.

2023.gadā Madonas novada bibliotēka pievienojās Latvijas Bibliotekāru biedrības iniciatīvai, kas deva iespēju ikvienam interesentam bez maksas piekļūt portāla Delfi.lv abonementa saturam.

- Elektroniskais katalogs kā pakalpojums *Tabula "BIS ALISE izmantošana"*

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2023)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2023)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
2	44	1+42	43	40	43	858	1158

Veikta pāreja uz elektroniskā kataloga jauno versiju.

Tabula "Autorizētie lietotāji"

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	2173	2350	2861	+8%; +22%
Autorizētie lietotāji kopā	748	819	851	+9%; +4%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	130	131	145	+1%; +11%

- Digitalizācija –**
2023.gadā veikts darbs digitalizācijas koncepcijas izstrādē. Digitalizācija plānota 2024.gadā.
- Iekšzemes un starptautiskais SBA:**

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2021	2022	2023
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	172	197	209
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	1075	1326	1204
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	36	10	10

Aizvadītajā gadā Madonas novada bibliotēkas krājumu SBA kārtā izmantoja 25 bibliotēkas. Salīdzinājumā ar 2022.gadu, izsniegto dokumentu skaits ir samazinājies par 122 vienībām.

Bibliotēku tīkla reorganizācijas procesā tika slēgta Liezēres pagasta Mēdzūlas bibliotēka. Mēdzūlas bibliotēka daudzu darbības gadu periodā ļoti aktīvi izmantoja SBA pakalpojumus. Arī bibliotēkas pastāvēšanas pēdējā gadā, Mēdzūlas bibliotēkas vadītāja I.Goba saviem lasītājiem izsniedza 122 grāmatas, kas SBA kārtā ņemtas no abonementa krājuma.

2023.gadā SBA pakalpojumu aktīvi izmantoja Aronas pagasta Aronas, Kusas, Viesienas bibliotēkas, (izsniegti 149 dokumenti), Barkavas pagasta (66), Bērzaunes pagasta (130), Cesvaines

pilsētas (82), Ērgļu pagasta (200), Ļaudonas pagasta (34), Lazdonas pagasta (38), Liezēres pagasta (26), Lubānas pilsētas (79), Mārcienas pagasta (61), Vestienas pagasta (94), Varakļānu pagasta Stirnienes (34) bibliotēkas.

Grāmatu apmaiņa notikusi arī sadarbībā ar skolu bibliotēkām. Madonas Valsts ģimnāzijas bibliotēkai izsniegtas 29 grāmatas, Liezēres pamatskolas bibliotēkai 51 grāmata. Madonas Valsts ģimnāzijas bibliotēkai tika sagatavotas un izsniegtas divas grāmatu kopas - izstādes, veltītas novadniecēm I.Kalnārei un M.Bārbalei, rakstnieču jubileju gadadienā.

SBA pakalpojumus piedāvājam izmantot ikvienam bibliotēkas lietotājam, arī tad, kad mūsu krājumā šis izdevums ir, bet lielā pieprasījuma dēļ, lasītājam uz grāmatu jāstāv garā rindā. 2023.gadā pieprasītākās SBA grāmatas bija Z.Liepiņš "Mūzaīka", J.Liepnieks "Mans nabaga pirāts", V.Perēna "Svaigs ūdens puķēm".

SBA lietotāju intereses un vajadzības ir dažādas un daudzpusīgas. Daži lasītāju pieprasījumi bija saistīti ar interesi par novadu. Līdz ar to arī mūsu bibliotēkas novadpētniecības materiāli pagājušajā gadā papildinājās ar trīs jauniem dokumentiem:

1. Lasītājs meklēja grāmatu I.Kupčs /Laiks un ļaudis /2012. Grāmatas autors ir piedalījies ZA atpūtas bāzes būvniecībā Gaiziņkalnā. Grāmatas fragmenti par slēpošanu Gaiziņkalnā ir pieejami e-versijā <https://slepiumuzejs.lv/lv/lab%C4%81-sleja/raksti/laiks-un-laudis.html>, papildināta arī novadpētniecības materiālu mape.
2. K.Rinkužs. Saikavas alus. Filoloģijas materiāli. Rīga: Ramave, 1933.
3. G.Igaunis. Kārpainā bērza sējeņu izaudzēšana siltumnīcās ar polietēna segumu/Mežsaimniecība un rūpniecība, 1962 (žurnāla raksts par Kalsnavas meža pētīšanas staciju).

Sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, Madonas novada bibliotēka vājredzīgajiem un cilvēkiem, kuri atgūstas pēc acu operācijas, piedāvā iespēju saņemt audiogrāmatas. Šo pakalpojumu 2023.gadā izmantoja viens lietotājs. Informācija par šo pakalpojumu pieejama bibliotēkas mājas lapā, galda displejā, informācija npublicēta Madonas novada pašvaldības informatīvajā izdevumā "Madonas novada Vēstnesis" Nr.1, 2023., taču pakalpojums tiek izmantots maz.

● **Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā**

Nākas secināt, ka informācija par Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvājumu nerasniedz mērķgrupu. Sarunās ar vājredzīgo piederīgajiem izkristalizējušās vēl otra aktuāla problēma – audiogrāmatu potenciālajiem lietotājiem nav klausāmierīču, turklāt, lai darbotos ar datu nesējiem, vismaz pirmajās reizēs jābūt klāt kādam, kurš varētu palīdzēt.

Risinājums - perspektīvā iespējams- sadarbībā ar Sociālo dienestu apzināt šī pakalpojuma lietotājus un piedāvāt mājapkalpošanu.

6. Krājums

- Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:**

Madonas novada bibliotēkas krājums tiek veidots un uzturēts saskaņā ar "Madonas novada bibliotēkas krājuma attīstības politiku 2021.-2025. gadam (apstiprināta 2020. gada 30. jūnijā). Šī gada krājuma komplektēšanas prioritātes: bibliotēkas simtgade un novadpētniecības darbs, bet kā mērķis izvirzīts bibliotēku krājuma un informācijas resursu kvalitatīva attīstība. Regulāri tiek iepirkti grāmatu jaunumi - gan latviešu oriģinālliteratūra, gan tulkotā literatūra. Tiek atjaunota nozaru literatūra, kas papildina un aizvieto bibliotēkas krājumu ar mūsdienīgu literatūru. Regulāri tiek papildināts bērnu un jauniešu literatūras krājums, kā arī spēļu un audiovizuālo materiālu klāsts. Norit regulārs darbs pie krājuma izvērtēšanas. Krājuma komplektēšanas galvenie noteicošie faktori - piešķirtais finansējums, lietotāju pieprasījums un izdevēju piedāvājums.

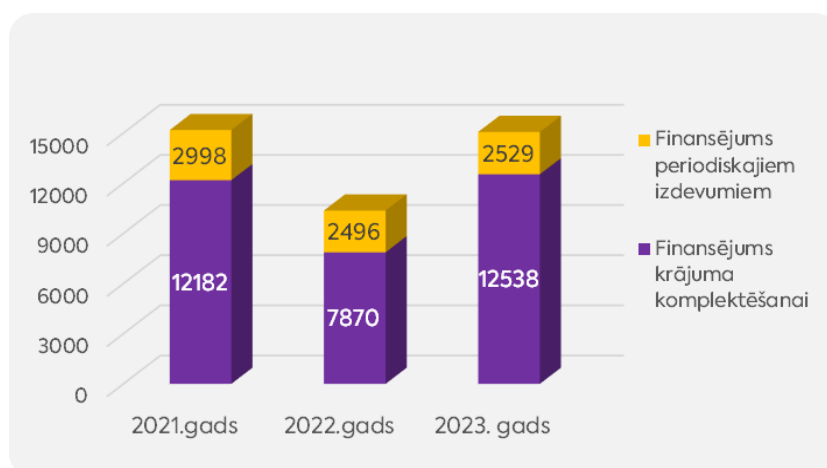
- Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2021	2022	2023
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	15180	10366	15067
<i>t. sk. grāmatām</i>	12182	7642	9594
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	2653	2034	2841
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	2998	2496	2529
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2.09	1.43	2.11
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	15180	10366	15067

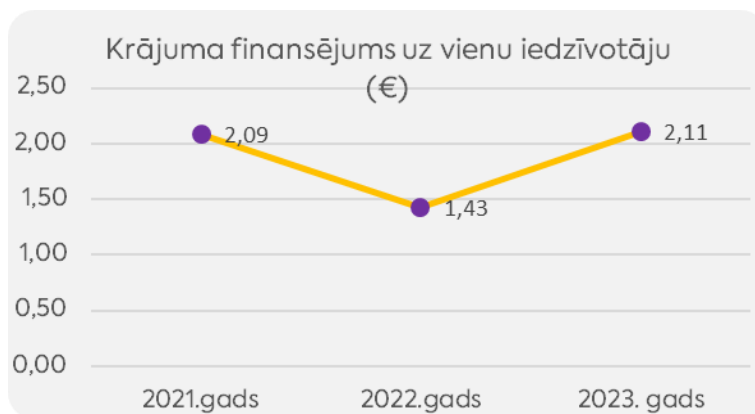
Vērtējums

Salīdzinot ar pagājušā gada situāciju, krājuma finansējums ir atgriezies 2021.gada līmenī - pat minimāli pieaudzis. Periodiskajiem izdevumiem finansējums ir palielinājies par 1,33%, savukārt krājuma komplektēšanas finansējums ir palielinājies par 59,3%, kas būtiski ietekmē krājuma iepirkšanas procesus. Detalizētu krājuma finansējumu var skatīt 6.1.attēlā

6.1.attēls. Pašvaldības finansējums krājuma iegādei

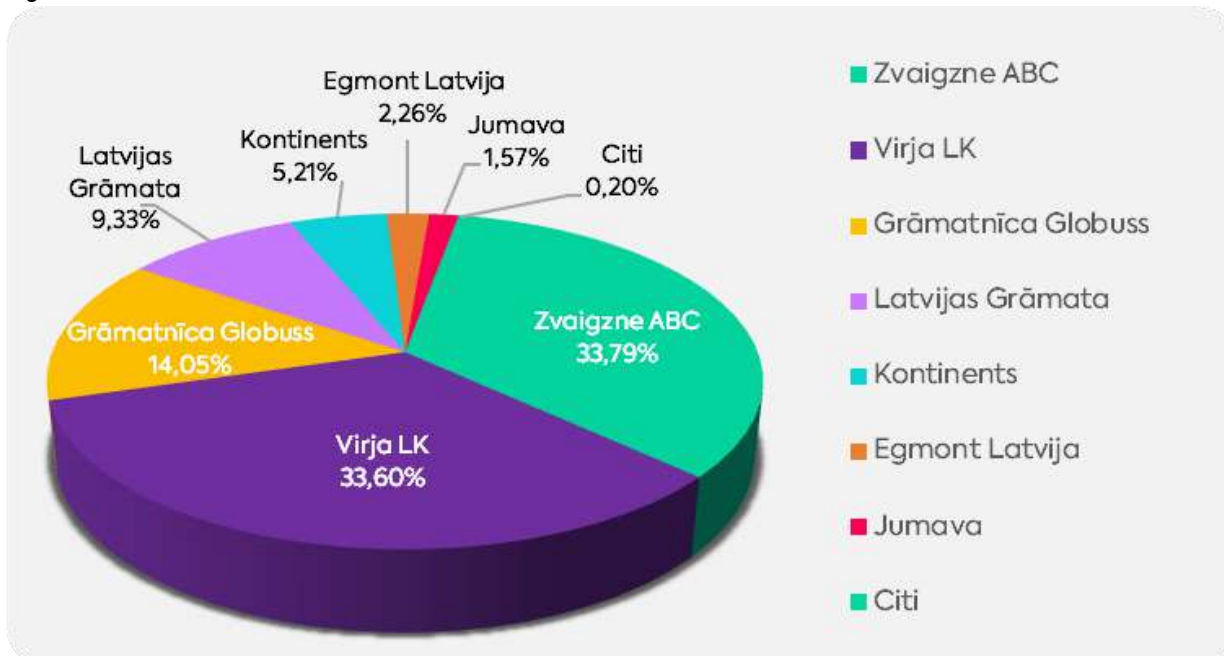
2023.gadā finansējums uz vienu iedzīvotāju tika paaugstināts par 48% un sasniedza €2.11. Krājuma finansējuma dinamiku skatīt 6.2. attēlā.

6.2.attēls. Krājuma finansējums uz vienu iedzīvotāju.

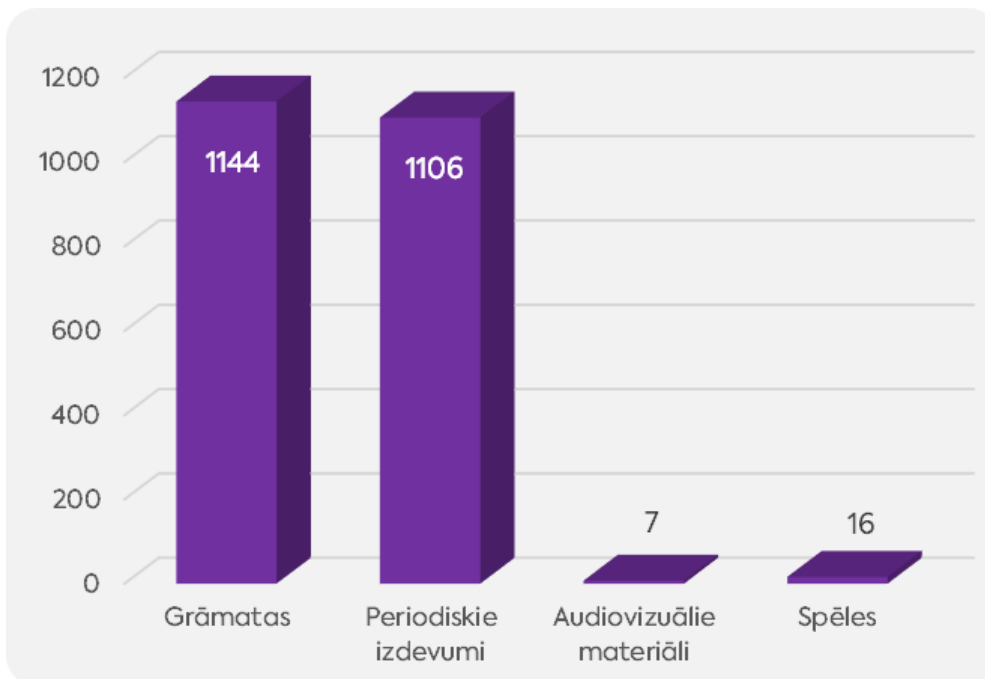
Lai gan situācija ar krājuma finansējumu ir atgriezies 2021.gada līmenī, tomēr ir novērojama tendence, ka grāmatu cenas turpina pieaugt. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, vienas grāmatas cena paaugstinājusies par 30 centiem, un šogad tā sasniedza 11,68 Euro. Lai iekonomētu finansējumu grāmatu iegādei, tika uzrunātas izdevniecības par piedāvājumiem bibliotēkām, kā rezultātā, ar šo gadu izveidojās jauna sadarbība ar izdevniecību "Kontinents" un tika veikts pasūtījums arī no "Egmont Latvija". Tāpēc, ja vienas izdevniecības grāmatām ir izveidojies pietiekami liels pasūtījums, tad iespēju robežās grāmatas tika pasūtītas pie pašiem izdevējiem, neizmantojot starpniekus, lai iepirkto grāmatu izmaksas būtu zemākas. Veicot šāda veida izpēti ir iespējams ietaupīt finansējumu. Pozitīvi vērtējams ir tas, ka izdevēji ir ļoti atsaucīgi un pretimnākoši dažādās situācijās.

6.3. attēlā apkopota informācija, ar kuriem sūtījumu piegādātājiem šogad veikta sadarbība: Visaktīvākā sadarbība šogad bijusi ar Madonas Zvaigzne ABC grāmatnīcu, Virja LK un Madonas grāmatnīcu "Globuss".

6.3.attēls. Sūtījumu piegādātāji

2023.gadā kopā ir iegūti 2273 jaunieguvumi. Grāmatu krājums papildinājies par 1144 vienībām, seriālizdevumi par 1106, spēles par 16 un audiovizuālie materiāli par 7 vienībām. Jaunieguvumu kopskaitā iekļauti arī dāvinājumi, jaunieguvumi no projektiem, kā arī bezatlīdzībā saņemtie eksemplāri Skatīt 6.4.attēlu

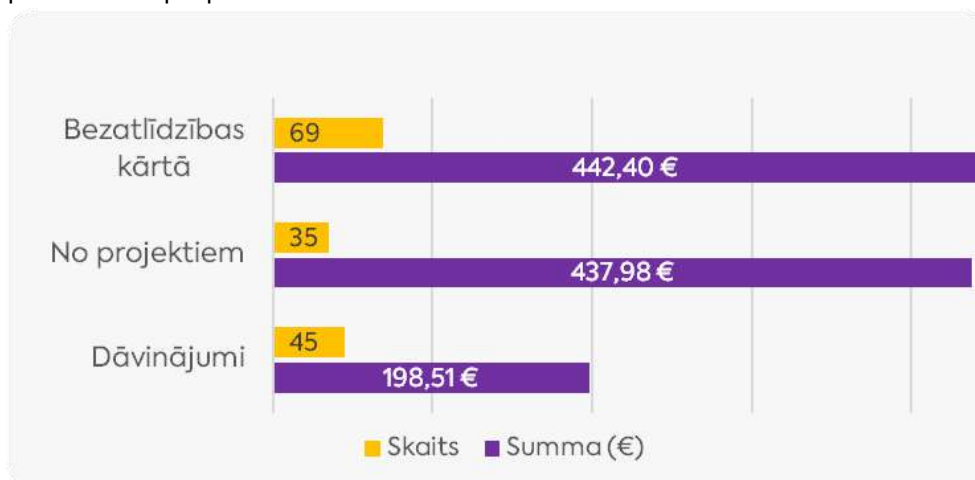
6.4.attēls. Jaunieguvumu skaits 2023.gadā

Bezatlīdzības kārtā ir saņemti 69 jaunieguvumi par kopējo summu 442,40 Euro. Tajā skaitā nozīmīgi jaunieguvumi par Madonas novada vēsturi un mūsu novadniekiem:

- No Madonas novada pašvaldības Attīstības nodaļas saņemta 1 Martas Bārbales grāmata “Pie loga putna spāms”,
- No Lubānas apvienības pārvaldes saņemtas 1 grāmata “Lubāna. Vēlreiz pa simtam”,
- No Sarmītes Juraševskas un Gundegas plūmes saņemtas 2 grāmatas eksemplāri “Visa Madona dejo”.

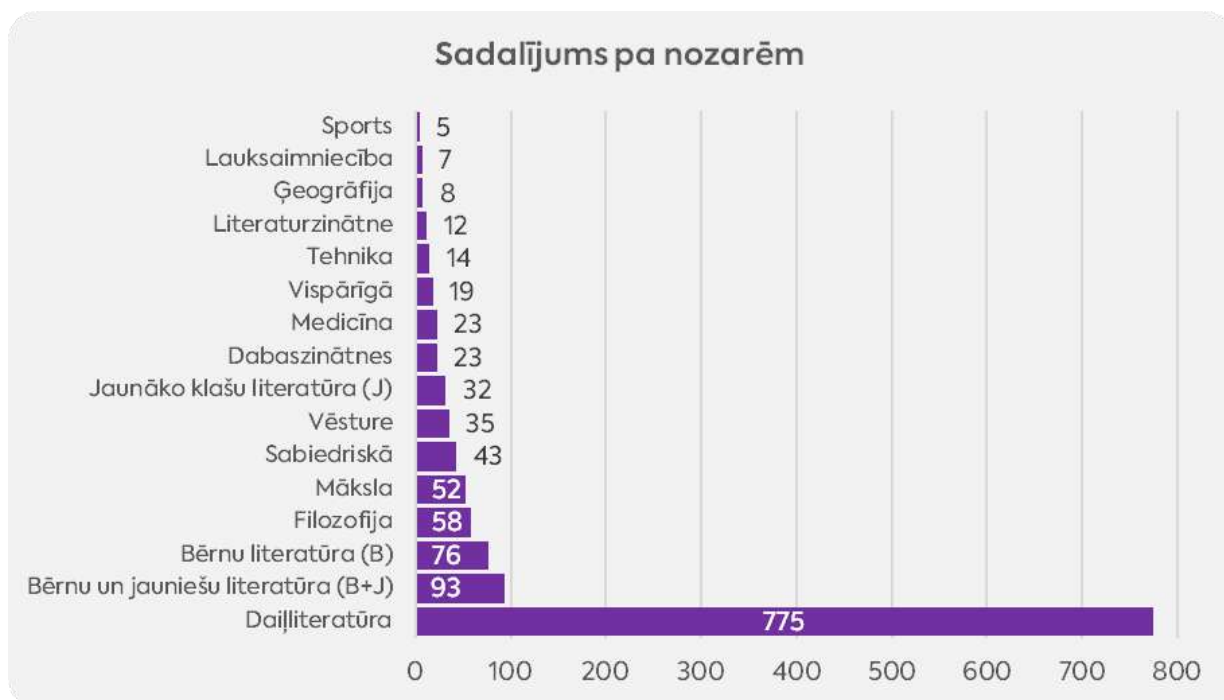
No projektiem kopā saņemti 35 eksemplāri par kopējo summu 437,98 Euro - tajā skaitā “Bērnu, Jauniešu un vecāku žūrija 2023” - 24 eksemplāri par 232,41 Euro, savukārt projektā “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām” saņemti 11 eksemplāri par summu 205,57 Euro. Abus projektus īsteno Latvijas Nacionālā Bibliotēka.

Kopumā no projektiem, dāvinājumiem un bezatlīdzības kārtā esam saņēmuši 149 jaunieguvumus par kopējo summu 1078,89 Euro. Dāvinājumi saņemti arī no mūsu lasītājiem, kā arī fiziskām un juridiskām personām. Apkopotos datus skatīt 6.5.attēlā.

6.5.attēls. Saņemtie jaunieguvumi bezatlīdzības kārtā, no projektiem un dāvinājumiem

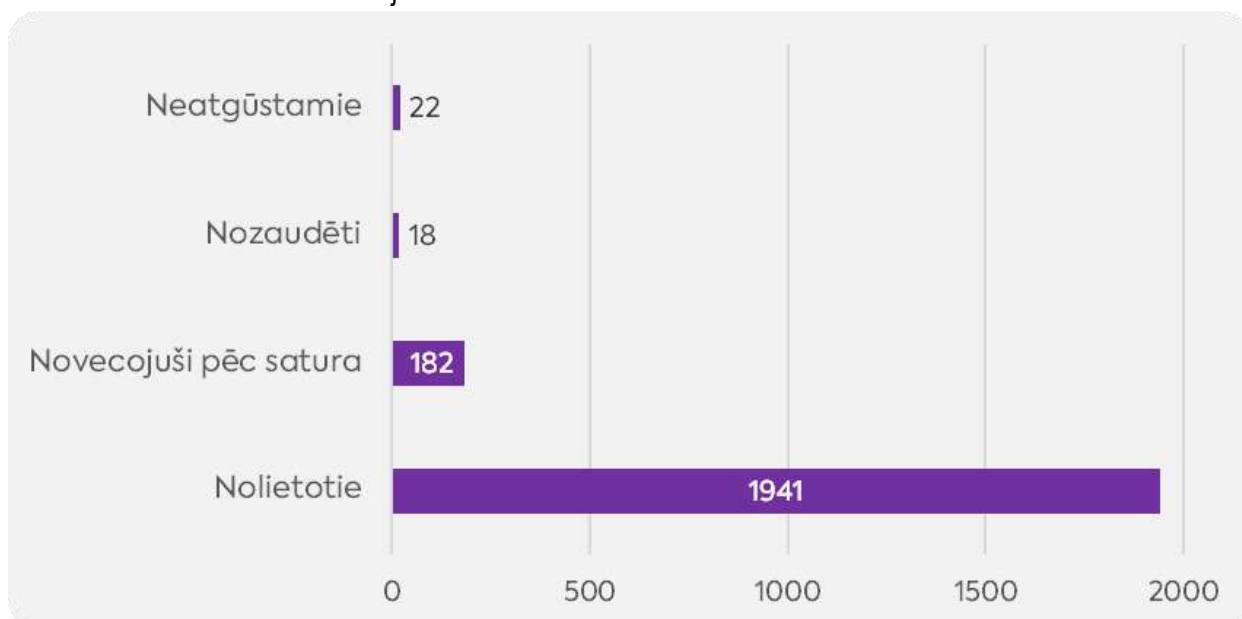
66% no jaunieguvumiem sastāda daiļliteratūra. No daiļliteratūras jaunieguvumiem 62% sastāda ārzemju daiļliteratūra, savukārt 38% ir latviešu daiļliteratūra. 12% sastāda sabiedriskās zinātnes, kas ietver filozofiju, sabiedrisko literatūru un vēsturi. 8% no kopējā jaunieguvumu skaita ir bērnu un jauniešu literatūra, un atlikušos 14% sastāda jaunieguvumi pārējās nozarēs kopa - dabaszinātnes, medicīna, vispārīgā, tehnika, literatūrzinātne, ģeogrāfija, lauksaimniecība un sports. Skatīt informāciju 6.6.attēlā

6.6. attēls. Jaunieguvumu sadalījums pa nozarēm

Norakstīšana

Šajā gadā tika izslēgti 2163 eksemplāri: 56 audiovizuālie materiāli, 977 grāmatas, 1129 seriālizdevumi un 1 spēle. Norakstīšanas iemesli: neatgūstamie, nozaudētie, pēc satura novecojušie un nolietotie. Detalizētu informāciju skatīt 6.7.attēlā.

6.7.attēls. Norakstītie eksemplāri

Krājuma pārbaude (inventarizācija).

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

2023.gadā tika veikta inventarizācija Dzelzavas pagasta bibliotēkā. Pēc darba plāna no 2023.gada uz 2024. gadu pārceltas inventarizācijas Cesvaines, Kraukļu, Jumurdas, Sausnējas un Stirnienes bibliotēkās.

• **Krājuma rādītāji:**

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2021	2022	2023
Jaunieguvumi kopā	2992	2456	2273
<i>t. sk. grāmatas</i>	1519	1072	1144
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	417	292	295
<i>t. sk. bērniem</i>	452	311	360
Izslēgtie dokumenti	1815	2657	2163
Krājuma kopskaits	61164	60963	61079
Grāmatu krājuma apgrozība	0.74	0.72	0,87
Periodisko izdevumu apgrozība	0.75	0.73	0,93

• **Datubāzes**

Madonas novada bibliotēkas lietotājiem pieejamas šādas datubāzes:

- Letonika.lv (*pieejama attālināta piekļuve*);
- Encyclopædia Britannica Library Edition (*pieejama attālināta piekļuve*);
- portāls www.news.lv;
- biznesa portāls www.nozare.lv;
- Nacionālās informācijas aģentūras LETA arhīvs.

✓ **pašu veidotās datubāzes** (izņemot novadpētniecības datubāzi, kuru aplūko novadpētniecības sadaļā)

Madonas un Varakļānu novadu Elektroniskais kopkatalogs, kurā iekļauta informācija par 25 reģiona pašvaldību publisko un 19 skolu bibliotēku krājumiem - uz 2023.gada 31.decembri:

- Ierakstu skaits datubāzē: **80863** - audzis par 1224 ierakstiem
- Galvenajā autoritatīvajā datu bāzē BIS ALISE kopīgais ierakstu skaits **27098**, izveidoti 209 jauni ieraksti.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums"

Datubāze	2021	2022	2023
Letonika			
skatījumi	255	136	460
piekļuves sesiju skaits	194	113	221
News			
skatījumi	123	171	109
Nozare.lv			
skatījumi		61	60
Britannica			

piekļuves sesiju skaits		43	52
lejuplāžu skaits	87	13376	12464
LETA Arhīvs			
skatījumi			5

Apkopotie statistikas dati liecina, ka gandrīz visu datubāzu izmantojums ir samazinājies, pozitīvā tendence - pieaudzis Encyclopædia Britannica Library Edition piekļuves sesiju skaits un ievērojami pieaudzis arī Letonika.lv izmantojums.

Šajā gadā īpaši strādāts, lai bibliotēkas apmeklētājus iesaistītu izzinošajā atbilžu meklēšanas konkursā "Lasi, meklē un ceļo!", kas ievērojami veicina datubāzes izmantojumu.

Aplūkojot datubāzu izmantojuma statistiku pa mēnešiem, jāteic, ka pieprasījums pēc datubāzēm ir cieši saistīts ar bibliotēkas veiktajiem resursu popularizēšanas pasākumiem. Ja tīmekļvietnē, sociālajos tīklos un vietējos preses izdevumos nopublicēta informācija par datubāzēm, statistikas dati attiecīgajā mēnesī un nākošajā mēnesī ir augstāki.

- Krājuma un datubāzu popularizēšana**

Lai popularizētu bibliotēkas krājumu, 2023. gadā veiktas vairākas aktivitātes: eksponētas grāmatu izstādes no bibliotēkas krājuma; regulāri sagatavota informācija par bibliotēkas jaunieguvumiem, tā ievietota bibliotēkas mājas lapā un sociālajos tīklos; organizēti Grāmatu svētki un atsevišķas tikšanās ar grāmatu autoriem, tādējādi izceļot konkrēto autoru krājuma daļu bibliotēkā; Konferenču zālē eksponētās izstādes papildinātas ar bibliotēkas krājumā esošajiem materiāliem, tāpat turpināta rubrika "Iesaka lasītājs" un "Iesaka lasītājs-bibliotekārs".

Lai popularizētu bibliotēkā pieejamās datubāzes, par tām individuāli stāstīts bibliotēkas apmeklējumos, sagatavots vizuāls materiāls par katru datubāzi, kas izvietots bibliotēkas vestibīlā, pie datoriem, kas paredzēti informācijas meklēšanai, mājas lapas "Aktualitātēs" un pastāvīgajā sadaļā "Pakalpojumi" → "E-padomnieks", bibliotēkas sociālajos tīklos.

- **Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” (finansiālais piešķirums, publicitāte, izsniegums, piedāvājuma analīze)**

Pateicoties KM atbalstam LNB projektā “Grāmatu iepirkuma programma Latvijas publiskajām bibliotēkām”, Madonas novada bibliotēka saņēmusi 300 grāmatu eksemplārus 3763,09 EUR vērtībā. Salīdzinoši 2022. gadā- 737 grāmatu eksemplāri 43984,77 EUR vērtībā. Šīs grāmatas tika sadalītas proporcionāli visām novada publiskajām bibliotēkām, ņemot vērā arī lasītāju skaitu. Varakļānu novada bibliotēkas saņēmušas 37 grāmatu 513,12 EUR vērtībā, salīdzinoši 2022.gadā - 74 grāmatu eksemplārus par 797,05 EUR vērtībā. Bibliotēkas un lasītāji ļoti atzinīgi novērtējuši šī projekta grāmatas. Atsevišķi izmantošanas statistika nav apkopota. Par šo projektu sociālajos tīklos un presē tika informēta sabiedrība. Bibliotekāri atzinīgi novērtē to, ka bibliotēkām tika dota iespēja pašām izvēlēties grāmatas, kuras tika piedāvātas projektā. Tādējādi radot iespēju, ka pie lasītājiem nokļūs grāmatas, kuras nav konkrētajā bibliotēkā un kuras būs saistošas konkrētai mērķauditorijai. Uz tām veidojas rindas.

- **Darbs ar parādniekiem**

Darbs ar parādniekiem tiek veikts regulāri, atlasot un apzinot visus bibliotēkas parādniekus. Zvanīts, sūtītas atgādinājuma īsziņas.

Īpaši aktīva nokavēto izdevumu atgriešana tikusi novērota gada beigās.

- **Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi pārskata periodā**

Būtiskākā problēma, kas saistīta ar krājumu ir vietas trūkums. Jāturpina darbs pie krājuma izvērtēšanas un rekonstruēšanas. Krātuves daļā nav mobilo plauktu.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

• Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

2023.gada aktivitātes tika plānotas tā, lai izceltu Madonas novada bibliotēkas-simtgadnieces, mūsdienīgumu. Gandarījums un prieks, ka viss plānotais izdevies, ka bibliotēka tiek augstu novērtēta vietējā sabiedrībā, ka klienti no citām pilsētām un valstīm arvien atgriežas, ka bijušie lasītāji, ciemojoties Madonā, mūs neaizmirst! Saņemtie vēlējumi un atzinīgie vārdi par bibliotēku visa gada garumā ne tikai iepriecināja, bet dod spēku un motivāciju tālākam darbam.

Darbs ar bērniem ir īpašs, radošs un cieši saistīts ar aktivitātēm, kas ieinteresē, piesaista un pieradina pie regulāriem bibliotēkas apmeklējumiem un lasīšanas. Lai pirmskolas un jaunākā skolas vecuma bērns gribētu kļūt par bibliotēkas lasītāju, viņam vispirms ir jāiepazīst māja, kur dzīvo grāmatas, jāizjūt īpašā grāmatu smarža, tā neatkārtojamā sajūta, kad pirmoreiz ieraugi tik daudz krāšņas un daudzveidīgas bērnu grāmatas, jāsatiek smaidošs, saprotošs un ieinteresēts darbinieks. Bērniem svarīgs ir arī telpu noformējums.

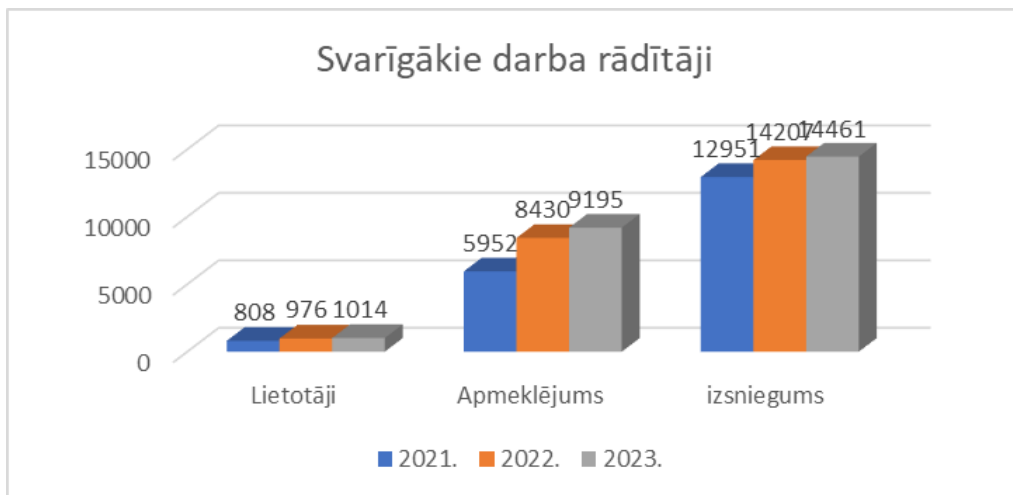

30% no bērnu literatūras nodaļā reģistrētajiem klientiem ir pieaugušie. Tās ir PII skolotājas, pirmskolas vecuma bērnu vecāki un vecvecāki, kuri uzskata, ka mazs bērns neizprot bibliotēkas lietošanas noteikumus. Bērnu literatūras nodaļas krājumu labprāt izmanto seniori un cilvēki ar īpašām vajadzībām. Viņi atzīst, ka jauniešu grāmatas ir interesantas, viegli lasāmas un lieliem burtiem.

2023.gada pēcpusdienās bērnu literatūras nodaļā regulāri pulcējas jaunāko klašu skolēni, kuri šeit gaida, kad vecāki beigs darbu un atbrauks pakal. Kaut gan 64% no bērnu literatūras nodaļā reģistrētajiem lietotājiem ir meitenes, pēcpusdienās bibliotēkā regulāri uzturas zēni. Mūsu "pagarinātās grupas" sastāvs nemainīgs- 8-12 zēni. Puīši spēlē datorspēles, galda spēles. Saziņā ar vecākiem, daži tiek pie datorspēlēm tikai pēc noteikta skaita lappušu izlasīšanas, kāds vispār nedrīkst lietot datoru, jo nav izpildījis skolas uzdevumus. Vecāki uzticas bibliotēkai un tās darbiniekiem. Protams, ka ikdienā neiztiek bez konfliktsituācijām.

Arī čaklāko lasītāju topā pirmajās vietās ir puīši. 2023.gada čaklākais lasītājs ir pirmsskolnieks-zēns, kurš kopā ar tēti regulāri apmeklē bibliotēku un gada laikā izlasījis 392 iespieddarbus. Arī otrais čaklākais lasītājs ir 1.klases skolnieks- izlasījis 176 grāmatas. Čaklāko lasītāju top iekļuvuši arī pieaugušie bērnu literatūras nodaļas lasītāji- zemnieks (102 grāmatas), mājsaimniece ar 101 izlasītu grāmatu un cilvēks ar īpašām vajadzībām.

Neparasti, ka laikā, kad gandrīz katram skolēnam ir viedierīces ar interneta pieslēgumu, aizvadītajā gadā pieaudzis stacionāro datoru lietotāju skaits. Bērnu literatūras nodaļā pieejamos 4 datorus visvairāk izmanto jaunāko klašu skolēni.

2023.gadā bērnu literatūras nodaļā tika abonēti 6 žurnāli: Avene, Avenīte, Baltais Valis, Ieva, Ilustrētā Junioriem un Spicīte. Diemžēl jauniešu interese par preses izdevumiem ar katru gadu samazinās. 2023.gadā izsniegts tikai 181 seriālizdevums. Nemainīgi populāras ir galda spēles.

Lai izpildītu klientu pieprasījumus, aktīvi izmantojam SBA. Esam saņēmuši 41, bet izsnieguši 254 krājuma vienības.

Savu ceļojumu pa Madonas novada bibliotēkām, izglītības iestādēm un jauniešu centriem turpina lielformāta spēles un 3D pildspalvas, kas nopirkta CEMEX atbalstītajā projektā 2018.gadā.

2023.gadā uzsākta grāmatu marķēšana ar žanru uzlīmēm.

- **Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu**
Bērnu literatūras nodaļa kopā ar metodiskā darba vadītāju-

- ir koordinators "Skaļās lasīšanas" sacensībām,
- B/J/V žūrijas aktivitātēm Madonas reģionā.
- Tiek sniegtas konsultācijas par visiem jautājumiem darbā ar bērniem.

- **Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionālitate, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana**

Bērnu literatūras nodaļas krājuma komplektēšanas pamatprincips paliek nemainīgs- galvenā uzmanība bērnu un jauniešu oriģinālliteratūrai. 2023.gadā krājums papildināts ar 380 vienībām (par 3414,60 eiro):

- ★ 13 spēles
- ★ 7 audiovizuālie materiāli
- ★ 360 grāmatas.

Bērnu literatūras un jaunāko klašu literatūras krājums papildināts ar 93 vienībām. Vismazāk jaunieguvumu -ģeogrāfijā un sportā. Katrā nozarē pa vienai grāmatai.

Krājums uz 31.12.2023.- 12669. Krājuma apgrozījums- 1,1.

- **Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām**

2023.gadā sniegtas 307 klātienes un 46 attālinātās uzziņas par dažādām tēmām. Attālinātās uzziņas visbiežāk PII un jaunāko klašu skolotājām. Piemēram- zināma dzejoļa fragments un steidzīgi jāsameklē pilns teksts un autors.

Pirmskolas vecuma bērniem un skolēniem tiek piedāvātas informācijpratības nodarbības par dažādām tēmām. Vispopulārākās arvien ir nodarbības "Kur dzīvo grāmatas" un "Grāmatu veidi". Vislielākā atgriezeniskā saite ir tieši no kolektīvajiem PII grupiņu un klašu apmeklējumiem. Bērniem rodas interese par bibliotēku un grāmatām, un viņi atved savus vecākus uz bibliotēku. Gandarījums, ka uz bērnu literatūras nodaļas aktivitātēm brauc skolēni no pagastiem un mūs aicina uz skolām. Rudenī, jaunā mācību gada sākumā, Praulienas pamatskolā novadīta nodarbība 4. – 5.klašu skolēniem "Kā nepazust internetā".

Digitālajā nedēļā saviem apmeklētājiem piedāvājam tikšanos ar Kristapu Strūbergu.

Lelle Šarlote aicināja 3-4gadīgos bērnus un vecākus uz nodarbību "Es un ierīces". Kopīgi darbojoties runājāmiem par ierīcēm un to lietderīgu izmantošanu.

Ikdienā, pēc pieprasījuma, tiek sniegtas individuālās konsultācijas ne tikai bērniem, bet arī senioriem.

- **Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes**

2023.gadā MNB bērnu literatūras nodaļā noorganizētas 58 tematiskas aktivitātes un 25 dažādas izstādes. Daudzu gadu garumā darbs ar bērniem un jauniešiem nav iedomājams bez iesaistes LNB BLC lasīšanas veicināšanas projektā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā". Lai izceltu šīs mērķprogrammas nozīmi lasīšanas veicināšanā un latviešu oriģinālliteratūras attīstībā, aktualizētu labu literatūru, organizējam tematisko izstāžu un grāmatu apskatu ciklu "Bērnu žūrijai Madonā-20!".

No 2018.gada MNB piedalās "Skaļās lasīšanas" sacensībās, organizējam Madonas reģiona finālu. Otro reizi Madonas reģiona fināls tika iekļauts Madonas svētku programmā. Trešo reizi par Madonas reģiona "Skaļās lasīšanas" sacensību uzvarētāju kļuva Varakļānu vidusskolas skolotājas Ingridas Melnes skolniece.

2023.gada čempione- Evelīna Vulāne

Lielu interesi izraisīja Valmieras muzeja ceļojošā izstāde "Lelles, lellītes. Spēles, spēlītes", kas papildināta ar vietējo mākslinieku darinātām lellītēm un grāmatiņām - Vitas Ivanovas tamborētājām rotaļlietām, Ilonas Apines attīstošām grāmatiņām bērniem un Lubānas Mākslas skolas audzēkņu darbiem.

Halovīna diena bērnu literatūras nodaļā.

Madonas novada bibliotēkas simtgades gadā ar dažādo aktivitāšu piedāvājumu gribējām parādīt, ka visa pamatā tomēr ir grāmata un lasītprasme, ka tehnoloģijas ir tikai palīgs pasaules izzināšanā.

2023.gada novitāte- lelles Šarlotes skola mazajiem- lasīšanas veicināšanas programma 3-4 gadus veciem bērniem. Tās mērķis ir aicināt vecākus kopā ar bērniem iepazīt daudzveidīgo un krāšņo grāmatu piedāvājumu, ar to palīdzību izzināt pasauli, kopīgi lasīt, attīstot fantāziju un valodu. Nodarbībām aicinājām pieteikt 10 bērnus vecumā no 3-4gadiem. Dienas laikā grupa tika nokomplektēta. Žēl, ka daudziem gribētājiem vajadzēja atteikties. Lelles Šarlotes skolā notika 5 nodarbības:

- Iepazīsimies.
- Kur dzīvo grāmatas?
- Paspēlēsimies!
- Es un ierīces
- Rrr! Din-zaurs!

Šarlote ne tikai sapucējusies atbilstoši tēmai, bet arī sacepusi cepumus ar dinosaurus pēdu nospiedumiem!

Nodarbības noslēdzās ar izlaidumu. Liels prieks par mūsu 8 absolventiem, kuri saņēma diplomus un personīgo bibliotēkas somu ar savu vārdu!

Kopīgi noskatījāties Madonas Bērnu un jauniešu centra leļļu teātra "Delveri" izrādi (vadītāja Dace Caune) un mielojāties ar svētku kliņģeri.

Visa gada garumā piedāvājam tikšanās un sarunas ar bērnu un jauniešu grāmatu autoriem ne tikai bibliotēkā, bet arī skolās un PII. Ar VKKF finansiālu atbalstu 2023.gadā Madonā ciemojās Lote Vilma Vītiņa, Ilze Skrastiņa, Rebeka Lukošus, Agnese Pastare, Čaks Veidens, Maija Laukmane, Inese Zandere, Luīze Marija Meļķe, Inga Pizāne. Klātienēs tikšanās ar iemīļotiem un pazīstamiem grāmatu autoriem iepriecina bērnus, bet jaunajiem autoriem tā ir iespēja reklamēt sevi un savus darbus.

Ar Madonas novada pašvaldības atbalstu "Jauniešu iniciatīvu projektu konkursa" ietvaros, bērnu literatūras nodaļā tika realizēts projekts "Virtuālo stāstu laboratorija: Komiksu un zīnu darbnīca". 3 nodarbībās, mākslinieces Viviannas Marias Stanislavskas vadībā, jaunieši uzzināja, kas ir manga, zīns

un vebtūns, mācījās zīmēt komiksus un veidot katrs savu grāmatiņu. Projekts noslēdzās ar jaunradīto darbu izstādi.

Par tradīciju bērnu literatūras nodaļā kļuvušas ģimeņu sestdienas. Arī 2023.gads nebija izņēmums. Četras sestdienas ģimenes pulcējās bibliotēkā, lai saturīgi un aktīvi pavadītu brīvo laiku.

Gada sākumā, mirkli pirms bibliotēkas 100.dzimšanas dienas, visi ceļi veda uz Skolas ielu! Te pulcējās lasošās ģimenes vairākās paudzēs, lai padalītos ar savu atmiņu stāstu "Ceļā uz bibliotēku". Pirmās asociācijas ar vārdu: bibliotēka, pirmās grāmatas, pašu atrastais ceļš un bērniem, mazbērniem ierādītais. Tik dažādi laikā, bet tik vienojoši. Un sveiciens ikvienam dalībniekam-bibliotēkas jubilejas grāmatzīme "Svinam kopā!"

Oktobrī, ģimeņu sestdienā "Aizej tur, nezin, kur" viss par un ap pasakām. Bērnu literatūras nodaļas publiskā seja lelle Šarlote gribēja būt princese, bet nekādi nevarēja uzvilkt kristāla kurpīti.

Atzīmējot Žila Verna 195..dzimšanas dienu, bērnu literatūras nodaļā tika izveidota tematiska grāmatu izstāde un sagatavota atraktīva nodarbība ar rotaļām un spēlēm. Apmeklētājiem piedāvājām iespēju izmēģināt virtuālās brilles, izbaudot amerikāņu kalniņus un slēpošanu.

Vecāki atzinīgi novērtē piedāvātās aktivitātes skolēnu brīvdienās, jo tas ir sirdsmiers vecākiem, apzinoties, ka bērns ir pieskatīts, atrodas piemērotā vidē un jēgpilni pavada brīvo laiku.

• **Sadarbība ar izglītības iestādēm**

1.	PII "Kastanītis"	v dalība "BJVŽ-23"- kopīgi lasām BŽ grāmatas v tematiskas nodarbības, saskaņā ar mācību plānu
2	PII "Priedīte"	v informācijpratības nodarbības 5-6gadīgajiem v lelles Šarlotes skola "Lasām un mācāmies kopā" saskaņā ar mācību plānu v dzejas stunda ar Maiju Laukmani v tikšanās ar Rebeku Lukošus
3	PII "Saulīte"	v informācijpratības nodarbības vecāko grupu bērniem
4	Madonas pilsētas vidusskola	v tikšanās ar Ilzi Skrastiņu v tematiski grāmatu apskati

		v tikšanās ar Inesi Zanderi v tematiskas nodarbības Ziemeļvalstu literatūras nedēļā v tikšanās ar Mariju Luīzi Meļķi
5	Madonas Valsts Ģimnāzija	v tikšanās ar Loti Vilmu Vītiņu v tikšanās ar Čaku Veidenu
6	Praulienas pamatskola	v ekskursija un izstādes "Lelles un spēles" apmeklējums- 2., 3.klase v informācijpratības nodarbība jaunāko klašu skolēniem "Kā nepazust internetā?". v tikšanās ar Inesi Zanderi
7	PII "Rūķis"- Dzelzava	v tematiska ekskursija "Iepazīstam Madonas novada bibliotēku"
8	J. Simsona Madonas mākslas skola	v audzēkņu darbu izstāde bibliotēkā v audzēkņi piedalījās projektā "Virtuālo stāstu laboratorija. Komiksu un zīnu darbnīca"
9.	Ļaudonas vidusskola	v informācijpratības nodarbības 1., 2.klašu skolēniem
10	Lubānas vidusskola	v iepazīšanās ar Madonas novada bibliotēku 1.-4. klašu skolēni
11	Lubānas mākslas skola	v audzēkņu darbu izstāde
12	Karoga svētki Liepsalās	dalība O. Kalpaka dzimtās mājas "Liepsalas" Karoga svētkos - novadpētniecības materiālu izstāde no MNB krājuma, virtuālā izstāde un stāstījums par Kalpaka atceres pasākumiem

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

- Tikai sadarbojoties dažādām institūcijām, nesadrumstalojot uzmanību un piedāvājumu, varam sasniegt plānotos rezultātus - veidot attīstošu, motivējošu un labvēlīgu kultūrvidi bērniem un jauniešiem. Mūsu sadarbības tīkls nav mainījies - tās ir novada izglītības iestādes, PII, pagastu bibliotēkas un jauniešu centri.
- Madonas BJC leļļu teātris "Delveri" (vadītāja Dace Caune) no uzticama un ilggadīga sadarbības partnera kļuvis par labu draugu, kas labprāt ar savām izrādēm papildina bērnu literatūras nodaļas pasākumus. Dalība BJC organizētā Skatuves runas konkursa skolēniem žūrijas darbā aprīlī
- Liezēres pamatskolas skolotāja, bibliotekāre Inese Repele regulāri komplektē grāmatu kopas, piedalās pasākumos
- Lubānas pilsētas bibliotēka- regulāra SBA grāmatu apmaiņa, dalība projektos (piem., tikšanās ar Čaku Veidenu)
- Madonas pilsētas vidusskolas bibliotekāres- atbalsta un aktīvi iesaistās MNB pasākumos
- Madonas Valsts ģimnāzijas bibliotekāres un latviešu valodas skolotājas- ilgstoša sadarbība dažādu aktivitāšu un projektu realizācijā (tikšanās ar autoriem un interesantām personībām)

- J.Simsons Madonas mākslas skolas skolotāja Lāsma Lasmane- audzēkņu darbu izstādes bibliotēkā, dalība projektā "Virtuālo stāstu laboratorija", nodarbības bibliotēkā
- LNB BLC – BJVŽ, "Skaļās lasīšanas" sacensības, semināri
- UNESCO LNK tīkls "Stāstu bibliotēkas"
- Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā- Ziemeļvalstu literatūras nedēļas aktivitātes

- **Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā**

Ikdienas darbā pietrūkst praktisku zināšanu kā risināt konfliktsituācijas, kā runāt ar jauniešu viņu neaizvainojot un neaizbaidot, ja jūtam, ka ir higiēnas problēmas vai tiek kavēta skola.

Jaunajiem darbiniekiem nepieciešams papildināt zināšanas par pasākumu plānošanu, organizēšanu. Būtu vēlams, lai konferencē "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram" tiktu iekļauta sadaļa par bērnu un jauniešu literatūru. Pietrūkst vispusīgas informācijas un analīzes par darbu ar bērniem un jauniešiem Latvijas bibliotēkās.

- **Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi**

Jāpriecājas, ka arvien vairāk skolēnu (1.-6.klase) pēc mācībām skolā, apmeklē bibliotēku un pavada brīvo laiku piemērotā vidē. Pēcpusdienās bibliotekārs pārtop par pieskatītāju un mediatoru. Esot daudziem kopā, jaunieši "izrādās", ir nesavaldīgi un skaļi. Brīžiem liekas, ka neko nav dzirdējuši par uzvedības normām publiskā vietā un cenšas cits citu pārspēt ar dažādām muļķībām. Un tajā pašā laikā, kad bibliotēkā nav citu apmeklētāju, grib sarunāties un nedalītu uzmanību.

Kā motivēt jauniešus lasīt? Ikdienā piedāvājam lasīt e-grāmatas, bet nelasošiem pusaudžiem neinteresē arī tās.

8. Novadpētniecība

- **Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes**

Madonas bibliotēkas novadpētniecības piedāvājumu veido: novadpētniecības elektroniskā datu bāze un krājums: novadnieku grāmatas, CD un DVD, foto materiāli – kompaktdiskos, tematiskās mapes, kur tiek apkopota informācija par bijušo Madonas rajonu, aptverot Madonas un Varakļānu novadus.

Novadpētniecība ir viens no nozīmīgākajiem Madonas novada bibliotēkas darbības virzieniem, kas prasa sistemātisku darbu, veidojot jaunus resursus, papildinot, popularizējot un saglabājot novadpētniecības krājumu. Novadpētniecības darbs bibliotēkā ir: novadpētniecības datu bāzes veidošana, uzturēšana, bibliotēkas lietotāju un interesentu informēšana par novadpētniecības krājumu, kultūrvides apzināšana, novada popularizēšana, novadam raksturīgo nozaru izpētes veicināšana, sadarbība un materiālu publiskās pieejamības nodrošināšana, lokālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, novadnieku un arī bibliotēkas atpazīstamības veicināšana.

Saskaņā ar amata aprakstiem darbs ar Novadpētniecības datubāzi un 2020. gadā izveidoto Novadnieku datu bāzi bija Resursu un datu pārvaldības nodaļas pārziņā, par tradicionālo novadpētniecības resursu pieejamību un popularizēšanu rūpējās Pakalpojumu nodaļas galvenā bibliotekāre Uzziņu lasītavā Sarmīte Radiņa.

2023. gadā ar dažādu aktivitāšu piedāvājumu tika izveidota mūsu bibliotēka – simtgadniece; ar tradicionālām grāmatu, novadpētniecības materiālu un/vai digitālām izstādēm izveidāti novadnieki: Rūdolfs Blaumanis, Marta Bārbale, Silvija Brice, Aivars Aivieksts, Baiba Broka, Olga Dreģe, Oskars Kalpaks; ar Grāmatu atvēršanas svētkiem: Ruta Bērziņa, Raita Sondore, Arturs Balts, Jolanta Āboltiņa; ar tikšanos un sarunām: Linda Šmite, Anda Līce, Līga Blaua; ar pētījumu materiāliem Literatūras konferences reģionālajā norisē Madonā "Madona lasa, pēta un raksta" (gan klātienē, gan tiešsaistē): Aleksandrs Plensners, Doku Atis, Adina Ķirškalne, Rūdolfs Blaumanis, Jānis Ezeriņš, Evita Ašeradena; ar interaktīvām aktivitātēm mūsu Madona pilsētas svētkos.

Nozīmīgs ieguldījums novada kultūrvēstures izpētē bija 3 iedvesmas stāstu video sērija "Pieredzes stāsti. Savējie iedvesmo!" - izzinošs brauciens Europe Direct Gulbenē projekta ietvaros, apmeklējot cilvēkus, vietas, uzņēmumus Madonas novadā.

Gads	2021	2022	2023
Ierakstu skaits novadpētniecības datubāzē	34 793	36288	37329
Izveidoti ieraksti	1302	1459	1124
Eksportēti uz Nacionālās bibliogrāfijas analītiskās datu bāzi	1300	1398	1124
Novadnieku datubāze	84	187	187

- **Novadpētniecības krājums:**

- ✓ komplektēšana, ietverto materiālu veidi

Madonas un Varakļānu novadu bibliotēku novadpētniecības datubāzē (sākta veidot no 2002. gada) pieejami 37329 ieraksti - <https://madona.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx>

2023. gadā ir izveidoti jauni 1124 ieraksti, kuri eksportēti arī uz LNB Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāzi. Tiek veikti arī analītiskie apraksti no grāmatām, kas papildina e-kataloga novadpētniecības datubāzi.

Mājas lapā izveidota Novadnieku datubāze personālijām <https://biblioteka.madona.lv/lv/novadpetnieciba>

Mājas lapas novadpētniecības sadaļā pieejami arī katru gadu veidotie novadnieku kalendāri - <https://biblioteka.madona.lv/lv/novadnieku-kalendari>

Digitalizēto vienību skaits – 1 kolekcija (“Madonas novada bibliotēkas Goda raksti” no 1965.-1986. gadam).

Krājumā pieejama 361 novadpētniecības mape un 75 kompaktdiski ar digitālām fotogrāfijām, kas izmantojami lasītavā uz vietas.

Jaunas mapes netiek veidotas, vien jau esošās tiek papildinātas ar jaunām sadaļām, piem.: digitālo izstāžu materiāli izdrukāti un pievienoti mapēs par M. Bārbali, A. Aiviekstu, O. Kalpaku. Iekārtojot jubileju izstādes, sakārtoti, sistematizēti materiāli par R. Blaumani, B. Broku, O. Dreģi, A. Aiviekstu. Novadpētniecības materiāli par O. Kalpaku sakārtoti tematiski un hronoloģiski, izveidota ceļojošā izstāde.

Pēc Literatūras konferences “Madona lasa, pēta un raksta” lektoru veidotie materiāli papildinājuši novadpētniecības materiālu krājumu: S. Dāboliņa “Ezeriņš un Madonas novads”; I. Kalniņa “Adinas Ķirškalnes, Jāņa Sudrabkalna un Mirdzas Ķempes draudzība vēstulēs”; S. Kušnere “Aleksandrs Plensners no Grašu “Lejas Pakuļiem”.

Pēc Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja rīkotās izstādes par bibliotēkas simtgadi “Gadsimta pietura. Madonas bibliotēka” krājumā esam ieguvuši muzeja darbinieku veidoto ceļojošo izstādi uz sešām planšetēm par mūsu bibliotēkas vēsturi.

2022. gada nogalē Madonas novada pašvaldība nāca klajā ar iniciatīvu, aicinot visus tos, kam padodas rakstīšana, lieliski darbojas iztēle un piemīt prasme skaisti zīmēt, piedalīties nelielā konkursā “Mana sapņu ziema Madonā” ar uzdevumu uzrakstīt savu pasaku un pievienot tai klāt paša zīmētu ilustrāciju. Tika saņemtas 25 lieliskas, atšķirīgas pasakas, kas ir brīnumiem bagātas, kurās fantāzija mijas ar īstām izjūtām, pārdzīvojumiem un spilgtu iztēli. Pasakas tika apkopotas vienotā grāmatā “Mana sapņu ziema Madonā”, kas atvēršanas svētkus piedzīvoja 2023. gada 17. martā. Grāmata tika dāvināta autoriem un pašvaldības bibliotēkām.

2023. gadā MNB krājums papildinājies ar mūsu novadnieku vai novadniekiem veltītām jaunām grāmatām: M. Bārbales “Pie loga putna spārns”; R. Sondores “Laika Pietur Zīmes”; I. Zemberga “Ar cerībām izdzīvot...”; B. Kalnača “Pavērsiens. Rūdolfs Blaumanis latviešu un Eiropas literatūrā”; G. Juraševskas un S. Plūmes veidoto grāmatu - veltījumu Madonas deju skolotājai Dzidrai Rubenei - “Visa Madona dejo”; J. Āboltiņas grāmatu - velti vectēvam “Lazdonietis Harijs: laikmets viena cilvēka acīm”, kurā apkopotas Lazdonā dzimušā Harija Liepiņa dienasgrāmatas, sākot ar 1934. gadu, un kara laikā rakstītās vēstules ģimenei; “Lubāna. Vēlreiz pa simtam”; J. Bikšes “Avoti – svētie, skaistie, veselīgie, pārsteidzošie”: ceļojums pa Latvijas un pasaules avotiem (Bolēnu Laimas avots (Viesiena), Bikšēres avots, Aronas avots); kā arī grāmatām, kurās daļa sižeta norisinās Madonā vai novadā, kā piem.:

J.Paļčevskas "Mīlestības diēta" vai M. Pujata "Dāma baltos džinsos"- dzejoļi "Cesvaine", "Ļaudona", "Lubāna".

✓ krājuma organizācija un glabāšana

Novadpētniecības krājums ir izvietots MNB Uzziņu lasītavā. Par to vēsta norādes un vienojošā zaļā krāsa materiālu mapēm, tās ir rekatalogizētas, izsniedzamas elektroniski izmantošanai lasītavā uz vietas. Gan autoru novadnieku, gan par novadu vēstošās grāmatas kopīgajā MNB krājumā izceļ zaļu uzlīmju marķējums, pieejamas lasītavā, abonementā, bērnu literatūras nodaļā ikvienam interesentam.

Bibliotēkas krātuvēs ir saglabāti reģiona laikraksta "Stars" iesējumi no 1956. gada, pēc pieprasījuma izsniedzam darbam lasītavā. Materiālus iespējams kopēt, skenēt, nosūtīt uz e-pastu, fotografēt. Pieejamo dublešu raksti ir izgriezti, sistematizēti un izvietoti novadpētniecības mapēs, ieskaitot 2022. gada jūnija mēnesi. Pieejami izmantošanai arī novada domes izdevums *Madonas Novada Vēstnesis*, *Madonas Ziņas*, kā arī atsevišķu pagastu pašvaldību izdotie informatīvie izdevumi.

Apkopotas un iesietas 2023. gada rakstu kopijas par Madonas novada bibliotēku (spirāles iesējumi no 2006. gada).

Ik rītu tiek izskatīti preses izdevumi un atlasīti novadpētniecības materiāli, to kopijas vēlāk tiek ieludinātas tematiskajā novadpētniecības materiālu krājumā.

Kopš 2022. gada septembra publikācijas par novadu un novadniekiem no abonētās preses tiek skenētas un saglabātas darbinieka datorā, būs pieejamas BIS Alise.

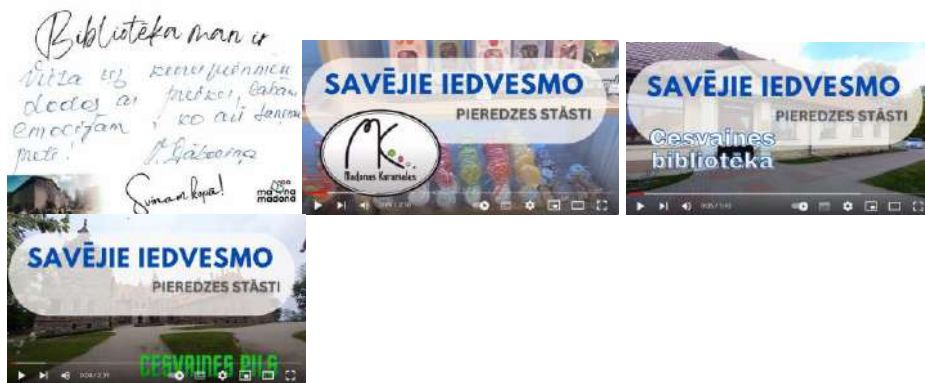
✓ digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Kopš 2016. gada Madonas novada bibliotēkā tiek veidotas digitālās izstādes. Līdz 2023. gadam tās bija 20. 2023. gadā krājums ir papildinājies ar piecām digitālajām izstādēm un trim jauniem video ierakstiem.

Izmantojot novadpētniecības materiālus un Madonas novada bibliotēkas krājumā pieejamās bibliotēkas arhīva un Oļģerta Skujas fotogrāfijas, tika izveidotas **digitālās izstādes**, kas bija veltītas šī gada **jubilārei Madonas novada bibliotēkai, gan jubilāriem autoriem novadniekiem Martai Bārbalei un Aivaram Aiviekstam**. Sagaidot O. Kalpaka piemiņas dienu 6. martā, iekļaujoties svētku plānotajās aktivitātēs, tika izveidota gan novadpētniecības materiālu, gan digitālā izstāde – **“Oskara Kalpaka atceres pasākumi O. Skujas fotogrāfijās”**.

Sagaidot bibliotēkas simtgadi, tika veikta aptauja: **“Bibliotēka man ir...”**, atbildes tika ieskenētas un saglabātas, tā izveidojot vēl vienu digitālu izstādi, kas tika demonstrēta monitorā MNB foajē.

Izzinošā brauciena **“Pieredzes stāsti. Savējie iedvesmo!”** rezultātā tapuši 3 video stāsti “Savējie iedvesmo!”:

- ģimenes uzņēmums “Madonas Karameles” Madonā <https://www.youtube.com/watch?v=arfeiPgNRXg>;
- Cesvaines bibliotēka <https://www.youtube.com/watch?v=KY5uZsBmr1M>;
- Cesvaines pils <https://www.youtube.com/watch?v=oz5UvD81a3M>

✓ **krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums**

Krājums regulāri tiek papildināts ar jauniem ierakstiem elektroniskā kopkataloga novadpētniecības sadaļā. Ar mūsu reģionu saistītos materiālus no Latvijas preses izdevumiem turpinām skenēt un apkopot mapē darbinieka datorā, tie pieejami MNB lasītavā uz vietas. Jāturpina papildināt Novadnieku datubāze, jāpievieno viņu fotogrāfijas.

Novadpētniecības datubāzē būtu jāpievieno ieraksti par MNB izveidotajām digitālajām izstādēm un video sižetiem.

✓ **izmantojums**

Bibliotēka ir vieta, kur meklēt un atrast sev nepieciešamo informāciju ikvienam: ātri, kvalitatīvi, pārbaudītu, ticamu izmantojamu saviem mērķiem – vai tā būtu izglītība, intereses, aizraušanās vai kāds jauns radošs projekts, balstīts uz novada vērtībām, vēsturi, attīstību un kultūru. Kas ir mūsu mērķauditorija, kam novadpētniecības piedāvājums ir svarīgs?

– Uzziņām kopienas iedzīvotājiem un viesiem (piem.: pagastu, atsevišķu objektu, uzņēmumu vēsturi reģionā, par reģiona muižām, par “Sinepes un Medus” un Ģitāristu sesiju vēsturi, slēpošanas vēsturi, Gaiziņkalnu u.c.);

– Cilvēkiem ar padziļinātu interesi par novadu, savu dzimtu (piem.: par represētajiem; par apbalvojumiem);

– Nozares speciālistiem (kolēģiem – pagastu bibliotēku novadpētniecības materiālu krājumu papildināšanai, izstāžu veidošanai, konkursu veidošanai, organizējot tikšanās ar un par novadniekiem, ziņu popularizēšanai sociālajos medijos, iepazīstoties ar novadpētniecības krājuma jaunumiem MNB rīkotajos semināros, daloties pieredzē);

– Muzeja darbiniekiem (piem.: periodika.lv izmantošanai, publikāciju veidošanai, MNB pieejamā laikraksta “Madonas Atmoda” (1989.-1990.) izmantošanai);

– Pasākumu, atceres dienu organizēšanai (piem.: O. Kalpaka atceres pasākumu organizēšanai gan Madonā, gan “Liepsalās”);

– Projektu rakstīšanai un iesniegšanai (piem.: māksliniece I. Jakobi izmantoja MNB savāktos materiālus + pievienoja savējos, dalījās ar tiem, papildinot mūsu novadpētniecības krājumu);

– Izstāžu veidošanai (piem.: Madonas Novadpētniecības un mākslas muzeja darbiniekiem, veidojot izstādi - “Gadsimta pietura. Madonas bibliotēka” par Madonas bibliotēkas vēsturi, darbiniekiem, sasniegumiem, MNB ceļojošās izstādes par O. Kalpaku izveidošanai; digitālo izstāžu veidošanai par novadniekiem jubilāriem);

– Grāmatu izdošanai (piem.: turpināta jau iepriekšējā gadā aizsāktā sadarbība ar Sarmīti Plūmi, veidojot grāmatu “Visa Madona dejo” par deju skolotāju, TDA “Vidzeme” vadītāju Dzidru Rubeni – foto salīdzināšana ar reģionālā laikraksta “Stars” publikācijām);

– Skolēniem (piem.: materiālu iepazīšanai, mācību darbu veidošanai par skolu vēsturi, par ievērojamām personībām);

– Studentiem (piem.: Kultūras koledžas studentei par MNB pieredzi novadpētniecības darbā; par T.Līventālu; par A. Priedīti);

– Raidījumu, interviju veidošanai (piem.: MNB iekārtoto izstāžu autori tiek gan žurnālistu intervēti publikācijām reģionālajā laikrakstā, gan TV žurnālisti ar viņiem veido sižetus, intervijas);

– Pašapziņas celšanai, bibliotēkas atpazīstamībai (piem.: svinot bibliotēkas gan 100 jubileju, gan atzīmējot 20 gadus, kopš atrodamies Skolas ielā 12; rādot un stāstot par veikumu gan pasākumu apmeklētājiem, gan viesiem, gan ekskursantu grupām).

- **Novadpētniecības darba popularizēšana**

2023. gads savā ziņā aizritēja zem zīmes "Bibliotēkai – 100". Daudz un dažādas aktivitātes tika veltītas jubilejai Madonas novada bibliotēkai. Jau iepriekšējā gadā, gatavojoties jubilejai, tika veidoti vizuāli pārskati sociālajos medijos, kuros tika izstaigātas bibliotēkas vēstures lappuses, lai tos izveidotu, tika izmantots novadpētniecības materiālu krājums. Janvārī aicinājām ģimenes uz tikšanos Ģimeņu sestdienā par tēmu: "Ceļā uz bibliotēku". Savijās mūsu lasītāju atmiņu un pieredzes stāsti no dažādu paaudžu redzējuma, tika izspēlēta spēle: "Atrodi bibliotēkā!" – iespēja pabūt visās bibliotēkas nodaļās un krātuvēs, kur ikdienā apmeklētāji nenokļūst. Izveidotas - Paldies! kartītes apmeklētājiem ar moto: "Svinam kopā!" un aizpildāmas kartītes: "Bibliotēka man ir...". Iespēja izņemt grāmatu – noslēpumu, izlasīt un kopā ar atsauksmi atgriezt bibliotēkā.

Savukārt Bibliotēku nedēļā popularizējām bibliotēku un mūsu autorus novadniekus, dāvinot apmeklētājiem grāmatzīmes, kurās bija gan moto: Svinam kopā!, gan autoru: A. Aivieksta, U. Ausekļa, A. Eglīša, I. Indrānes, A. Līces, S. Radiņas dzejas citāti.

Bibliotēkas atpazīstamību veicinošs pasākums bija Eiropas dienai un Madonas bibliotēkas 100 gadu jubilejai, veltītā starptautiskā konference "Eiropas vērtības: kādas tās ir un kā tās saglabāt?". Tikšanās noritēja klātienē un Facebook profilā. To kā moderators vadīja novadnieks A. Krauze, piedalījās novadniece, dzejniece, rakstniece A. Līce un autors, novadnieks, jurists A. Vaišļa, uzņēmēja A. Gotlaufa, Madonas Valsts ģimnāzijas audzēkņi.

Madonas bibliotēkas simtgadei veltītā izstāde "Gadsimta pietura - Madonas bibliotēka" Madonas novadpētniecības un mākslas muzejā bija stāsts gan par mūsu vēsturi, gan šodienu. Tā bija gan mūsu krājuma, gan darbinieku, gan vērtību izgodāšana.

Tika izveidota digitālā izstāde "Madonas bibliotēkai 20 Skolas ielā 12!", kas tika prezentēta gan uz ekrāna Uzziņu lasītavā konferences dalībniekiem un viesiem, gan decembrī ikvienam interesentam displejā MNB foajē.

Gada nogalē atzīmējām Bibliotēkai 20 Skolas ielā 12. Teicām paldies saviem kaimiņiem Madonas muzejā, kavējāmiešiem atmiņās ar bijušajiem kolēģiem. Tie bija šī gada brīži mūsu bibliotēkas vēsturei.

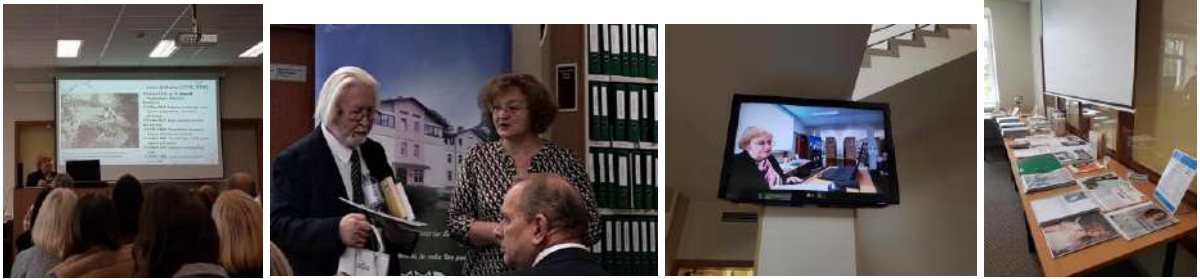
Vasarā bērni tika aicināti piedalīties zīmējumu konkursā "Bibliotēkai – 100", darbā pēc izveles ietverot Madonas bibliotēku un simtgadi, lasīšanu, grāmatas un to tēlus.

Literārā mantojuma saglabāšana – savas kultūrvietas apzināšanās un autoru novadnieku popularizēšana ir viena no novadpētniecības darba jomām. 2023. gadā **novada autoru grāmatu atvēršanas svētki bija R. Bērziņai, R. Sondorei.**

Jāmin **tikšanās ar autoriem – novadniekiem: ar J. Āboltiņu, A. Baltu, L. Blauu, L. Šmiti,** fotogrāfu un ilustrāciju autoru **V. Lancmani,** kas pēc tam rada lasītāju aktīvāku interesi par viņu darbiem.

Tikšanās klātienē un Facebook profilā Literatūras konferences reģionālajā norisē "Madona lasa, pēta un raksta" ar literatūrzinātniekiem saistīja ar ieinteresētību par mūsu novada autoriem: Doku Ati, A. Ķirškalni, R. Blaumani, A. Plensneru, J. Ezeriņu, E. Ašeradenu. Tā bija iespēja arī popularizēt mūsu novadpētniecības krājumu, par minētajiem autoriem iekārtojot izstādi.

Izgodājām autorus novadniekus, veidojot **novadpētniecības materiālu un digitālās izstādes** (M. Bārbalei, A. Aiviekstam), kas bija skatāmas gan Uzziņu lasītavā, gan monitorā MNB foajē.

Izstādes Uzziņu lasītavā no cikla: **“Mēs lepojamies ar savējiem!”**

- “Vai tev priekš cilvēkiem ir citāds mērs/ Kā tik tu pats?” – **Rūdolfam Blaumanim – 160**;
- “Esmu piedzimumsi ar teātra dzirdi.” – **Baibai Brokai – 50**;
- “– Viss ir tavā gribā lējies,/ Viss ir tevis paša.” – **Martai Bārbalei – 90**;
- “– es šeit iemācījos priecāties par pasauli–” – **Olgai Dreģei – 85**;
- “Darbs ir lieliska nobēgtuve” – **Silvijai Bricei – 65**;
- “Dzīve – tas tāds dziļums –/ neizsmejams–” – **Aivaram Aiviekstam – 80**.

Tika iekārtota grāmatu izstāde: **“Gaidot viesos Līgu Blauu”**.

Regulāras izstādes Uzziņu lasītavā: “Ieskaties!” iepazīstināja apmeklētājus ar aktuālo kultūras piedāvājumu un notikumiem tuvākā apkārtnē.

O. Kalpaka piemiņas dienai tika izveidota gan novadpētniecības materiālu izstāde Uzziņu lasītavā par pulkvedi, gan **digitālā izstāde – “Oskara Kalpaka atceres pasākumi O. Skujas fotogrāfijās”**.

Bibliotēku nedēļas ietvaros **Rokdarbnīcā** savas prasmes izšūšanā, savus rokdarbus un kulinārijas gardumus piedāvāja – mūsu novadniece **Vineta Meistere**.

2023. gadā MNB bija apskatāmas **novadnieku – mākslinieku un rokdarbnieku izstādes:**

- **Valda Lancmaņa** ilustrāciju izstāde Artura Balta grāmatai “Austris”;
- “Starp debesīm un zemi” – **Maijas Jaunbērziņas** gleznu izstāde (pirmā personalizstāde – uzdrošināšanās, nodrošināšana sev, pēc izstādes MNB, nu jau māksliniecei izstādes bijušas gan Bērzaunes bibliotēkā, gan Madonas slimnīcā, gūstot pozitīvas atsauksmes) ;
- “Daba iedvesmo” – Pētījums. Stilizācija. Interpretācija. Raksti – **J. Simsona Madonas mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde;**
- **Matīsa Akmentiņa** mākslas darbu izstāde;
- “Tuvumā” – **Ritas Zepas** gleznu izstāde;
- “Latvijas rudens” – Sarkaņu pagasta t/n “Kalnagravas” **Sarkaņu Amatu skolas aušanas pulciņa darbu izstāde;**
- **Lauras Veckalniņas** sapņu ķērāju izstāde.

Izstādes pulcēja plašu interesentu loku, guva labas atsauksmes gan tikšanās laikā, gan mākslinieku viesu grāmatās, rosināja publicitāti un atpazīstamību gan autoriem, gan bibliotēkai. Te ieraksts izstādes viesu grāmatā:

TAS, KO MĒS SAŅEMAM,
 NOĶĀRŠINA MŪSU EKZISTENCI.
 TAS, KO MĒS DODAM,
 VEIDO MŪSU PĒTVI.
 SUPER!!!

Kā novadniekus popularizējoša aktivitāte jāmin arī Pilsētas svētkos iekļautā bibliotēkas darbinieku veidotā nu jau trešā Literārā orientēšanās spēle "Rakstnieku ielas Madonā" (Madonā tās ir sešas!). Iesūtīt atbildes un foto, tika saņemti arī vēlējumi pilsētai. Piem.: "Lai Madonā dzīvo cilvēki, kuri ir laimīgi un lepmi par savu pilsētu! Daudz laimes dzimšanas dienā, mūsu mīļā Madona!"

Vietas, objektus, autorus popularizējoša bija arī slēpņošanas spēle "Eiropa tepat Madonas novadā", kur, izmantojot slēpņošanas objektu koordinātes un uzvedinošos papildaprakstus, bija jāatrod gan J. Alunāna parks Kalsnavā, gan H. Medņa Dziesmusvētku skola Praulienā, gan Lazdonas ezers, gan iestādes Madonā.

• **Sadarbība novadpētniecības jomā**

Aizvadītajā gadā īpaši jāakcentē sadarbība ar kaimiņiem – Madonas Novadpētniecības un mākslas muzeju. Līdz pat maija mēnesim, muzeja telpās turpinājās 2022. gadā iesāktais remonts, tādēļ virkne viņu organizēto aktivitāšu noritēja pie mums bibliotēkā. Te jāmin gan pasākumi "Dzīves un mākslas krāsās" (4), gan nodarbības skolēniem monotipijā, gan kopīgas aktivitātes O. Kalpaka atceres dienā. Liela daļa muzeja apmeklētāju ir arī bibliotēkas apmeklētāji, tādēļ katra tikšanās ir gan viesošanās bibliotēkā, gan izstāžu apmeklējums, gan grāmatu izsniegums, gan uzziņa par plānotajām MNB aktivitātēm. Piem.: kad muzeja pasākumā bija saruna par Dziesmu svētkiem mūsu novadā un par H. Medņa Dziesmu svētku skolu, muzeja pasākumu bagātinājām ar novadpētniecības materiālu izstādi "Dziesmu svētkiem pa pēdām" - gan par Dziesmu un Deju svētkiem novadā, gan korjiem un diriģentiem. Kad decembrī Madonas muzejā tika iekārtota I. Lancmaņa personalizstāde, to bagātināja grāmatu izstāde no MNB krājuma.

Rezultatīva, radoša un patīkama izvērtās sadarbība, kad muzeja darbinieki veidoja izstādi par bibliotēku: “Gadsimta pietura. Madonas bibliotēka”. Tā bija iespēja citu acīm paskatīties uz mūsu darbu ikdienā, vēsturi un mums svarīgo. Īpašs paldies jāteic muzeja darbiniecēm Natālijai Seļmai un Elīnai Krupko. Ar izstādi par bibliotēku tika šogad atkal atvērts muzejs apmeklētājiem, savukārt, muzejā notika arī mūsu bibliotēkas simtgades un darbinieku izgodāšana.

Sagaidot O. Kalpaka piemiņas dienu 6. martā, MNB iekļāvās svētku plānotajās aktivitātēs, tika izveidota gan novadpētniecības materiālu izstāde Uzziņu lasītavā par pulkvedi, gan digitālā izstāde – “Oskara Kalpaka atceres pasākumi O. Skujas fotogrāfijās”, tika atvēlētas telpas Madonas novadpētniecības un mākslas muzejam nodarbībām un ekspozīcijai, bibliotēkas pagalmā darbojās Zemessargu telts, pie mums viesojās gan Latvijas armijas ģenerāļi gan atceres pasākumu apmeklētāji, lai iepazītos ar eksponētajiem materiāliem, par paveikto saņēmām atzinību un pateicību. MNB tika eksponēta konkursa “Darbs dara darītāju” skolēnu darbu izstāde. Sadarbībā ar E. Zaubi iekļāvāmies O. Kalpaka atceres dienas aktivitātēs pulkveža O. Kalpaka dzimtajās mājās “Liepsalas”, Madonas novada bibliotēka tika pārstāvēta 25. Karoga svētkos, pasākuma laikā skolu jaunieši un citi dalībnieki varēja apskatīt Madonas novada bibliotēkas novadpētniecības krājumā apkopotos materiālus par O. Kalpaku un digitālo izstādi.

Regulāra un sirsnīga sadarbība izveidojusies ar kopienas centra “Baltā ūdensroze” jauniešu grupu, kas iepazīstas gan ar izstādēm, jaunumiem, apmeklē tikšanās, gan kļūst par lasītājiem, gan tiek iesaistīti nodarbībās. Piem.: krāsainajā rokdarbnieču lakatu un segu izstādē viņi tika aicināti izdomāt un uzzīmēt savus segu vai lakatu rakstus, tas viņus aizrāva un iedvesmoja; izstādē par rakstu zīmēm, viņi meklēja konkrētas zīmes grāmatās un attēlos izstādē. Tikām laipni ielūgti uz kopienas centra pastāvēšanas 5 gadu pasākumu, uz Dzejas dienām, saņēmām pašgatavotus sveicienus bibliotēkai Paldies dienā un Ziemassvētkos.

Izveidojusies veiksmīga sadarbība ar senioriem – Madonas Pensionāru biedrību un biedrību “Pie kamīna”: viņi ir gan aktīvi pasākumu apmeklētāji, gan labprāt uzzina ko jaunu medijpratības nodarbībās, izmanto mūsu telpas un IT, savus pasākumus labprāt rīko pie mums - lai tiktos ar pašvaldības, sociālā dienesta darbiniekiem, Saeimas deputātiem, darbotos dekupāžas nodarbībās, uzņemtu viesus no Aizkraukles, no Latvijas Pensionāru federācijas un runātu par sev aktuālām tēmām. Mēs, savukārt, popularizējam bibliotēku, tās atpazīstamību, krājumu. Piem.: seniori tiekas ar Madonas ziedu veikala “Sniegaroze” pārstāvi A. Zariņu, runājot par dārza darbiem, sēklām un stādiem, piedāvājām izstādi par dārzkopību un puķkopību.

Pozitīvi vērtējama **sadarbība ar Latvijas Dabas fondu**: gan tikšanās ar fonda darbiniekiem, veidojot sapratni par dabas kapitālu un ekosistēmu pakalpojumu, gan Madonas puses dabas kapitāla pastaigu maršruta izveides iespējamības apzināšana. Tapis arī video stāsts: <https://www.youtube.com/watch?v=FmfobaL3rbk>

Sadarbībā ar Valmieras muzeju MNB bija apskatāmas izstādes: “Lelles, lellītes. Spēles, spēlītes”, “Draule. Velniņi. Blaumanis”, “Latviskais pasaules skats. Patība. Zīmes” - šo izstādi papildinājām ar grāmatu izstādi no MNB krājuma “Zīmes un raksti”.

Pozitīva izveidojās sadarbība ar fotogrāfu Andri Vētru, viņa fotogrāfiju izstāde paviesojās gan MNB, gan Bērzaunes pagasta Sauleskalna bibliotēkā, Kraukļu, Mētrienas, Praulienas un Barkavas bibliotēkās.

Paldies par sadarbību jāteic Sarkanu Amatu skolas rokdarbniecēm par krāšņajiem darbiem(40!), jo pirmo reizi bibliotēkas telpās tika izvietota austu segu un lakatu izstāde. Tā priecēja apmeklētājus novembra tumšajā laikā, pozitīvi vērtēta aizceļoja arī uz Sauleskalna un Mārcienas bibliotēkām.

J. Simsona Madonas mākslas skolas audzēkņu grupas apmeklēja izstādes un organizēja nodarbības, salāgojot tās ar izstādes tēmu – gan leļļu, gan dabas, gan latvisko rakstu izstādēs. Savukārt pašu audzēkņu izstādi “Daba iedvesmo” mēs papildinājām ar grāmatu izstādi no MNB krājuma par ziediem, ogām, zīmētiem dabas materiāliem;

Gan Madonas Valsts ģimnāzijā, gan Madonas pilsētas vidusskolā laipni tiek uzņemti autori, kuri Madonā viesojas MNB realizēto projektu ietvaros. MVĢ audzēkņi MNB tikās ar dzejnieci Ingu Pizāni, iesaistījās dzejas radīšanas aktivitātēs. Madonas pilsētas vidusskolas audzēkņi ar interesi apmeklēja izstādi “Ceļo valodu pasaulē ar Alisi Brīnumzemē!”(2 grupas), kā arī Lubānas vidusskolas audzēkņi (2 grupas). Bibliotēkā stunda Madonas vsk. 10.kl. audzēkņiem tika aizvadīta izstādē: “Latviskais pasaules skats. Patība. Zīmes”.

Sadarbībā ar mācību centra “BUTS” Madonas filiāli saņemam regulāru informāciju par “BUTS” kursu piedāvājumu iedzīvotājiem.

Sadarbība ar reģiona bibliotēkām aktualizējas, kad uz vietām tiek veidotas izstādes novadniekiem un gūta informācija semināros Madonas un Varakļānu novadu pašvaldību bibliotēku darbiniekiem: kolēģe E. Čamane iepazīstināja ar jaunumiem novadpētniecības grāmatu plauktā; Madonas Novadpētniecības un mākslas muzeja vēsturniece L. Ivanova prezentēja stāstījumu "Par novadniekiem grāmatizdevējiem – aizsākums un turpinājums"; MNB galvenā bibliotekāre I. Stanga iepazīstināja gan ar grāmatu, gan ar virtuālo izstādi: "Grāmatas gadsimta pieturā - Madonas bibliotēkā"; tipogrāfijas valdes priekšsēdētājs J. Eriņš informēja par tēmu "Poligrāfija Madonā šodien - tipogrāfijas "Erante" darbība."

Pozitīva sadarbība daudzu gadu garumā izveidojusies ar reģionālo laikrakstu "Stars" – regulāra informācija par MNB aktivitātēm, intervijas ar izstāžu autoriem, tikšanās dalībniekiem.

Katrā pašvaldības izdevumā "Madonas Novada Vēstis" tiek ievietota informācija par MNB aktualitātēm.

Sadarbība ar Re TV – video sižetu filmēšana: gan mūsu aktivitāšu atspoguļošana, gan MNB izvēlēta kā vieta, kur intervēt, filmēt Re TV Ziņu sižetu.

– Lelles Šarlotes skola Bērnu literatūras nodaļā.

<https://www.facebook.com/Madonasnovads/videos/852831949279461>

– Simpozījs "Vērtību zīmes"

<https://www.facebook.com/Dziesmusvetkuskola/videos/721274823218324>

– VKKF finansētās programmas "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotēkaram" ietvaros organizētā reģionālā norise: "Madonā pēta, raksta un lasa", tiešraides ieraksts

<https://www.facebook.com/MadonasBIB/videos/1451278785654358/>

• **Jauninājumi novadpētniecības darbā**

Digitāli tiek saglabāti aktuālie raksti periodikā par mūsu novadu un novadniekiem.

Veidojot Digitēkas saturisko piedāvājumu, uzsākta tematisko, ar novadu un novadniekiem saistītu spēļu, uzdevumu veidošana.

Radošie cilvēki – novadnieki bibliotēku izvēlas kā savu darbu prezentācijas vietu – izstādes, tikšanās, grāmatu atvēršanas svētki. Tas veicina gan autoru, gan bibliotēkas atpazīstamību.

No novadpētniecības materiālu krājuma tiek veidotas digitālās izstādes gan par mūsu bibliotēku, gan autoriem – jubilāriem.

Turpinās jau iepriekšējā gadā aizsāktās J. Simsona Madonas mākslas skolas audzēkņu praktiskās nodarbības gan MNB rīkotajās izstādēs, gan sadarbībā ar muzeju.

Madonas novadā izmitinātie Ukrainas iedzīvotāji, kuri 2022. gadā MNB jutās kā mājās un veica savus attālinātos gan darba, gan mācību pienākumus, ir mūsu draugi un regulāri seko bibliotēkas un mūsu novada aktivitātēm, atpazīstot vietas, cilvēkus, uzturot saziņu un priecājoties par mūsu veikumu.

• **Novadpētniecības istabas (to statuss, atbildības, dokumenti, kas nosaka bibliotēkas atbildību, vienību uzskaitē, izmantojamība, digitalizācija utt.)**

Madonas novada bibliotēkā nav novadpētniecības istabas.

• **Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi**

MNB nav atsevišķa speciālista, kurš strādātu tikai ar novadpētniecības jautājumiem.

Ar lokālās kultūrvēstures informācijas izpēti, apkopošanu publiskas pieejamības nodrošināšanai darbu veic gan Resursu un datu pārvaldības nodaļas speciālisti, gan Pakalpojumu nodaļā strādājošie.

Meklējot informāciju, lasītājam ir svarīgi īsā laika periodā un ērtā veidā gūt vēlamu materiālu, kas ir pārskatāms, visaptverošs, kvalitatīvs un koncentrēts, tādējādi nepieciešams veidot viegli skatāmas

materiālu izlases, kas var konkurēt ar meklēšanu tīmeklī un piedāvā plašāku ar novadpētniecību saistītās tēmas apskatu. Apkopojot materiālus un veicot digitalizāciju, vajag domāt par potenciālo lasītāju, pētnieku un interesentu.

Būtiskākā problēma lokālā kultūrvēstures mantojuma materiālu apkopšanā ir iesaistīto darbinieku maiņa, jaunas paaudzes speciālisti nepietiekami pārzin lokālo kultūras mantojumu.

- **Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības**

MNB novadpētniecības krājumā turpinās regulāra un sistemātiska materiālu apkopšana par personībām, vietām, vidi, objektiem, uzņēmumiem, vēsturi, sportu, kultūru Madonas un Varakļānu novados. Madonas novada bibliotēka nopietni strādā apkopojot lokālā kultūrvēsturiskā mantojuma informāciju, popularizē to un nodrošina pieejamību.

Apmeklētāji atguvuši interesi par organizētajiem pasākumiem, aizmirstot mājsēdes un ierobežojumu laikus.

Aktualitāti gūst digitalizācijas process, jaunu kolekciju veidošana, kas prasa kvalitatīvus tehniskos līdzekļus, zināšanas un ieinteresētību.

9. Projekti

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Pamatpartnerības Nolīgums ED LV-2020/Gulbene starp Eiropas Savienību, ko pārstāv Eiropas Komisija, un Gulbenes novada bibliotēka, un Konkrētās dotācijas nolīgumu Nr. ED-LV-2020/Gulbene/2023	Eiropas Komisija, Vadošais partneris Gulbenes bibliotēka	Projekta realizācija bez sasaistes ar Madonas bibliotēkas budžetu Finansētājs apmaksā izdevumus..	2020.-2025.gads. Kopprojekts ar Gulbenes novada un Alūksnes pilsētas bibliotēku. "Europe Direct" ir Eiropas Komisijas izveidots informācijas tīkls, kas sniedz atbildes par jebkuru ES darbības un politikas jomu, praktisku informāciju un padomus, kontaktinformāciju par iespējamām sadarbības organizācijām. Eiropas Komisija šādi pastiprina komunikācijas aktivitātes, lai sniegtu atbildes uz iedzīvotāju uzdotajiem jautājumiem par ES, lai veicinātu diskusijas par ES un lai organizētu pasākumus vietējā līmenī.	Atbalstīts
"Autori lasītpriekam Madonā"	VKKF	800	Aprīlis-augusts. Tikšanās ar bērnu grāmatu autoriem - Ilzi Skrastiņu (27.aprīlis), Rebeku Lukošus (26.maijs), Loti Vilmu-Vītiņu (21.aprīlis) un Agnesi Pastari (21.06.), veicinot lasītprieku Madonā.	Atbalstīts
"Stipri garā, stipri darbos"	VKKF mērķprogramma "Latviešu vēsturisko zemju attīstības programma" un Vidzemes plānošanas reģions	1400	1.novembrī Publiskās uzstāšanās dienā kopā ar Mg. paed., teātra pedagogu Ligitu Smildziņu tika apgūta efektīva komunikācija ilgtspējīgai sadarbībai – prasme uzstāties, publiski runāt, sevi pasniegt publikas priekšā, stresa pārvarēšana, prasme pielāgoties, saprasties, improvizēt. 27.septembrī notika "Iedvesmojošās dienas" nodarbības, ko vadīja sabiedrisko attiecību speciāliste, komunikācijas, harizmas un iedvesmas trenere Ieva Adamss , sniedzot ieskatu gan iestādes zīmola veidošanā, gan sabiedrisko attiecību jomā, personiskā tēla veidošanā, trenējot harizmu un iedvesmojot tālākam darbam. Attīstījies sadarbība starp 5 novadu pašvaldību - Madonas, Alūksnes,	Atbalstīts

			Gulbenes, Valmieras un Varakļānu novadu kultūras nozarēm - bibliotēkām, kultūras namiem un muzejiem turpmākajiem kopprojektiem, balstoties uz jauniegūtajām zināšanām.	
Jauniešu iniciatīvu konkursa projekts "Vizuālo stāstu laboratorija: komiksu un zīnu darbnīca"	Madonas novada pašvaldība	Projekta realizācija bez sasaistes ar Madonas bibliotēkas budžetu. Finansētājs apmaksā izdevumus..	4., 11. oktobris un 8.novembris. Bērni un jaunieši kopā ar mākslinieci Viviannu Mariu Staņislavsku 3 nodarbību ciklā radīja īsformātu stāstus. Meistarklases mērķis - radoši izpausties un attīstīt prasmi veidot stāstus, pievēršot uzmanību varoņiem, telpai, tekstam un ilustrācijām.	Atbalstīts
"Iepazīstam: Rakstnieka piezīmes. Proza."	VKKF	1000	Aprīlis-augusts. Tikšanās ar latviešu rakstniekiem: Lindu Šmiti (15.aprīlī), Ilonu Balodi, Zani Daudziņu (21.aprīlī), Maiju Krekli (24.maijā) un Baibu Zīli (27.jūnijā). Projekta mērķis: Madonas novada bibliotēkai noorganizēt literāras tikšanās - sarunas par literatūru, grāmatām, autoriem, kuri ienākuši latviešu literatūrā, piesaistot nopietnu lasītāju interesi.	Atbalstīts
"Iepazīstam: Rakstnieka piezīmes. Dzeja."	VKKF	2000	Augusts-novembris. Tikšanās ar dzejniekiem visā Madonas novadā: Čaks Veidens (14.septembrī Madonas Valsts ģimnāzijā un Lubānas pilsētas bibliotēkā), Inga Gaile (15.septembrī Madonas novada bibliotēkā), Jana Egle (5.oktobrī Madonas novada bibliotēkā), Anda Līce (10.oktobrī Ošupes pagasta bibliotēkā), Anna Rancāne (13.oktobrī Madonas novada bibliotēkā), Maija Laukmane (27.oktobrī PII "Priedīte", Madonas novada bibliotēkā), Andris Akmentiņš (9.novembrī Bērzaunes pagasta bibliotēkā Sauleskalnā, Madonas novada bibliotēkā), Inga Pizāne (14.novembrī Cesvaines vidusskolā, Madonas novada bibliotēkā), Inese Zandere (21.novembrī Madonas novada	Atbalstīts

			bibliotēkā, Praulienas pamatskolā), Marija Luīze Meļķe (29.novembrī Madonas pilsētas vidusskolā, Ērgļu vidusskolā. Projekta mērķis: Tiekoties ar dažādiem dzejniekiem, radīt interesi par latviešu dzejas darbiem, autoriem kā personībām, literatūras saturisko bagātību, tās tapšanas procesiem un, grāmatu lasīšanu kā kultūrvēstures izzināšanas procesu un interesantu nodarbi.	
Latviešu grāmatai 500	KM, LNB	Projekta realizācija bez sasaistes ar Madonas bibliotēkas budžetu 300	2 virtuālu izstāžu - prezentācijas materiālu sagatavošana, prezentēšana seminārā	Atbalstīts

- **Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem**

Darbs ar projektiem nenoliedzami prasa laiku un pacietību, taču katra ieguldītā darba minūte rezultējas aizraujošos pasākumos, jaunos iespaidos un neaizmirstamā pieredzē.

Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītie projekti ļāvuši nodrošināt saturiski bagātas tikšanās ar prozas un dzejas autoriem ne vien Madonā, bet visā Madonas novadā, vienlaicīgi piesaistot arī jaunus lasītājus, jaunus bibliotēkas apmeklētājus, veicinot grāmatu izsniegumu un radot interesi un lasītprieku gan bērnu, gan jauniešu, gan arī pieaugušo auditorijām.

Projekta **“Stipri garā, stipri darbos”** realizācija ļāvusi Madonas novada bibliotēkai piesaistīt spēcīgas, iedvesmojošas personības, kuras spēj motivēt, uzmundrināt, liek izkāpt no komforta zonas, lai saprastu, ka tādējādi mēs paliekam spēcīgāki gan kā personības, gan kā darbinieki, neatkarīgi no pārstāvētās kultūras institūcijas. Nenovērtējams guvums no šī projekta ir arī jaunas pazīšanās, sadarbība starp 5 novadu pašvaldību - Madonas, Alūksnes, Gulbenes, Valmieras un Varakļānu novadu kultūras nozarēm - bibliotēkām, kultūras namiem/centriem un muzejiem.

Projekta **“Vizuālo stāstu laboratorija: komiksu un zīnu darbnīca”** ideja tika attīstīta, lai bibliotēkai piesaistītu grūtāk aizsniedzamo auditoriju - jauniešus, kā arī veicinātu bērnu un jauniešu radošumu - spēju radoši izpausties un attīstīt prasmi veidot stāstus, pievēršot uzmanību varoņiem, telpai, tekstam un ilustrācijām. Iespējams kādam no bērniem šis projekts ir bijis kā iedrošinājums sākt apmeklēt bibliotēku regulāri.

Divus gadus pēc kārtas atkārtoti tika izstrādāts, uzlabots un iesniegts pieteikums LNB Atbalsta biedrības projektam **“IEDVESMAS BIBLIOTĒKA” Digitālo iespēju centra izveide Madonas novada bibliotēkā**. Atbalsts netika saņemts.

Madonas novada bibliotēkas 100 gadu jubilejā pašvaldība pasniedza dāsnu dāvinājumu- lēmumu par pilnu projekta pieteikuma finansējumu idejas realizācijai - 28000 euro. Projekta realizācija pabeigta un prezentēta 2024. gada 26. februārī Madonas novada bibliotēkas 101. jubilejā.

Projekti ir veids, kā bibliotēku nozarei piesaistīt papildus līdzekļus, nodrošināt kultūras produktu piedāvājumu un pieejamību reģionā, veicināt bibliotēku atpazīstamību, prestižu un publicitāti. Arī turpmāk projekti tiks izstrādāti vadoties pēc visa Madonas reģiona bibliotēku darbinieku vēlmēm, lasītāju intereses un pieprasījuma.

Kopš 2005. gada ir izveidojusies laba sadarbība starp trim reģioniem Gulbeni, Madonu un Alūksni, vienojoties par kopdarbību EK Europe Direct projektā. Attīstot sadarbību starp Gulbenes, Madonas un Alūksnes bibliotēkām realizēts projekts ***Uzturētājstruktūru atlase tīkla Europe Direct informācijas centriem***. 2023. gadā realizēts komunikācijas plāns 2023 gadam 2021.- 2025.g.perioda programmas plāna daļa.

Iesaistīšanās, kopdarbība projektos ir perspektīvais projektu darba virziens, jo sadarbībā vienmēr iespējas ir plašākas un daudzveidīgākas.

Projektu darbs, projektu izstrāde patērē daudz laika, tajā pašā laikā tā ir laba iespēja dažādot bibliotēkas piedāvājumu, pievērst iedzīvotāju uzmanību bibliotēkas aktivitātēm.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitātes nodrošināšana, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām un sniegtajiem pakalpojumiem ir nepārtraukts ikdienas darbs.

2023. gadā ir 72 publikācijas par Madonas novada bibliotēkas darbību, 3 videosīžeti medijos un 3 tēmu pašu veidoti sīžeti. Skat Pielikumos.

Jauna līdz šim nebijusi pieredze, prezentējot Madonas novada bibliotēkas darbību, bija dalība Cēsu sarunu festivālā LAMPA Cēsu zonālā arhīva organizētajā teltī par atmiņas institūciju tēmām- **Kas mēs esam un ko mēs glabājam; Kā mēs kalpojam sabiedrībai un Kāda ir mūsu loma sabiedrības izglītošanā un politikas veidošanā.**

- **Bibliotēkas informācija tīmeklī**

2023.gadā strādāts gan pie aktivitāšu atspoguļojumam medijos, gan pie vizuāli vienota stila, kā prezentēt konkrētas tēmas, piemēram, rubrika “Iesaka lasītājs”, “Iesaka lasītājs - bibliotekārs”, “Jaunākās grāmatas”. Novada vizuālā identitāte - Madonas novada bibliotēkas logo papildināts ar “100” (2023.gads bija bibliotēkas simtgades gads) un ievietots bibliotēkas veidotajās afišās, informatīvajos materiālos un citos bibliotēku reprezentējošajos resursos.

Lai sabiedrību informētu par bibliotēkas pakalpojumiem un funkcijām, sagatavoti informatīvi materiāli, kas izvietoti uz ziņojumu staba, katrā nodaļā esošā galda displejā, publicēti tīmekļvietnē un sociālajos tīklos. Informācija par bibliotēkas pakalpojumiem un aktivitātēm regulāri sagatavota arī publicēšanai pašvaldības informatīvajā izdevumā “Madonas novada Vēstnesis”, reģionālajā laikrakstā “Stars” un Madonas novada pašvaldības tīmekļvietnē.

Tabula "Sociālo tīklu saturvienību skaits"

	Saturvienību skaits
	2023
Facebook	307
Instagram	183
TikTok	47
YouTube	4
Twitter (X)	172
Draugiem.lv	184
Kopā:	897

Bibliotēkas aktivitāte sociālajos tīklos ar katru gadu arvien pieaug, 2023.gadā sasniedzot 897 saturvienības (2022.gadā tās bija 697 saturvienības, 2021.gadā - 382). Visplašāk izmantotais sociālais tīkls ir Facebook, nedaudz mazāka aktivitāte novērojama bibliotēkas Instagram, Twitter un Draugiem.lv lapā. Youtube kanāls izmantots bibliotēkas video publicēšanai. Šajā gadā izveidots arī Madonas bibliotēkas TikTok konts, lai sasniegtu plašāku bērnu un jauniešu auditoriju.

Jo lielāks darbs tiek ieguldīts, veidojot komunikāciju ar sociālo tīklu lietotājiem, jo lielāku sekotāju skaitu iespējams sasniegt. Analizējot bibliotēkas sociālo tīklu sekotāju skaita izmaiņas, no 1815 sekotājiem 2022.gadā, tas ir audzis līdz 2055 sekotājiem 2023.gadā.

• **Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi**

Kā veiksmīgākos bibliotēku popularizējošos pasākumus, kas veicinājuši bibliotēkas publicitāti, var minēt:

- Grāmatu svētki;
- Starptautiskā konference "Eiropas vērtības: kādas tās ir un kā tās saglabāt?";
- Dalība simpozijā "Vērtību zīmes";
- Konferences "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram" reģionālā norise "Madonā lasa, pēta un raksta";
- Projekts "Stipri garā, stipri darbos"
- VKKF atbalstītie projekti - "Autori lasītpriekam Madonā", "Iepazīstam: Rakstnieka piezīmes. Proza.", "Iepazīstam: Rakstnieka piezīmes. Dzeja.";
- Seminārs "Grāmatu un ideju izplatīšana un izdošana".

Visas iepriekš minētās aktivitātes piesaistījušas reģionālā laikraksta "Stars" uzmanību. Vairākas aktivitātes izskanējušas arī visas Latvijas mērogā, veicinot Madonas novada bibliotēkas atpazīstamību.

Grāmatu svētkos.

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Būtiskas problēmas publicitātes jomā 2023. gadā nepastāv. Jo aktīvāka būs bibliotēkas komunikācija uz āru (neatkarīgi no publicitātes formas un medija), jo inovatīvāki un aizraujošāki būs bibliotēkas organizētie pasākumi, piedāvātie pakalpojumi, jo plašāk izskanēsīm gan vietējā, gan reģionālā, gan nacionālā līmenī. Lai uzzinātu, ir jāstāsta!

11. Sadarbības tīkla raksturojums

- **Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām**

Sadarbībā ar Madonas Bērnu un jauniešu centru martā bibliotēkas kāpnēs tika eksponēta izstāde "Vēstule dzimtajai vietai dzimtajā valodā", piesaistot daudzu bibliotēkas apmeklētāju uzmanību. Izstādē bija apkopoti Starptautiskajai dzimtās valodas dienai veltītā konkursa "Vēstule dzimtajai vietai dzimtajā valodā" darbi - Madonas novada skolēnu sirsnīgie vēstījumi tuvām un mīļām vietām.

Sadarbībā ar Jāņa Simsona Madonas mākslas skolas skolotāju Lāsmu Lasmani, bibliotēkā tika eksponēti Madonas mākslas skolas audzēkņu mācību darbi kompozīcijā "Daba iedvesmo" - pētījums, stilizācija, interpretācija, raksti".

- **Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes**

Jāuzsver sadarbība ar LNB - literatūras konference "Madonā lasa, pēta un raksta" 18. oktobrī Madonas novada bibliotēkā klātienē, kura pulcēja Latvijas vadošos literatūrzinātniekus un pētniekus, lai referētu par Madonas novada izcilām personībām literatūrā. Konferences mērķis bija popularizēt Madonas novada lokālo kultūrvidi, tās kultūras, izglītības, citu radošo jomu personības vēsturiskā un mūsdienu kontekstā, veicināt novada un radošo personību atpazīstamību, rosināt arī citus valsts reģionus izcelt vietējo kultūras un izglītības jomu darbinieki devumu.

Sadarbībā ar biedrībām "Caritas Madona" un "Tavi draugi", iesaistījāmies akcijā, lai ar savu lasītāju līdzdalību palīdzētu papildināt kravu deokupētajai Hersonai.

Izveidojusies ļoti veiksmīga sadarbība ar Valmieras muzeju. 2023.gadā bibliotēkas Konferenču zālē eksponētas pat 3 muzeja sagatavotās ceļojošās izstādes: "Lelles, lellītes. Spēles, spēlītes", "Draule. Velniņi. Blaumanis" un "Latviskais pasaules skats. Patība. Raksts. Zīmes", ļaujot apmeklētājiem iepazīt ne vien bagātīgo informācijas apjomu, kas iekļauts izstādes planšetēs, bet papildinot izstādes apskati arī ar bibliotēkas materiāliem un sagatavotajām aktivitātēm par izstādēm.

No 15. līdz 27. maijam aicinājām ikvienu interesentu iesaistīties Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas finansētajā aktivitātē – slēpņošanas spēle "Eiropa tepat Madonas novadā", vērojot uzmanību uz vietām un objektiem, kuru attīstību veicinājis ES finansējums.

24.maijā Madonas novada bibliotēkā notika Latvijas Dabas fonda organizētā lekcija, diskusija un radošā darbnīca par Madonas novada dabas kapitālu. Atraktīvā veidā tika iegūta gan plaša zināšanu bāze par dabas kapitāla un ekosistēmu pakalpojumiem, gan diskutēts par Madonas un tās apkārtnes dabas kapitāla objektu izvēli un pastaigu maršruta izveidi.

Konferenču zālē jūlijā tika eksponēta Gulbenes novada bibliotēkas ceļojošā izstāde "Laimes bērni. Kokariem – 100".

Jau kopš 2005.gada Madonas novada bibliotēku, Gulbenes novada bibliotēku un Alūksnes pilsētas bibliotēku vieno cieša un aktīva sadarbība kopprojekta "Europe Direct" realizācijā, skaidrojot Eiropas jautājumus un dodot iedzīvotājiem iespēju iesaistīties debatēs par ES nākotni uz vietas reģionos.

- **Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība**

12.maijā aizvadīta Eiropas vērtībām veltīta starptautiska konference "**Eiropas vērtības: kādas tās ir un kā tās saglabāt?**", kuras mērķis bija kopīgi palūkoties uz Eiropas Savienības vērtībām - demokrātiju, brīvību, cilvēka tiesībām un līdztiesībām - un to nozīmi Latvijas kontekstā, kā arī diskutēt par attīstības iespējām nākotnē no dažādu sabiedrības pušu redzesloka.

Konferencē tika akcentētas visas Eiropas vērtības, skatoties gan Eiropas, gan Latvijas, gan arī lokālajā - Madonas līmenī. Konferenci organizēja Madonas novada bibliotēka ar Europe Direct Gulbenē

finansiālu atbalstu, sadarbībā ar Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā, Eiropas Parlamenta biroju Latvijā un Madonas novada pašvaldību.

Starptautisko dimensiju konferencei piešķīra Madonas novada bibliotēkas sadraudzības bibliotēkas Igaunijā - Raplas apriņķa bibliotēkas darbinieku un Eiropas Parlamenta viceprezidenta Roberta Zīles dalību.

Konferences pirmajā daļā četri lektori, tajā skaitā Eiropas Parlamenta priekšsēdētājas vietnieks Roberts Zīle, dzejniece un publiciste Anda Līce, jurists Artūrs Balts, kā arī HESPI vadošais pētnieks, Dr.hist. Gatis Krūmiņš akcentēja vienu no ES vērtībām. Pēc tam sekoja žurnālista, televīzijas un radio raidījumu vadītāja, moderatora Arņa Krauzes vadīta diskusija.

Konferences otrajā daļā Baltijas valstu pārstāvji un sabiedriski aktīvi jaunieši un madonieši stāstīja par ES vērtību izpausmēm praksē.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

- **Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā**

2023.gadā notikušas būtiskas izmaiņas Madonas novada bibliotēku tīklā. 2022.gada 22.novembrī pieņemts Madonas novada pašvaldības domes lēmums Nr. 765 (protokols Nr. 26, 40.p.) **Par izmaiņām Madonas novada pašvaldības bibliotēku tīklā**, kas paredz gan bibliotēku nosaukumu maiņu, gan reorganizācijas procesu ar spēkā stāšanās laiku - 01.02.2023.

Ar Madonas novada pašvaldības domes 28.02.2023. lēmumu Nr. 139 (protokols Nr. 3, 57. p.) apstiprināts **Madonas novada bibliotēkas Nolikums**, kurā punktos 28.5.1.-28.5.21 uzskaitītas MNB struktūrvienības – pagastu bibliotēkas. Ar 15.aprīli bibliotēku tīkls daļēji centralizēts.

Prioritāri metodiskā un konsultatīvā darba veikšanā darba virziens - pielāgoties jaunajiem darba apstākļiem centralizētajā sistēmā, kur sākumā daudz dažādu administratīvu neskaidrību, risināmu jautājumu.

Nemainīgi darba virzieni un uzdevumi - bibliotekāru profesionālās pilnveides pasākumu organizēšana, nodrošināšana, koordinēšana darbinieku kompetenču attīstīšanai; kā arī pakalpojumu kopums - konsultācijas un metodiska palīdzība dažādos bibliotekārā darba jautājumos bibliotēku darbības kvalitātes pilnveidošanai. Nepārtraukts darbs ar BIS Alise visās reģiona pašvaldību bibliotēkās, apmācības, konsultācijas, krājumu inventarizācijas, arī skolu bibliotēkās (sistēmas administratore) - kvalitatīva krājuma un tā izmantošanas piedāvājumam. Tradicionāli dažādu aktivitāšu koordinēšana, datu apkopošana, analīze.

Metodiskais un konsultatīvais darbs veikts ar 25 Madonas un Varakļānu novados esošajām pašvaldību publiskajām bibliotēkām. 2022. gadā – 32 bibliotēkas.

- **Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi**

Metodiskais un konsultatīvais darbs organizēts izmantojot dažādas darba formas – konferences-attālināti un klātienē, semināri, individuālas konsultācijas, bibliotēku apmeklējumi. Ikdienas darbs saistīts ar konsultāciju sniegšanu par visdažādākajiem bibliotekārā darba jautājumiem.

Darba veikšanā iesaistīti visi Madonas novada bibliotēkas darbinieki, jo speciālisti pašvaldību un arī skolu bibliotēku darbiniekus konsultē un informē par jebkuru bibliotekārā darba jautājumu.

Madonas novada bibliotēka 2023. gadā organizējusi sekojošus profesionālās pilnveides pasākumus:

- 7 seminārus, t.sk.1 pieredzes apmaiņas brauciens;
- 2 konferences – klātienē un tiešsaistē bibliotēkas Facebook kontā, t.sk. 1 sadarbībā ar LNB;
- 1 sākumapmācības praktikums (30 stundu programma) – Mārcienas pagasta bibliotēkas vadītājam (04.-28.08);
- 1 studiju prakse (80 stundu programma) LU SZF Informācijas pārvaldības studiju programmas 3. kursa studentei (09.-27.01.);
- 2 apmācību dienas projekta “Stipri garā, stipri darbos” ietvaros;
- noorganizēta pieredzes apmaiņas izbraukuma semināra programma Ilūkstes novada 14 bibliotēku darbiniekiem 18.05.

Šo 14 pasākumu kopējais klātienes dalībnieku skaits – 480. Virtuālais konferenču apmeklējums – 777

Madonas novada bibliotēkas organizētie profesionālās pilnveides pasākumi

N.p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	08.02.	MNB	MNB	Seminārs: - Atskats uz bibliotēku darbību 2022. gadā - darba prioritātes, jauni pakalpojumi, nozīmīgi projekti, aktivitātes, problēmas un to risinājumi – viedokļu apmaiņa, pieredzes stāsti - Eiropa tuvplānā. Gulbenes novada bibliotēkas pieredzes stāsts - Tikšanās ar grāmatas "Austris" autoriem Arturu Baltu un Valdi Lancmani	38	4
2.	08.03.	MNB	MNB	Seminārs: - Medijpratība - Pensiju līmeņi, uzkrājumi - Rutas Bērziņas grāmatas "Baltās takas" atvēršana	32	4
3.	12.05.	MNB, Facebook	MNB sadarbībā ar EK Pārstāvniecību un EP biroju Latvijā	Starptautiskā konference "Eiropas vērtības: kādas tās ir un kā tās saglabāt?" demokrātija; brīvība; cilvēka cieņa, cilvēktiesības; tiesiskums un līdztiesība; ES vērtības Madonas bibliotēkā, Madonā; Raplas centrālā bibliotēka – visiem kopienas locekļiem; vērtības aktīva iedzīvotāja acīm; Madonas bibliotēkai -100	klātienē 73, t.sk. 1 skolu bibliotekārs, tiešsaistē - 127 <i>skat. 11. punktu</i>	5
4.	18.05	MNB	MNB sadarbībā ar Ilūkstes pilsētas centrālo bibliotēku	Pieredzes apmaiņas izbraukuma seminārs - Kalsnavas pagasta bibliotēka - Madonas novada bibliotēka - Sarkaņu pagasta bibliotēka Biksēres muižā, Biksēres klēts - Cēsaines pilsētas bibliotēka, Cēsaines pils - Cēsaines pagasta Kraukļu bibliotēka Kraukļu skolā	14	8
5.	24.05.	MNB	MNB sadarbībā ar Latvijas Dabas fondu	Seminārs - Cik maksā daba, - Maijas Krekles literārā daiļrade - tikšanās ar autori	36	5

6.	16.06.	Ulbroka - Sigulda	MNB	Izbraukuma seminārs - Ulbrokas bibliotēka - I.Ziedoņa muzejs Murjāņos - A. Eglīša ekspozīcija Inciemā - Siguldas novada bibliotēka	29, t.sk. 6 skolu bibliotekāri	8
7.	13.09.	MNB	MNB	Seminārs - ES aktualitātes - Bibliotēku darbības un ietekmes novērtēšana	32	5
8.	27.09.	MNB	MNB	Iedvesmojošā diena kopā ar levu Lejiņu/Adamss	57 Vidzemes kultūras darbinieki	6
9.	18.10.	MNB, Facebook	MNB, LNB BAC	Reģionālā norise- konference "Madonā lasa, pēta un raksta"	klātienē 58, t.sk. 1 skolu bibliotekārs, tiešsaistē - 650	5
10.	01.11.	MNB	MNB	Publiskās uzstāšanās diena	39 Vidzemes kultūras darbinieki	6
11.	15.11.	MNB	MNB, LNB BAC, Madonas muzejs 	Seminārs <i>Grāmatu un ideju izplatīšana un izdošana</i> - Preventīvs darbs ar bibliotēkas krājumu - Latvijas Bibliotēku portāls: grāmatas, grāmatnieki, un latviešu grāmatas piecsimtgade - Par novadniekiem grāmatizdevējiem – aizsākums un turpinājums - Virtuālā izstāde "Grāmatas gadsimta pieturā – Madonas bibliotēkā" - Poligrāfija Madonā šodien – tipogrāfijas "Erante" darbība - Izdevējdarbība jaunajā 500 gadē – apgāds "Jumava" - Jolantas Āboltiņas grāmatas "Lazdonietis Harijs. Laikmets viena cilvēka acīm (Jumava) atvēršana"	42, t.sk. 2 skolu bibliotekāri	5
12.	13.12.	MNB	MNB	Seminārs - BIS Alise, krājuma komplektēšanas un novadpētniecības jaunumi - Pedagoģija, andragoģija un citas "goģijas" - Ceļojuma iespaidi – Nordkaps, Lofotu salas, Troļļa mēle	28	3,5

Semināri tradicionāli organizēti mēneša otrajā trešdienā. Katrā seminārā runāts par nozares darba aktualitātēm.

Ikvienā seminārā ir idejas, ierosmes, kas no dzirdētā, redzētā tiek pielietotas vēlāk ikdienas darbā, katrs dalībnieks atbilstoši ieinteresētībai, darba apjomam gūst to, kas viņam vairāk nepieciešams, īpaši, ja strādā viena darbinieka bibliotēkā, kā tas ir vairumā bibliotēku.

Bibliotekāri gada nogalē saņem Madonas novada bibliotēkas izsniegtus apliecinājumus par tās organizēto profesionālās pilnveides pasākumu apmeklējumu gada laikā. Atsevišķi izsniegti apliecinājumi projekta "Stipri garā, stipri darbos" apmācību dalībniekiem- 64 apliecinājumi. Kopā gadā izsniegti 109 apliecinājumi.

Bibliotēku apmeklējumi

2023.gadā apmeklētas visas Madonas un Varakļānu novadu bibliotēkas. Apmeklējumu mērķi - novērtēt bibliotēkas darbību; sniegt metodisku palīdzību, izvērtēt akreditācijas komisijas ieteikumu izpildes gaitu, tikties ar pagastu pārvalžu/ apvienību vadītājiem, Varakļānu novada pašvaldības priekšsēdētāju, uzsākt krājumu inventarizāciju, piedalīties bibliotēku pasākumos, Raplas bibliotēkas pārstāvju vizītēs 2 bibliotēkās. Ikgadējo vizitāciju laikā notika pārrunas - darbinieku darba izpildes ikgadējā novērtēšana. Kopumā bibliotēkas apmeklētas 32 reizes, t.sk 2 krājuma inventarizācijas, 4 pasākumi. Sagatavoti un nosūtīti bibliotēkām un pašvaldībām/ pagastu pārvaldēm vizitācijas vērtējumu ziņojumi darba kvalitātes uzlabošanai.

- **Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām**

Turpinās laba sadarbība ar skolu bibliotekāriem. Metodisko pakalpojumu klāsts piedāvāts sadarbībā ar skolu bibliotēku metodiskā darba koordinatori Regīnu Cirveli, Madonas pilsētas vidusskolas bibliotēkas vadītāju. Skolu bibliotekāri aicināti piedalīties Madonas novada bibliotēkas rīkotajos semināros, kad iekļautas atbilstošas tēmas. Šeit saskatāma problēma – skolu bibliotekāri ir noslogoti pedagoģiskā darba veikšanā un stundu laikā ir problemātiski apmeklēt seminārus, par ko liecina semināru apmeklējumi, skat. tabulā *Madonas novada bibliotēkas organizētie profesionālās pilnveides pasākumi*

Ievērojams darbs veikts gada sākumā - janvārī, februārī, pārbaudot, konsultējot un palīdzot skolu bibliotekāriem aizpildīt statistikas datus Latvijas digitālajā kultūras portālā, kur atbildība par 22 skolu bibliotēku datu ievades kvalitāti.

Regulāri tiek pārsūtīta aktuālā informācija. Regulāri tiek sniegtas konsultācijas par darbu ar BIS Alise neskaidros jautājumos, regulāra uzraudzība par elektroniskajā kopkatalogā veikto ierakstu kvalitāti (RDPN, sistēmas administratore).

- **Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)**

Metodiski konsultatīvā darba veikšanā nemainīgi nozīmīga loma ilggadīgiem sadarbības partneriem dažādos profesionālās darbības jautājumos.

Ikdienas darbā visciešākie kontakti ar tuvākajiem partneriem: Madonas un Varakļānu novadu publiskās un skolu bibliotēkas; pašvaldība, pagastu pārvaldes, izglītības, kultūras iestādes, NVO.

Sadarbība vietējā līmenī notiek dažādu pasākumu, lasīšanas veicināšanas aktivitāšu organizēšanā, bibliotēku interešu pārstāvēniecībā.

Piedaloties citu institūciju organizētajos pasākumos, ir iespēja gūt sava darba pilnveidošanai idejas, ierosmes tālākai darbinieku profesionālo kompetenču attīstīšanai.

Ilgtermiņā bibliotēkai laba sadarbība ar:

- LNB BAC, KAC – dalība organizētajos profesionālās pilnveides pasākumos, konsultācijas, projekti, dāvinājumi, darbs ar bērniem un jauniešiem;.

- LNB BLC – projekti „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Skaļā lasīšana”;

- KISC – projekti, interneta ātruma uzlabojumi, tīmekļsemināri, datortehnika, konkursi, datu bāzu abonēšana u.c.;

- LR KM Bibliotēku nodaļa, Latvijas Bibliotēku padome - vietējās nozīmes bibliotēku akreditācija;

- SIA Tietoevry – ikdienas darbs ar BIS Alise, konsultācijas;

- LBB – konferences, Bibliotēku festivāls;

- VKKF – finansiālais projektu atbalsts;

- Vidzemes plānošanas reģions - finansiālais projektu atbalsts;

- UNESCO Latvijas Nacionālā komisija – Stāstu bibliotēku tīkls;

- Ziemeļu Ministru padomes birojs – Ziemeļvalstu literatūras nedēļa;

- Reģionu galvenās bibliotēkas – visdažādākie darba jautājumi, pieredzes apmaiņa.

- **Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības**

Šī darba veikšana nav iespējama bez jaunu iemaņu un zināšanu apgūšanas, regulāras profesionālās pilnveides, pieredzes apmaiņas, kas notiek gan ikdienā, gan apmeklējot dažādus izglītojošus pasākumus klātienē un tiešsaistē, gan lasot materiālus interneta resursos. Paldies kolēģiem LNB par daudzveidīgo atbalstu, piedāvājot dažādus izglītojošus pasākumus!

Pārskatu sagatavoja:

Madonas novada bibliotēkas direktore

Imelda Saulīte

Pielikumi

PUBLIKĀCIJAS PAR MADONAS NOVADA BIBLIOTĒKU 2023

1. Bikovska, Zane. Madonas novada bibliotēka atzīmē simtgadi un Eiropas dienu. - Stars. -ISSN 1691-0958. - Nr. 37 (2023, 16. maijs), [1.], 5. lpp. - <https://www.estars.lv/>
2. Bikovska, Zane. Skaļās lasīšanas konkurss pulcē mazos runātājus. - Stars. – ISSN 1691-0958. - Nr. 43 (2023, 6. jūnijs), 5. lpp. - <https://www.estars.lv/>
3. Elsiņa, Inese. Aicina lelle Šarlote. - Stars 1691-0958. - Nr. 8 (2023, 27. janvāris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
4. Elsiņa, Inese. Amatu skolas darbi Madonā. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 88 (2023, 14. novembris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
5. Elsiņa, Inese. Annas Rancānes dzejas balss. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 81 (2023, 20. oktobris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
6. Elsiņa, Inese. Ciemos Andris Akmentiņš. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 86 (2023, 7. novembris), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
7. Elsiņa, Inese. Cik maksā daba?. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 41 (2023, 30. maijs), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
8. Elsiņa, Inese. Digitālās nedēļas aktivitātes novadā. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 31 (2023, 21. aprīlis), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
9. Elsiņa, Inese. Eiropas Rakstnieku diena. – Stars. – ISSN 1691-0958. - Nr. 25. (2023, 28. marts), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
10. Elsiņa, Inese. Grāmatu izstāde bibliotēkā. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 38 (2023, 19. maijs), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
11. Elsiņa, Inese. Grāmatu svētki jau tuvojas! – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 30 (2023, 18. aprīlis), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
12. Elsiņa, Inese. Grāmatu un ideju izplatīšana. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 88 (2023, 14. novembris), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
13. Elsiņa, Inese. Izstāde Madonas novada bibliotēkā. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 8 (2023, 27. janvāris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
14. Elsiņa, Inese. Jāmostas no ziemas miega! .- Stars. – ISSN 1691-0958. - Nr.24 (2023, 24. marts), 2. lpp. - <https://www.estars.lv/>
15. Elsiņa, Inese. Kā noplukuši klaidoņi, kā brīvības karaļi. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 33 (2023, 28. aprīlis), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
16. Elsiņa, Inese. Katram nepieciešams sevi pilnveidot. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 69 (2023, 8. septembris), 14. lpp. - <https://www.estars.lv/>
17. Elsiņa, Inese. Komiksu izstāde bibliotēkā. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 88 (2023, 14. novembris), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
18. Elsiņa, Inese. Madonā pēta, raksta un lasa. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 82 (2023, 24. oktobris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
19. Elsiņa, Inese. Madonā turpinās Dzejas dienas. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 76 (2023, 3. oktobris), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
20. Elsiņa, Inese. Madonas bibliotēkā turpinās projekta aktivitāte. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 84 (2023, 31. oktobris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
21. Elsiņa, Inese. Madonas novada bibliotēkā. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 79 (2023, 13. oktobris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
22. Elsiņa, Inese. Madonas novada bibliotēkā – projekta aktivitāte. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 86 (2023, 7. novembris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
23. Elsiņa, Inese. Mākslas skolas audzēkņu darbi kompozīcijā. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 71 (2023, 15. septembris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>

24. Elsiņa, Inese. Marokas ceļojuma prezentācija. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 21 (2023, 14. marts), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
25. Elsiņa, Inese. Medijpratības un informācijpratības nedēļa. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 79 (2023, 13. oktobris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
26. Elsiņa, Inese. No dzejas līdz prozas debesīm. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 80 (2023, 17. oktobris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
27. Elsiņa, Inese. Piedāvā mākslu un literatūru. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 93 (2023, 1. decembris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
28. Elsiņa, Inese. Saņem Gada balvas kultūrā. - Stars. – ISSN 1691-0958. - Nr.18.(2023, 3.marts). - 1., 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
29. Elsiņa, Inese. Saruna ar Lindu Šmiti. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 29 (2023, 14. aprīlis), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
30. Elsiņa, Inese. Simpozījs "Vērtību zīmes" ieskatās mākslā, mūzikā, filozofijā. – Stars. – ISSN 1691-0958. - Nr.92 (2023, 28. novembris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
31. Elsiņa, Inese. Simpozījs "Vērtību zīmes" Madonā. – Stars. – ISSN 1691-0958. - Nr.88 (2023,14. novembris), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
32. Elsiņa, Inese. Starptautiska konference par Eiropas vērtībām. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 35 (2023, 9. maijs), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
33. Elsiņa, Inese. Tikšanās ar dzejnieci. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 86 (2023, 7. novembris), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
34. Elsiņa, Inese. Tukša vieta jau nepaliek. – Stars. – ISSN 1691-0958. - Nr.90 (2023, 22. novembris), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
35. Eriņa, Aiga. Madonas bibliotēkas piedāvājums vasarā. - Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.4 (2023, maijs), 13. lpp. - https://www.madona.lv/lat/box/files/sab_att_mape/vestnesis_maijs_2023.pdf
36. Ezeraša, Eva. Madonas novada bibliotēkas aktualitātes un piedāvājums apmeklētājiem. - Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.8 (2023, novembris), 7. lpp. - <https://www.madona.lv/lat/box/files/vestnesis/novembris23.pdf>
37. Grīnvalde, Zane. Aicina apmeklēt izstādes. - Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.5 (2023, jūlijs), 13. lpp. - https://www.madona.lv/lat/box/files/vestnesis/vestnesis_julij_2023.pdf
38. Grīnvalde, Zane. Muzejs atsāk tikšanos "Dzīves un mākslas krāsās". – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 5 (2023, 17. janvāris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
39. Grīnvalde, Zane. Sarunas par modi un "Eleganto Rīgu". – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 23 (2023, 21. marts), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
40. Grīnvalde, Zane. Tikšanās "Dzīves un mākslas krāsās". – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 15 (2023, 21. februāris), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
41. Grīnvalde, Zane. Tikšanās "Dzīves un mākslas krāsās". – Stars. – ISSN 1691-0958. - Nr.30 (2023,18. aprīlis), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
42. Jaujeniece, Santa. Simpozījs "Vērtību zīmes".- Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.8 (2023, novembris), 11. lpp. - <https://www.madona.lv/lat/box/files/vestnesis/novembris23.pdf>
43. Jaujeniece, Santa. Simpozījs "Vērtību zīmes" Madonā. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 88 (2023, 14. novembris), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
44. Jaunbērziņa, Maija. Krāsu spēks gleznās Madonas bibliotēkā. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 47 (2023, 21. jūnijs), 15. lpp. - <https://www.estars.lv/>
45. Kovtuna, Laura. Reorganizē bibliotēku tīklu; iedzīvotāji turpinās saņemt bibliotēku pakalpojumus. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 20 (2023, 10. marts), 2. lpp. - <https://www.estars.lv/>
46. Kozlova, Žeņa. Atbalsta projektu "Iedvesmas bibliotēka". – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 37 (2023, 16. maijs), 2. lpp. - <https://www.estars.lv/>
47. Madonas novada pašvaldības domes 2023. gada 27. aprīļa sēdes lēmumu pārskats. Par finansējuma piešķiršanu. - Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.4 (2023, maijs), 2. lpp. - https://www.madona.lv/lat/box/files/sab_att_mape/vestnesis_maijs_2023.pdf
48. Miglone, Baiba. "Laimes bērni. Kokariem – 100". – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 53 (2023, 14. jūlijs), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>

49. Miglone, Baiba. Izstāde "Draule. Velniņi. Blaumanis". – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 26 (2023, 31. marts), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
50. Miglone, Baiba. Zīmējumu konkurss "Bibliotēkai – 100". – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 53 (2023, 14. jūlijs), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
51. Noviks, Aigars. Pirmo reizi pasniegti apbalvojumi – Gada balva kultūrā. – Madonas Novada Vēstnesis. – Nr. 2 (2023, marts), 1., 10.lpp. - https://www.madona.lv/lat/box/files/vestnesis_marts_2023.pdf
52. Nusbauma-Kovaļevska, Agrita. Pieminot pulkvedi Oskaru Kalpaku. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 20 (2023, 10. marts), [1.], 5. lpp. - <https://www.estars.lv/>
53. Nusbauma-Kovaļevska, Agrita. Rod atbildes uz aktuāliem jautājumiem. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 21 (2023, 14. marts), 7. lpp. - <https://www.estars.lv/>
54. Nusbauma-Kovaļevska, Agrita. Seniori biedrībā ir ļoti aktīvi.- Stars. – ISSN 1691-0958. - Nr.18 (2023, 3. marts), 6. lpp. - <https://www.estars.lv/>
55. Pabērza, Jolanta. Neformālās izglītības programmas.- Madonas Novada Vēstnesis. - Nr.9 (2023, decembris), 6. lpp. - https://www.madona.lv/lat/box/files/vestnesis/vestnesis_decembris_2023.pdf
56. Paura, Elizabete. Tikšanās ar Mariju Luīzi Meļķi Madonas pilsētas vidusskolā. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 96 (2023, 12. decembris), 5.lpp. - <https://www.estars.lv/>
57. Poča-Lapiņa, Daiga. Aktivitātes bibliotēkā, simto jubilejas gadu iesākot. - Madonas Novada Vēstnesis. - Nr. 1 (2023, janvāris), 8. lpp. - https://www.madona.lv/lat/box/files/vestnesis_janvris_2023_0.pdf
58. Poča-Lapiņa, Daiga. Bibliotēkā ir pilnībā savējā. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 36 (2023, 12. maijs), 3. lpp. - <https://www.estars.lv/>
59. Poča-Lapiņa, Daiga. Madonas novada bibliotēkas aktualitātes. – Madonas Novada Vēstnesis. – Nr. 5 (2023, jūlijs), 12. lpp. - https://www.madona.lv/lat/box/files/vestnesis/vestnesis_julijis_2023.pdf
60. Puķīte, Daiga. Bibliotēku nedēļa. – Stars. – ISSN 1691-0958. - Nr.30 (2023,18. aprīlis), 5. lpp. - <https://www.estars.lv/>
61. Puķīte, Daiga. Aktivitātes novada bibliotēkā septembrī. – Madonas Novada Vēstnesis. – Nr. 6 (2023, septembris), 11. lpp. - https://www.madona.lv/lat/box/files/vestnesis/vestnesis_2023_gada_septembris.pdf
62. Puķīte, Daiga. "Vienmēr esmu bijusi kāra grāmatu lasītāja". – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 20 (2023, 10. marts), 3. lpp. - <https://www.estars.lv/>
63. Radiņa, Sarmīte. Dzejas dienas ir klāt. Kas ir starp vārdiem?. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 70 (2023, 12. septembris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
64. Radiņa, Sarmīte Dzejas elpa rudens lapu virpulī. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 78 (2023, 10. oktobris), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
65. Radiņa, Sarmīte. Madonas novada bibliotēkā tiekamies ar Janu Egli. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 76 (2023, 3. oktobris), 9. lpp. - <https://www.estars.lv/>
66. Reinika, Tekla. Seniori apgūst datorprasmes. – Stars. – ISSN 1691-0958. - Nr.100. (2023, 29. decembris), 8. lpp. - <https://www.estars.lv/>
67. Saulīte, Imelda. Atstājam pēdas laikā bibliotēkas simtgadē. – Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.9 (2023, decembris), 7. lpp. - https://www.madona.lv/lat/box/files/vestnesis/vestnesis_decembris_2023.pdf
68. Saulīte, Imelda. Gaidot bibliotēkas simtgades jubileju. - Madonas Novada Vēstnesis. – Nr.3 (2023, aprīlis), 1., 11. lpp. - https://www.madona.lv/lat/box/files/vestnesis_2023aprilis.pdf
69. Saulīte, Imelda. Madonas novada bibliotēka šogad svin simtgadi. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 3 (2023, 10. janvāris), 4. lpp. - <https://www.estars.lv/>
70. Šmite, Linda. Laikmeta un tautas dzīvotprieka atspoguļojums. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 95 (2023, 8. decembris), 12. lpp. - <https://www.estars.lv/>
71. Vētra, Andris. Prieks dalīties ar cilvēkiem lietās, kas patīk. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 63 (2023, 18. augusts), 14. lpp. - <https://www.estars.lv/>
72. Zariņa, Aija. No sēklas līdz bagātīgai ražai. – Stars. - ISSN 1691-0958. - Nr. 18 (2023, 3. marts), 13. lpp. - <https://www.estars.lv/>

SIŽETI PAR MADONAS NOVADA BIBLIOTĒKU

1. Lelles Šarlotes skola Bērnu literatūras nodaļā. – RETV Madonā
<https://www.facebook.com/Madonasnovads/videos/852831949279461>
2. Simpozījs "Vērtību zīmes"- RETV Madonā
<https://www.facebook.com/Dziesmusvetkuskola/videos/721274823218324>
3. Dabas kapitāls mūsu ikdienā: Madona
<https://www.youtube.com/watch?v=FmfobaL3rbk>

MNB VEIDOTI SIŽETI

1. Starptautiska konferences "Eiropas vērtības: kādas tās ir un kā tās saglabāt?" tiešraide
<https://respublicae.eu/tags/EiropasDiena>

https://respublicae.eu/@Europarl_LV
2. VKKF finansētās programmas "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram" ietvaros organizēta reģionāla norise: "Madonā pēta, raksta un lasa", tiešraides ieraksts
<https://www.facebook.com/MadonasBIB/videos/1451278785654358/>
3. "Pieredzes stāsti. Savējie iedvesmo!" rezultātā tapuši 3 video stāsti "Savējie iedvesmo!":
 - ģimenes uzņēmums "Madonas Karameles" Madonā
<https://www.youtube.com/watch?v=arfeiPgNRXg;>
 - Cesvaines bibliotēka <https://www.youtube.com/watch?v=KY5uZsBmr1M;>
 - Cesvaines pils <https://www.youtube.com/watch?v=oz5UvD81a3M>

FOTOGRĀFIJAS

Starptautiska konference "Eiropas vērtības: kādas tās ir un kā tās saglabāt?"

Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja veidota izstāde "Gadsimta pietura MADONAS BIBLIOTĒKA".

Bibliotēkas 100 gades svinības

Bibliotēkas 100 gades svinību lielākais pārsteigums – dāvana no pašvaldības – 28000 "Iedvesmas bibliotēkas" projekta realizēšanai

Lepojamies ar savu kolēģi Daigu Puķīti, kura saņēma Madonas novada balvu nominācijā "Gada cilvēks literatūrā un bibliotēku nozarē"!

Ģimeņu sestdiena "Ceļā uz bibliotēku"

Pulkveža Oskara Kalpaka piemiņas pasākumi

Bibliotēku nedēļa

**BIBLIOTĒKU NEDĒĻA
MADONAS NOVADA
BIBLIOTĒKA**

15.04. 11:00 VĒRTUMNĪCA - tiekamijs ar rakstnieci, novadnieci Lindu Šmiti

18.04. visas dienas garumā **DOMNĪCA** - autoru labie vārdi Tavai dienai

19.04. visas dienas garumā **IDEJNĪCA** - dārzkopības grāmatu un sēkļu noslēpumi

20.04. 11:00 ROKDARBŅNĪCA - Vineta Meistere ierāda savas prasmes izšūšanā, ielūkojamies rokdarbu grāmatās

21.04. 11:00 GRĀMATNĪCA - Grāmatu svētki Madonā

21.04. 11:30 DZIEDNĪCA - tikšanās ar dziednieku, Reiki skolotāju un fotogrāfu Andri Vētru

22.04. 11:00 NEDARBŅNĪCA - Šariotes skola mazajiem - ko daru pareizi, ko nepareizi, draudzējoties ar viedierfcēm

Būsiet laipni gaidīti!

100 godina madona Madonnes kvadrāts bibliotēka

Slēpņošanas spēle "Eiropa tepat Madonas novadā"

Projekts "Stipri garā, stipri darbos". Tikšanās ar levu Adamss un Ligitu Smildziņu

VKKF finansētās programmas "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotēkaram" reģionāla norise "Madonā pēta, raksta un lasa"

Simpoziji "Vērtību zīmes". Tikšanās ar Daigu Mazvērsti un Līgu Blauu

Komiksu un zīnu darbnīca

Projekti "Iepazīstam: Rakstnieka piezīmes. Dzeja. Proza"
Foto: Tikšanās ar Inesi Zanderi

